

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«СХІДНЕНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ» МУЗИКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ»**

вул. Шкільна, 12, с. Східне Херсонського району Херсонської області, 75020
тел. +38 (068)-063-71-62, e-mail: shidnenska@ukr.net, код ЄДРПОУ 24757144

СХВАЛЕНО
Протокол засідання педагогічної ради
КЗ «Східненський ліцей»
28.08.2025р. №1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
КЗ «Східненський ліцей»
28.08.2025р. №124-од

НАСКРІЗНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Комунального закладу «Східненський ліцей» Музиківської сільської ради
Херсонського району Херсонської області»

Термін дії програми: 2025-2026 - 2030-2031 навчальні роки

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
РОЗДІЛ II ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА НАСКРІЗНОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ.....	9
РОЗДІЛ III ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ.....	11
3.1. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційно-ігровому та основному циклах початкової освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.....	11
3.2. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.....	11
3.3. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін у 9 класі 2025-2026 навчального року на рівні базової середньої освіти.....	12
3.4. Загальний обсяг навчального навантаження на рівні профільної середньої освіти, його тривалість і взаємозв'язки окремих предметів.....	12
РОЗДІЛ IV НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН.....	14
4.1. Навчальний план початкової школи (для 1-2 та 3-4 класів).....	14
4.2. Навчальний план для 5-9 класів закладу освіти з навчанням українською мовою.....	18
4.3. Навчальний план для 9 класу 2025-2026 року навчання закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою.....	24
4.4. Навчальний план для 10-11 класів закладу загальної середньої освіти.....	38
4.5. Корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами.....	46
РОЗДІЛ V ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ.....	47
РОЗДІЛ VI ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	52
РОЗДІЛ VII ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ.....	60
РОЗДІЛ VIII МОДЕЛІ ВИПУСКНИКІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ, 9 ТА 11 КЛАСІВ.....	68
РОЗДІЛ IX ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.....	72
РОЗДІЛ X ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА.....	75
ДОДАТКИ.....	76

РОЗДІЛ І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Наскрізна освітня програма Комунального закладу “Східненський ліцей” Музиківської сільської ради Херсонського району Херсонської області” - це документ, що містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих закладом освіти для досягнення учнями визначених цією програмою очікуваних результатів навчання, який розробляється і затверджується відповідно до цього Закону. Вона розроблена на виконання Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту» для:

- 1-2 та 3-4 класів (початкова освіта - перший рівень повної загальної середньої освіти),
- 5-9 класів (базова середня освіта - другий рівень повної загальної середньої освіти) та 9 класу 2025-2026 навчального року (базова середня освіта),
- 10-11 класів (профільна середня освіта).

Наскрізну освітню програму розроблено відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» на основі типових освітніх програм, що застосовуються для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою:

а) початкова освіта, що передбачає поділ на два цикли (1–2 і 3–4 роки навчання):

- у 1-2 класах - Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 клас, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22,
- у 3-4 класах - Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 клас, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22;

б) базова середня освіта, що передбачає поділ на два цикли (5-6 роки і 7-9 роки навчання):

- у 5-9 класах – Типова освітня програма для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 09.08.2024 №1120),
- у 9 класі 2025-2026 навчального року – Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України №983 від 13.09.2021);

в) профільна середня освіта (10-11 роки навчання) – Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 №890).

У Наскрізній освітній програмі терміни вжито в значенні, наведеному в Законах України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», інших нормативно-правових актах.

Наскрізна освітня програма відповідає структурі типових освітніх програм.

Наскрізна освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання, визначених державними стандартами:

а) на рівні початкової освіти - Державним стандартом початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України “Про затвердження Державного стандарту початкової освіти” 21 лютого 2018 р. №87 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №688 від 24.07.2019 та №898 від 30.09.2020).

б) на рівні базової середньої освіти:

- у 5-9 класах – Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України “Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти” від 30 вересня 2020 р. №898 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №972 від 30.08.2022), у 9 класі 2025-2026 навчального року – Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України “Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти” 23 листопада 2011р. №1392 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №538 від 07.08.2013, №143 від 26.02.2020);

в) на рівні профільної середньої освіти (10-11 роки навчання) – Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України “Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти” 23 листопада 2011р. №1392 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №538 від 07.08.2013, №143 від 26.02.2020).

У Наскрізній освітній програмі враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової (з урахуванням того, що заклад не має власної бухгалтерії) та кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Початкова освіта

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей; розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Наскрізну освітню програму в частині, що передбачає досягнення учнями 1-4 класів результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти, побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв’язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст Наскрізної освітньої програми має потенціал для формування в учнів початкової школи таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі

спостерігати та досліджувати, формувати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння здобувачів початкової освіти: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентностей, у процесі реалізації Наскрісної освітньої програми передбачено використання внутрішньопредметних і міжпредметних зв'язків, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Для увиразнення ключових компетентностей Нової української школи застосовується поняття «наскрізні лінії» як соціально значимі надпредметні теми, що сприяють сформувати в учнів уявлення про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях; засіб інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, навчальних предметів та предметних циклів. Наскрізні лінії враховують при формуванні освітнього середовища. Вони є засобом інтегрування навчального змісту, корелюються з окремими ключовими компетентностями, сприяють формуванню ціннісних і світоглядних орієнтацій учня чи учениці, є спільними для всіх навчальних предметів. Ось ці 4 наскрізні лінії:

1. Наскрізна лінія «Екологічна безпека і сталий розвиток» підсилює формування в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості:

- збереження, захист довкілля;
- усвідомлення сталого розвитку;
- готовність брати участь у вирішенні питань навколишнього середовища та розвитку

суспільства.

2. Наскрізна лінія “Громадянська відповідальність” покликана:

- забезпечити розвиток соціальної й громадянської компетентностей”
- розкрити суть поняття «відповідальний громадянин» і визначити вектори його діяльності.

3. Наскрізна лінія “Здоров’я і безпека”. Щоб реалізувати здоров’язбережувальну компетентність, слід докласти зусиль на формування учениці / учня, який:

- є духовно/емоційно/соціально/фізично повноцінним громадянином;
- дотримується здорового способу життя;
- активно долучається до облаштування безпечного для життя й діяльності середовища.

4. Наскрізна лінія “Підприємливість і фінансова грамотність”. Її мета — навчання молоді:

- раціонально використовувати кошти;
- планувати витрати;
- заощаджувати;
- реалізовувати лідерські ініціативи;
- успішно діяти в технологічно швидкозмінному середовищі.

Упроваджуючи у навчальний предмет наскрізні змістові лінії, вчитель чи вчителька передбачають: розв’язування завдань реального змісту, виконання міжпредметних навчальних проєктів, роботу з різними джерелами інформації.

Базова середня освіта

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнівства, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу. Реалізація цієї мети ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- повага до особистості учня чи учениці та визнання пріоритету їх інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня чи учениці до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;
- становлення вільної особистості учня чи учениці, підтримка їх самостійності, підприємливості та ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;
- формування культури здорового способу життя учня чи учениці, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;
- створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії учнів між собою та з дорослими;
- формування в учнів та учениць активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;
- плекання в учнів любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, протягом навчання в основній школі учні здобувають базову загальну середню освіту, що разом із початковою є основою загальноосвітньої підготовки, формує в них готовність до вибору професії і реалізації шляхів подальшої освіти. Зміст освіти в основній школі для всіх учнів єдиний.

Варіативність методик організації навчання, а також наявність в учнів та учениць можливості обирати курси за вибором залежно від власних пізнавальних здібностей дають змогу застосовувати особистісно зорієнтований, компетентнісний і діяльнісний підходи, що реалізовані в освітніх галузях і відображені в результативних складових змісту базової загальної середньої освіти.

Особистісно зорієнтований підхід до навчання забезпечує розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей учнів та учениць. Компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових і предметних компетентностей. Діяльнісний підхід спрямований на розвиток умінь і навичок учня чи учениці, застосування здобутих знань у практичних ситуаціях, пошук шляхів інтеграції до соціокультурного та природного середовища.

До ключових компетентностей належить уміння вчитися, спілкуватися державною, рідною та іноземними мовами, математична і базові компетентності в галузі природознавства і техніки, інформаційно-комунікаційна, соціальна, громадянська, загальнокультурна, підприємницька і здоров'язбережувальна компетентності, а до предметних (галузевих) - комунікативна, літературна, мистецька, міжпредметна естетична, природничо-наукова і математична, проектно-технологічна та інформаційно-комунікаційна, суспільствознавча, історична і здоров'язбережувальна компетентності.

Профільна середня освіта (10-11 роки навчання)

Відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, навчання учнів відбувається на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів, що реалізовані в освітніх галузях і відображені в результативних складових змісту повної загальної середньої освіти. При цьому особистісно зорієнтований підхід до навчання забезпечує розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей учнів. Компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових і предметних компетентностей. Діяльнісний підхід спрямований на розвиток умінь і навичок учня чи учениці, застосування здобутих знань у практичних ситуаціях, пошук шляхів інтеграції до соціокультурного та природного середовища.

До ключових компетентностей належить уміння вчитися, спілкуватися державною, рідною та іноземними мовами, математична і базові компетентності в галузі природознавства і техніки, інформаційно-комунікаційна, соціальна, громадянська, загальнокультурна, підприємницька і здоров'язбережувальна компетентності, а до предметних (галузевих) - комунікативна, літературна, мистецька, міжпредметна естетична, природничо-наукова і математична, проектно-технологічна та інформаційно-комунікаційна, суспільствознавча, історична і здоров'язбережувальна компетентності.

У старшій школі, де навчання є профільним, обов'язковий для вивчення зміст освітніх галузей реалізується шляхом вивчення окремих предметів, курсів за вибором відповідно до загальної кількості годин, передбачених для кожної галузі.

Зміст освіти і вимоги до його засвоєння у старшій школі диференціюються за базовим і профільним рівнями. Базовий рівень визначається обов'язковими вимогами до загальноосвітньої підготовки учнів та учениць згідно з Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, а профільний - навчальними програмами, затвердженими МОН.

Наскрізна освітня програма визначає:

1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою початкової освіти, базової середньої освіти, профільної середньої освіти;

2) загальний обсяг навчального навантаження: на адаптаційно-ігровому циклі початкової освіти (1-2 роки навчання) та основному циклі початкової освіти (3-4 роки навчання); на адаптаційному циклі (5-6 роки навчання) та циклі базового предметного навчання (7-9 роки навчання); для 9 класу 2025-2026 навчального року; для здобувачів профільної середньої освіти для 10-11 класів (в годинах);

3) розподіл загального обсягу навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;

4) додатково, залежно від вимог тієї чи іншої Типової програми: вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, змістові лінії, інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти тощо.

Наскрізна освітня програма містить:

- навчальні плани для 1-2, 3-4, 5-9 класів, 9 класу 2025-2026 навчального року, 10-11 класів, що ґрунтуються на одному з варіантів типових навчальних планів відповідних типових освітніх програм;

- корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами (для цих учнів тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена згідно рішення педагогічної ради);

- переліки навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів за відповідними Типовими програмами, а для 9 класу 2025-2026 н.р. та для 10-11 класів - переліки навчальних програм, що мають грифи МОН України;

- для 5-9 класів - перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;

- опис форм організації освітнього процесу;

- опис інструментарію оцінювання;

- моделі випускників початкової школи, 9 та 11 класів.

Наскрізна освітня програма набуває чинності від дати її затвердження.

Наскрізна освітня програма та перелік освітніх компонентів, що передбачені нею, оприлюднюються на вебсайті закладу освіти, крім ІПР учнів з ООП.

РОЗДІЛ II

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА НАСКРІЗНОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Початкова освіта

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Базова середня освіта

Навчання на рівні базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту). Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 №1093). Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування. У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року.

Профільна середня освіта (10-11 роки навчання)

Здобувати профільну середню освіту можуть особи, які завершили здобуття базової середньої освіти.

Зарахування дитини до КЗ “Східненський ліцей”

Зарахування відбувається відповідно до наказу МОН України від 16.04.2018р. №367 “Про затвердження порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти” на підставі заяви, поданої особисто одним із її батьків чи повнолітньою особою, яка має намір здобувати освіту, у якій зазначаються відомості про серію, номер (за наявності) та дату видачі:

- свідоцтва про народження дитини або документа, що посвідчує особу повнолітнього вступника, який має намір здобувати загальну середню освіту;

- медичної довідки за формою первинної облікової документації № 086/о «Медична довідка (витяг з медичної картки амбулаторного хворого)», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року №110, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за №661/20974 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25 липня 2023 року №1351) (подається лише при зарахуванні на очну (денну) форми(у) або при поєднанні цієї форми з іншими формами здобуття повної загальної середньої освіти);

- відповідного документа про наявний рівень освіти (за наявності).

У разі наявності та за бажанням заявника у заяві про зарахування зазначаються відомості про серію, номер, дату видачі:

- висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини;

- одного з документів, визначених абзацами третім - дев'ятим пункту 8 Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року №684, що підтверджує місце проживання або перебування дитини чи одного з її батьків, інших законних представників на території обслуговування закладу освіти.

Заява про зарахування за вибором заявника може бути подана:

- особисто (нарочно) або електронною поштою, іншими засобами електронного зв'язку, інформація про які міститься на вебсайті закладу освіти;

- в електронній формі з використанням АІКОМ або онлайн-сервісів.

РОЗДІЛ III ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ

Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою ліцею, відповідно до обсягу навчального навантаження та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей безпекової ситуації.

Заклад освіти працює за п'ятиденним робочим тижнем. Навчальні заняття проводяться згідно з розкладом уроків.

Початок занять – о 8.30 год.

Тривалість уроків, відповідно до частини 4 статті 16 закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- у 1-х класах – 35 хвилин,
- у 2-4-х – 40 хвилин,
- у 5-11-х – 45 хвилин.

Початкова освіта

3.1. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційно-ігровому та основному циклах початкової освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів сформовано для закладу з навчанням українською мовою і складає 3500 годин, з них:

- на адаптаційно-ігровому циклі початкової освіти - 1680 годин/навчальний рік,
- на основному циклі початкової освіти - 1820 годин/навчальний рік.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Кількість навчальних годин за освітніми галузями й роками навчання визначено відповідно до базового навчального плану закладів загальної середньої освіти для класів (груп) з українською мовою навчання (додаток 24 Державного стандарту початкової освіти).

Розподіл 1680 годин загального обсягу навчального навантаження для учнів 1-2-х класів між освітніми галузями за роками навчання:

- для 1-го класу – 805 годин/навчальний рік,
- для 2-го класу – 875 годин/навчальний рік (додаток 1).

Розподіл 1820 годин загального обсягу навчального навантаження для учнів 3-4-х класів між освітніми галузями за роками навчання:

- для 3-го класу – 910 годин/навчальний рік,
- для 4-го класу – 910 годин/навчальний рік (додаток 2).

Розподіл 3500 годин загального обсягу навчального навантаження на рівні початкової освіти між освітніми галузями за циклами початкової освіти:

- на адаптаційно-ігровому циклі (1-2 роки навчання) – 1680 годин,
- на основному циклі (3-4 роки навчання) – 1820 годин (додаток 3).

Базова середня освіта

3.2. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів й учениць 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) (з фізичною культурою) сформовано для закладу з навчанням українською мовою і складає 6020 годин/навчальний рік, з них:

- на адаптаційному циклі базової середньої освіти (5-6 роки навчання) - 2275 годин/навчальний рік,

- на циклі базового предметного навчання (7-9 роки навчання) - 3745 годин/навчальний рік.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Кількість навчальних годин за освітніми галузями й роками навчання визначено відповідно до додатку 1 до Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 №235 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 09.08.2024 №1120).

Розподіл 2275 годин загального обсягу навчального навантаження для учнів 5-6-х класів між освітніми галузями за роками навчання:

- для 5-го класу – 1085 години/навчальний рік,
- для 6-го класу – 1190 годин/навчальний рік (додаток 4).

Розподіл 3745 годин загального обсягу навчального навантаження для учнів 7-9-х класів між освітніми галузями за роками навчання:

- для 7-го класу – 1225 годин/навчальний рік,
- для 8-го класу – 1260 годин/навчальний рік,
- для 9-го класу – 1260 годин/навчальний рік (додаток 5).

Розподіл 6020 годин загального обсягу навчального навантаження на рівні базової середньої освіти між освітніми галузями за циклами базової середньої освіти:

- на адаптаційному циклі базової середньої освіти (5-6 роки навчання) – 2275 годин,
- на циклі базового предметного навчання (7-9 роки навчання) – 3745 годин (додаток 6).

3.3. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін у 9 класі 2025-2026 навчального року на рівні базової середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження для 9 класу 2025-2026 навчального року складає 1260 годин/навчальний рік.

Розподіл 1260 годин/навчальний рік загального обсягу навчального навантаження для 9 класу 2025-2026 навчального року на рівні базової середньої освіти між освітніми галузями подано в додатку 7.

Профільна середня освіта (10-11 роки навчання)

3.4. Загальний обсяг навчального навантаження на рівні профільної середньої освіти, його тривалість і взаємозв'язки окремих предметів

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 10-11-х класів складає 2520 годин:

- для 10-го класу – 1260 годин/навчальний рік,
- для 11-го класу – 1260 годин/навчальний рік (додаток 8).

Він розподіляється на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» здійснюється як один предмет «Фізика і астрономія» (за програмою авторського колективу під керівництвом Ляшенка О. І.). Вчителька / вчитель сама / сам вирішує щодо того застосовувати послідовне або паралельне вивчення фізичного і астрономічного складників, а розподіл годин між ними здійснюється відповідно до навчальної програми.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується двома вибірково-обов'язковими предметами, обраними учнями з трьох пропонуванних: «Інформатика» / «Технології» / «Мистецтво», що можуть викладатися одночасно в 10 і 11 класах або послідовно один в 10 класі, інший в 11 класі. У першому випадку 3 години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети розподіляються між двома обраними предметами наступним

чином: у 10 класі - 2 години/тиждень один предмет і 1 година/тиждень - другий; у 11 класі - навпаки. Результати вибору відображаються в річному навчальному плані.

По 8 годин/тиждень призначено для забезпечення профільного спрямування навчання у 10 та 11 класах - "філологічний".

Філологічний профіль навчання сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію. Рішення про вибір профільних предметів прийняв заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

Зміст філологічного профілю у 10 та 11 класах навчання реалізується системою окремих предметів і курсів: базові предмети, які вивчаються на рівні стандарту; профільні предмети "Українська мова" та "Українська література", які вивчаються на профільному рівні.

Розподіл годин для формування філологічного профілю навчання заклад освіти здійснив, враховуючи те, що: на профільному рівні може вивчатись один або декілька предметів з однієї або різних освітніх галузей; кількість годин для вивчення кожного з двох профільних предметів складається з кількості годин, відведених Навчальним планом для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти на їх вивчення, до яких додано необхідну кількість годин із відведених відповідним навчальним планом додаткових годин; кількість годин для вивчення кожного профільного предмета - заклад освіти запланував вивчення предметів "Українська мова" та "Українська література" концентровано впродовж кожного з двох навчальних років, а саме по 4 години/тиждень кожен у 10 та 11 класах, з них додаткових годин на кожен профільний предмет - по 2 години/тиждень у 10 та 11 класах.

Детальний розподіл навчального навантаження за предметами на тиждень окреслено у відповідному навчальному плані для 10-11 класів.

РОЗДІЛ IV НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Навчальний план передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які вивчаються окремо та/або інтегровано з іншими предметами

Пояснювальна записка

Навчальний план закладу освіти включає в себе:

- 1) Навчальний план початкової школи (для 1-2 та 3-4 класів) (додаток 9);
- 2) Навчальний план базової середньої освіти:
 - Навчальний план для 5-9 класів закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (додаток 10),
 - Навчальний план для 9 класу 2025-2026 року навчання закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (додаток 11);
- 3) Навчальний план для 10-11 класів закладу загальної середньої освіти (додаток 12).

Початкова освіта

4.1. Навчальний план початкової школи (для 1-2 та 3-4 класів)

Пояснювальна записка

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Перелік освітніх галузей: мовно-літературна (українська мова; літератури; іншомовна освіта), математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, мистецька, фізкультурна.

Навчальний план для 1-4 класів початкової школи КЗ «Східненський ліцей» дає цілісне уявлення про зміст і структуру початкового рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими освітніми галузями та предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів, тижневий обсяг навчального навантаження здобувачів освіти та детальний розподіл навчального навантаження на тиждень. Він передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні, охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти, незалежно від підпорядкування і форм власності.

Особливості реалізації освітніх галузей та предметів / інтегрованих курсів в закладі освіти:

- мовно-літературна, що реалізується через інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти» у 1-му класі, навчальні предмети «Українська мова» і «Читання» у 2-х класі; навчальні предмети «Українська мова» і «Літературне читання» у 3-4 класах, а також мовно-літературна освітня галузь (Іншомовна освіта) - через навчальний предмет «Іноземна мова (англійська мова)» у 1-4 класах;
- математична, що реалізується у 1-4-х класах через навчальний предмет "Математика";
- природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі, що реалізуються шляхом вивчення у 1-4 класах інтегрованого курсу «Я досліджую світ»;
- технологічна, що реалізується у 1-4 класах через інтегрований курс "Дизайн і технології";
- інформатична, що реалізується у 2-4 класах через навчальний предмет «Інформатика»;
- мистецька, що реалізується у 1-4 класах через інтегрований курс "Мистецтво";
- фізкультурна, що реалізується у 1-4 класах через навчальний предмет "Фізична культура".

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Навчальний план початкової школи (для 1-2 та 3-4 класів) містить інваріантний та варіативний складники. Інваріантний складник навчального плану є обов'язковим для використання в КЗ «Східненський ліцей». Варіативний складник визначено закладом освіти з урахуванням особливостей організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів початкової школи, особливостей регіону, рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення. Він відображається у навчальному плані як освітні компоненти для вільного вибору учнів, які можуть обирати самі учні / батьки учнів, а саме як “Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять”. Результати вибору відображаються у річному навчальному плані закладу освіти для кожного з чотирьох класів початкової школи.

Навчальний план початкової школи зорієнтований на роботу закладу освіти за 5-денним навчальними тижнем.

Вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначено у Державному стандарті початкової освіти на основі компетентнісного підходу.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями: мовно-літературна (українська мова, мови відповідних корінних народів і національних меншин; літератури; українська мова та література для корінних народів і національних меншин; іншомовна освіта); математична; природнича; технологічна; інформатична; соціальна і здоров'язбережувальна; громадянська та історична; мистецька; фізкультурна.

Метою вивчення української мови та літератури є формування комунікативної, читацької та інших ключових компетентностей; розвиток особистості здобувачів освіти із застосуванням засобів різних видів мовленнєвої діяльності; здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного і національного самовираження, користуватися ними в особистому і суспільному житті, міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з мовно-літературної освітньої галузі передбачають, що здобувач освіти: взаємодіє з іншими особами усно, сприймає і використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, медіатекстах та використовує її для збагачення власного досвіду; висловлює думки, почуття та ставлення, взаємодіє з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримується норм літературної мови; досліджує індивідуальне мовлення для власної мовної творчості, спостерігає за мовними явищами, аналізує їх.

Метою іншомовної освіти є формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей та задоволення різних життєвих потреб здобувача освіти. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта) передбачають, що здобувач освіти: сприймає інформацію, висловлену іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, та критично оцінює таку інформацію; розуміє прочитані іншомовні тексти різних видів для отримання інформації або емоційного задоволення, використовує прочитану інформацію та критично оцінює її; надає інформацію, висловлює думки, почуття та ставлення, взаємодіє з іншими особами усно, письмово та в режимі реального часу, використовуючи іноземну мову.

Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти з мовно-літературної освітньої галузі визначено у додатках 1, 3 Державного стандарту початкової освіти.

Метою математичної освітньої галузі є формування математичної та інших ключових компетентностей; розвиток мислення, здатності розпізнавати і моделювати процеси та ситуації з повсякденного життя, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, а також здатності робити усвідомлений вибір. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з математичної освітньої галузі передбачають, що здобувач освіти: досліджує ситуації і визначає проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів; моделює процеси і ситуації, розробляє стратегії (плани) дій для розв'язування різноманітних задач; критично оцінює дані, процес та результат розв'язання навчальних і практичних задач; застосовує досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу.

Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти з математичної освітньої галузі визначено у додатку 4 Державного стандарту початкової освіти.

Метою природничої освітньої галузі є формування компетентностей в галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічної та інших ключових компетентностей шляхом опанування знань, умінь і способів діяльності, розвитку здібностей, які забезпечують успішну взаємодію з природою, формування основи наукового світогляду і критичного мислення, становлення відповідальної, безпечної і природоохоронної поведінки здобувачів освіти у навколишньому світі на основі усвідомлення принципів сталого розвитку. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з природничої освітньої галузі передбачають, що здобувач освіти: відкриває світ природи, набуває досвіду в її дослідженні, шукає відповіді на запитання, спостерігає за навколишнім світом, експериментує та створює навчальні моделі, виявляє допитливість та отримує радість від пізнання природи; опрацьовує та систематизує інформацію природничого змісту, отриману з доступних джерел, та представляє її у різних формах; усвідомлює розмаїття природи, взаємозв'язки її об'єктів та явищ, пояснює роль природничих наук і техніки в житті людини, відповідально поводить себе у навколишньому світі; критично оцінює факти, поєднує новий досвід з набутим раніше і творчо його використовує для розв'язування проблем природничого характеру.

Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти з природничої освітньої галузі визначено у додатку 5 Державного стандарту початкової освіти.

Метою технологічної освітньої галузі є формування компетентностей в галузі техніки і технологій та інших ключових компетентностей, здатності до зміни навколишнього світу з використанням засобів сучасних технологій без заподіяння йому шкоди, до використання технологій для власної самореалізації, культурного і національного самовираження. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з технологічної освітньої галузі передбачають, що здобувач освіти: втілює творчий задум у готовий виріб; дбає про власний побут, задоволення власних потреб та потреб тих, хто його оточує; ефективно використовує природні матеріали, дбаючи про навколишній світ; практикує і творчо застосовує традиційні та сучасні ремесла. Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти з технологічної освітньої галузі визначено у додатку 6 Державного стандарту початкової освіти.

Метою інформатичної освітньої галузі є формування інформаційно-комунікаційної компетентності та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту, навичок безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з інформатичної освітньої галузі передбачають, що здобувач освіти: знаходить, подає, перетворює, аналізує, узагальнює та систематизує дані, критично оцінює інформацію для розв'язання життєвих проблем; створює інформаційні продукти та програми для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці, за допомогою цифрових пристроїв та без них; усвідомлено використовує інформаційні і комунікаційні технології та цифрові пристрої для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та (або) споживач, а також самостійно опановує нові технології; усвідомлює наслідки використання інформаційних

технологій для себе, суспільства, навколишнього світу та сталого розвитку, дотримується етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії. Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти з інформатичної освітньої галузі визначено у додатку 7 Державного стандарту початкової освіти.

Метою соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі є формування соціальної компетентності та інших ключових компетентностей, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності через особисту ідентифікацію, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, добробуту та сталого розвитку. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти із соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі передбачають, що здобувач освіти: дбає про особисте здоров'я і безпеку, реагує на діяльність, яка становить загрозу для життя, здоров'я, добробуту; визначає альтернативи, прогнозує наслідки, ухвалює рішення з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб; робить аргументований вибір на користь здорового способу життя, аналізує та оцінює наслідки і ризики; виявляє підприємливість та поводить етично для поліпшення здоров'я, безпеки та добробуту. Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти з соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі визначено у додатку 8 Державного стандарту початкової освіти.

Метою громадянської та історичної освітньої галузі є формування громадянської та інших компетентностей, власної ідентичності та готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції на засадах демократії, поваги до прав і свобод людини, толерантного ставлення до оточуючих, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з громадянської та історичної освітньої галузі передбачають, що здобувач освіти: встановлює зв'язки між подіями, діяльністю людей та її результатами у часі, пояснює значення пам'ятних для себе та інших громадян України дат (подій); орієнтується у знайомому соціальному середовищі, долучається до його розвитку, пояснює вплив природи та діяльності людей на нього; працює з різними джерелами соціальної та історичної інформації, аналізує зміст джерел, критично оцінює їх; узагальнює інформацію з різних джерел, розповідаючи про минуле і сучасне; представляє аргументовані судження про відомі факти та історичних осіб, а також про події суспільного життя; має розвинуте почуття власної гідності, діє з урахуванням власних прав і свобод, поважає права і гідність інших осіб, протидіє проявам дискримінації та нерівного ставлення до особистості; усвідомлює себе громадянином України, аналізує культурно-історичні основи власної ідентичності, визнає цінність культурного розмаїття; дотримується принципів демократичного громадянства, бере активну участь у житті шкільної спільноти, місцевої громади. Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти з громадянської та історичної освітньої галузі визначено у додатку 9 Державного стандарту початкової освіти.

Метою мистецької освітньої галузі є формування культурної та інших компетентностей, цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті, поваги до національної та світової мистецької спадщини. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з мистецької освітньої галузі передбачають, що здобувач освіти: виявляє художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва; пізнає мистецтво, інтерпретує художні образи, набуваючи емоційно-чуттєвого досвіду, виявляє ціннісне ставлення до мистецтва; пізнає себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво. Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти з мистецької освітньої галузі визначено у додатку 1 Державного стандарту початкової освіти.

Метою фізкультурної освітньої галузі є формування соціальної та інших ключових компетентностей, стійкої мотивації здобувачів освіти до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок. Вимоги до

обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з освітньої галузі фізичної культури передбачають, що регулярно займається руховою активністю, фізичною культурою та спортом; демонструє рухові вміння та навички та використовує їх у різних життєвих ситуаціях; добирає фізичні вправи для підвищення рівня фізичної підготовленості; керується правилами безпечної і чесної гри, уміє боротися, вигравати і програвати; усвідомлює значення фізичних вправ для здоров'я, емоційного задоволення, гартування характеру, самовираження та соціальної взаємодії. Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти з фізкультурної освітньої галузі визначено у додатку 11 Державного стандарту початкової освіти.

Змістові лінії, очікувані результати навчання, зміст навчання з кожного навчального предмета та інтегрованого курсу початкової школи

Відповідні змістові лінії, очікувані результати навчання, зміст навчання з кожного навчального предмета та інтегрованого курсу 1-2 та 3-4 класів подано в Типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 клас, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22, та Типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 клас, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22.

4.2. Навчальний план для 5-9 класів закладу освіти з навчанням українською мовою

Пояснювальна записка

Цей навчальний план розроблено як частину Наскрізної освітньої програми закладу освіти на основі Типового навчального плану для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання, який міститься у відповідній Типовій освітній програмі.

Перелік освітніх галузей: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, мистецька, фізична культура.

Навчальний план для 5-9 класів закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою містить:

- перелік обов'язкових освітніх компонентів (навчальних предметів / інтегрованих курсів) для реалізації кожної освітньої галузі;

- перелік вибіркових освітніх компонентів, що впроваджуються за рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (відображається у навчальному плані як освітні компоненти для вільного вибору учнів, які можуть обирати самі учні / батьки учнів, а саме як "Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами", а результати вибору відображаються у річному навчальному плані закладу освіти для кожного з цих п'яти класів), який включає такі складові: назви міжгалузевих курсів; назву курсу соціального, емоційного та етичного спрямування; курси за вибором (факультативні курси), проєктну діяльність; обов'язкові освітні компоненти (навчальні предмети / інтегровані курси), що потребують збільшення кількості годин (але не більше, ніж до максимальної кількості годин для відповідної освітньої галузі (згідно з додатками 1, 2)); індивідуальні консультації і групові заняття;

- розподіл навчального навантаження за роками між навчальними предметами / інтегрованими курсами;

- години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (розподіл годин за складовими та окремими навчальними предметами / інтегрованими курсами / міжгалузевими курсами / курсами за вибором (факультативами) / проєктною діяльністю з переліку вибіркових освітніх компонентів відображається в річному навчальному плані закладу освіти).

Кількість навчальних годин для вивчення української мови в навчальному плані закладу освіти відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну

загальну середню освіту» не менша, ніж у типовому навчальному плані. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться три рази на тиждень, що відображено в навчальному плані закладу освіти для кожного класу.

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Кількість навчальних годин на вивчення освітніх компонентів кожної освітньої галузі визначено в межах діапазону, заданого в додатку 1 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти.

Сумарна кількість годин, визначена в навчальному плані освітньої програми закладу на освітню галузь, не перевищує максимальну кількість годин, визначену в додатку 1 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти для цієї галузі.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не перевищує загальнорічну кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом базової середньої освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладі освіти запроваджено як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей або окремих їх складників. Ці курси вивчаються за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

У навчальному плані заклад освіти поєднує різні обов'язкові освітні компоненти: навчальні предмети та інтегровані курси. Для 5-9 класів НУШ обрано таке поєднання освітніх компонентів:

- для мовно-літературної галузі: українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова (англійська);
- для громадянської та історичної освітньої галузі: курс “Вступ до історії України та громадянської освіти” (5 клас), інтегрований курс “Історія України. Всесвітня історія” (6 клас), історія України (7-9 класи), всесвітня історія (7-9 класи), громадянська освіта (6-9 класи), правознавство (9 клас);
- для природничої освітньої галузі: інтегрований курс “Пізнаємо природу” (5-6 класи), біологія (7-9 класи), географія (6-9 класи), фізика (7-9 класи), хімія (7-9 класи);
- для соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі: інтегрований курс “Здоров'я, безпека та добробут” (5-9 класи), підприємництво і фінансова грамотність (8-9 класи);
- для мистецької освітньої галузі: інтегрований курс мистецтва, але у 2025-2026 н.р.

для 6 класу - образотворче мистецтво, музичне мистецтво;

- для інформатичної галузі: інформатика;
- для технологічної галузі: технології;
- для фізичної культури: фізична культура.

Інтегрований курс природничої освітньої галузі у 5-6 класах вивчається за модельною навчальною програмою «Пізнаємо природу», що має гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», і яка міститься в Переліку модельних навчальних програм (додаток 5 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти).

Під час визначення кількості годин для вивчення освітніх компонентів громадянської та історичної освітньої галузі дотримано максимального показника, визначеного для цієї освітньої галузі.

Особливості реалізації окремих освітніх галузей:

1) математична освітня галузь у 2025-2026 н.р. у 5, 6, 7, 8 класах забезпечується інтегрованим курсом “Математика” і надалі реалізовуватиметься у 5-9 класах НУШ шляхом викладання цього інтегрованого курсу;

2) освітня галузь “Математика” у 2025-2026 н.р. у 9-му класі забезпечується двома окремими предметами «Алгебра» і «Геометрія»;

3) мистецька освітня галузь у 2025-2026 н.р. у 6-му класі забезпечується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», а надалі реалізовуватиметься у 5-9 класах НУШ шляхом викладання інтегрованого курсу мистецтва;

4) освітня галузь “Мистецтво” у 2025-2026 н.р. у 9-му класі забезпечується навчальним предметом «Мистецтво».

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією вивчення обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів, які фінансуються з бюджету.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами заклад освіти використовує на міжгалузеві курси (2 міжгалузеві інтегровані курси (“STEM” (запроваджений у 5 класі 2025-2026 н.р.) та “Безпековий практикум” (запроваджений у 5 класі 2024-2025 н.р.)), курс соціального, емоційного та етичного спрямування “Культура добросусідства” (5-6 класи), та на вибіркові (за вибором учнів) освітні компоненти. Цей перерозподіл в годинах відображається в річному навчальному плані закладу.

Перелік вибіркових освітніх компонентів, що пропонуються учням до вибору::

1) обов'язкові освітні компоненти (навчальні предмети / інтегровані курси), що потребують збільшення кількості годин (але не більше, ніж до максимальної кількості годин для відповідної освітньої галузі (згідно з додатками 1, 2));

2) курси за вибором (факультативні курси):

5 клас - “Українознавство” (5-11 класи) та “Казка як епічний жанр. Факультативний курс для учнів 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів”;

8 клас - «Іноземна мова у професійному самовизначенні» для учнів 8-11 класів та “Аналіз ліричного твору. Для 8-9-х класів загальноосвітніх навчальних закладів”;

«Соціальне шкільне підприємництво» (8 клас) та “Основи побутової діяльності. 8 клас”;

9 клас - “Вступ до менеджменту” та “Українознавство” для учнів 9 класу;

3) проєктна діяльність;

4) індивідуальні консультації і групові заняття з певних предметів / інтегрованих курсів, зокрема для подолання втрат у навчанні.

Кількість навчальних годин, визначену в навчальному плані закладу освіти на вивчення вибіркових (за вибором учнів) освітніх компонентів, не зараховується до максимального показника кількості годин, визначеного на ту чи іншу освітню галузь.

Курси за вибором (факультативи), відображені в річному навчальному плані, можуть вивчатися за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» в установленому порядку, або за навчальними програмами, затвердженими педагогічною радою, що містять опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж передбачено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами.

Рішення про перерозподіл годин між освітніми галузями, навчальними предметами та/або інтегрованими курсами ухвалює педагогічна рада, шляхом затвердження цієї Наскрізної освітньої програми. Заклад освіти може змінювати перелік освітніх компонентів та розподіл годин у цьому Навчальному плані лише шляхом внесення змін до Наскрізної освітньої програми згідно вимог законодавства.

Заклад освіти може планувати вивчення певного навчального предмета або інтегрованого курсу концентровано. Навчальні предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень можуть вивчатися протягом одного семестру. Це відображається в річному навчальному плані.

Обов'язкові результати навчання

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначено на основі компетентнісного підходу.

Вимоги до результатів навчання учнів визначено в Державному стандарті базової середньої освіти за такими освітніми галузями: мовно-літературна; математична; природнича; технологічна; інформатична; соціальна і здоров'язбережувальна; громадянська та історична; мистецька; фізична культура.

Метою мовно-літературної освітньої галузі є розвиток компетентних мовців і читачів із гуманістичним світоглядом, які володіють українською мовою, читають інформаційні та художні тексти, зокрема класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), здатні спілкуватися мовами корінних народів і національних меншин, іноземними мовами для духовного, культурного та національного самовираження та міжкультурного діалогу, для збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, творчої самореалізації, формування ціннісних орієнтацій і ставлень.

Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 1 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська література, зарубіжні літератури (у перекладі українською мовою) для класів (груп) з українською мовою навчання) зазначені в додатку 2 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учень: взаємодіє з іншими особами в усній формі, сприймає і використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, зокрема інформаційних та художніх текстах класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), медіатекстах, та використовує інформацію для збагачення власного досвіду і духовного розвитку; висловлює власні думки, почуття, ставлення та ідеї, взаємодіє з іншими особами у письмовій формі, зокрема інтерпретуючи інформаційні та художні тексти класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних); у разі потреби взаємодіє з іншими особами в цифровому просторі, дотримується норм літературної мови; досліджує індивідуальне мовлення, використовує мову для власної мовної творчості, спостерігає за мовними та літературними явищами, аналізує їх.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта) зазначені в додатках 5 і 6 Державного стандарту базової середньої освіти та передбачають, що учениця / учень: сприймає усну інформацію та письмові тексти іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування; взаємодіє з іншими особами в усній і письмовій формі та в режимі реального часу засобами іноземної мови; надає інформацію, висловлює думки, почуття та ставлення іноземною мовою.

Метою математичної освітньої галузі є розвиток особистості учениці / учня через формування математичної компетентності у взаємозв'язку з іншими ключовими компетентностями для успішної освітньої та подальшої професійної діяльності впродовж життя, що передбачає засвоєння системи знань, удосконалення вміння розв'язувати математичні та практичні задачі; розвиток логічного мислення та психічних властивостей особистості; розуміння можливостей застосування математики в особистому та суспільному житті.

Компетентнісний потенціал математичної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 7 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з математичної освітньої галузі зазначені в додатку 8 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учениця / учень: досліджує проблемні ситуації та виокремлює проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів; моделює процеси і ситуації, розробляє стратегії, плани дій для розв'язання проблем; критично оцінює процес і результат розв'язання проблем; розвиває математичне мислення для пізнання і перетворення дійсності, володіє математичною мовою.

Метою природничої освітньої галузі є формування особистості учениці / учня, який знає та розуміє основні закономірності живої і неживої природи, володіє певними вміннями її

дослідження, виявляє допитливість, на основі здобутих знань і пізнавального досвіду усвідомлює цілісність природничо-наукової картини світу, здатен оцінити вплив природничих наук, техніки і технологій на сталий розвиток суспільства та можливі наслідки людської діяльності у природі, відповідально взаємодіє з навколишнім природним середовищем.

Компетентнісний потенціал природничої освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 9 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з природничої освітньої галузі зазначені в додатку 10 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учениця / учень: пізнає світ природи засобами наукового дослідження; опрацьовує, систематизує та представляє інформацію природничого змісту; усвідомлює закономірності природи, роль природничих наук і техніки в житті людини; відповідально поводить для забезпечення сталого розвитку суспільства; розвиває власне наукове мислення, набуває досвіду розв'язання проблем природничого змісту (індивідуально та у співпраці з іншими особами).

Метою технологічної освітньої галузі є реалізація творчого потенціалу учениці / учня, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження.

Компетентнісний потенціал технологічної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 11 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з технологічної освітньої галузі зазначені в додатку 12 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учениця / учень: формулює ідею та втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності; творчо застосовує традиційні і сучасні технології; ефективно використовує техніку, технології та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу; турбується про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб.

Метою інформатичної освітньої галузі є розвиток особистості учениці / учня, здатного використовувати цифрові інструменти і технології для розв'язання проблем, розвитку, творчого самовираження, забезпечення власного і суспільного добробуту, критично мислити, безпечно та відповідально діяти в інформаційному суспільстві.

Компетентнісний потенціал інформатичної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 13 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з інформатичної освітньої галузі зазначені в додатку 14 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учениця / учень: знаходить, аналізує, перетворює, узагальнює, систематизує та подає дані, критично оцінює інформацію для розв'язання життєвих проблем; створює інформаційні продукти і програми для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці з іншими особами за допомогою цифрових пристроїв чи без них; усвідомлено використовує інформаційні та комунікаційні технології і цифрові інструменти для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та (або) споживач, а також самостійно опановує нові технології; усвідомлює наслідки використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього природного середовища, дотримується етичних, культурних і правових норм інформаційної взаємодії.

Метою соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі є розвиток особистості учениці / учня, який здатний до самоусвідомлення, гармонійної соціальної і міжособистісної взаємодії, спрямованої на збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, дбає про безпеку, виявляє підприємливість та професійну зорієнтованість для забезпечення власного і суспільного добробуту.

Компетентнісний потенціал соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 15 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів із соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі зазначені в додатку 16 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учениця / учень: турбується про особисте здоров'я та безпеку, уникає факторів ризику, реагує на фактори і діяльність, що становить загрозу для власного і суспільного життя, здоров'я, добробуту; визначає альтернативи, прогнозує наслідки, приймає рішення для власної безпеки та безпеки інших осіб, здоров'я і добробуту; усвідомлює цінність та дотримується здорового способу життя, аналізує та оцінює наслідки і ризики для здоров'я і суспільства; виявляє підприємливість та поводить етично для поліпшення здоров'я, безпеки і добробуту власного та інших осіб.

Метою громадянської та історичної освітньої галузі є розвиток особистості учениці / учня через осмислення минулого, сучасного та зв'язків між ними, взаємодії між глобальними, загальноукраїнськими і локальними процесами; формування ідентичності громадянина України, його активної громадянської позиції на засадах демократії, патріотизму, поваги до прав і свобод людини, визнання цінності верховенства права та нетерпимості до корупції.

Компетентнісний потенціал громадянської та історичної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 17 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з громадянської та історичної освітньої галузі зазначені в додатку 18 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учениця / учень: мислить історико-хронологічно, орієнтується в історичному часі, встановлює причиново-наслідкові зв'язки між подіями, явищами і процесами, діяльністю людей та її результатами в часі, виявляє зміни і тривалість у житті суспільства; мислить геопросторово, орієнтується в соціально-історичному просторі, виявляє взаємозалежність розвитку суспільства, господарства, культури і навколишнього природного середовища; мислить критично, працює з різними джерелами інформації та формулює історично обґрунтовані запитання; мислить системно, виявляє взаємозв'язок, взаємозалежність та взаємовплив історичних подій, явищ, процесів, постатей у контексті відповідних епох; розуміє множинність трактувань минулого і сучасного та зіставляє їх інтерпретації; усвідомлює власну гідність, реалізує власні права і свободи, поважає права і гідність інших осіб, виявляє толерантність, протидіє проявам дискримінації; дотримується демократичних принципів, конструктивно взаємодіє з іншими особами, спільнотою закладу освіти, місцевою громадою і суспільством, долучається до розв'язання локальних, загальнонаціональних і глобальних проблем, усвідомлює необхідність утвердження верховенства права і дотримання правових норм для забезпечення сталого розвитку суспільства.

Метою мистецької освітньої галузі є цілісний розвиток успішної особистості учениці / учня у процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

Компетентнісний потенціал мистецької освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 19 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі зазначені в додатку 20 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учениця / учень: пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, набуває досвіду емоційних переживань, розвиває ціннісне ставлення до мистецтва; формує художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва; пізнає себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами, розвиває емоційний інтелект; використовує інформаційне середовище у власній творчості і художній комунікації.

Метою освітньої галузі фізичної культури є гармонійний фізичний розвиток особистості учениці / учня, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво

необхідних рухових умінь та навичок, розширення рухового досвіду через формування стійкої мотивації учнів до занять фізичною культурою і спортом.

Компетентнісний потенціал освітньої галузі фізичної культури та базові знання зазначені в додатку 21 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з освітньої галузі фізичної культури зазначені в додатку 22 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учениця / учень: формує власну психічну та соціально-психологічну сфери особистості засобами фізичного виховання; систематично займається фізичною культурою, володіє технікою фізичних вправ; усвідомлює значення фізичної/рухової активності для підтримання стану здоров'я та задоволення у процесі фізичного виховання.

4.3. Навчальний план для 9 класу 2025-2026 року навчання закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

Пояснювальна записка

Навчальний план для 9 класу 2025-2026 навчального року закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою містить інваріантну складову та варіативну складову.

Перелік освітніх галузей: "Мови і літератури", "Суспільствознавство", "Мистецтво", "Математика", "Природознавство", "Технології", "Здоров'я і фізична культура".

Зміст освітніх галузей, їх складові, державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів відповідають завданням основної школи. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами і курсами, програми яких затверджує МОН.

Визначальним є українознавче спрямування всіх освітніх галузей.

Навчальний план для 9 класу 2025-2026 навчального року передбачає реалізацію освітніх галузей відповідної Типової освітньої програми через окремі предмети, містить предмети інваріантної складової, передбачені нею, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами (але тільки на 2025-2026 навчальний рік), визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу освіти, і тому не достатньо було б здійснювати формування таких навичок лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я". Тому у змісті всіх предметів цього навчального плану інтегрується формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які фінансуються з бюджету.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначена закладом освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

- підсилення предмету інваріантної складової - "Українська мова". Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми відповідної навчальної програми здійснюється вчителем чи вчителькою самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується заступником директора з навчально-виховної роботи. Вчителька чи вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета "Українська мова";

- запровадження курсу за вибором "Українознавство";

- індивідуальні заняття та консультації з української мови.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Усі вибіркові компоненти відображено у цьому навчальному та річному навчальному плані на 2025-2026 н.р.

Вчитель чи вчителька у рамках кожної освітньої галузі має реалізувати завдання, окреслені у Державному стандарті, відповідно до мети та загальних цілей,

Наскрізні змістові лінії, предметні компетентності, завдання освітніх галузей, окреслені у Державному стандарті:

А. Освітня галузь “Мови і літератури”

Метою освітньої галузі “Мови і літератури” є розвиток особистості учениці / учня, формування в нього мовленнєвої і читацької культури, комунікативної та літературної компетентності, гуманістичного світогляду, національної свідомості, високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій.

Освітня галузь складається з мовного і літературного компонентів. До мовного компонента належать українська мова, іноземна (англійська) мова, а до літературного - українська література, зарубіжна література. Кожен із компонентів містить кілька наскрізних змістових ліній.

Наскрізними змістовими лініями мовного компонента є мовленнєва, мовна, соціокультурна і діяльнісна.

Мовленнєва лінія забезпечує формування мовленнєвої компетентності шляхом формування та удосконалення вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, говорінні, письмі), а також готовності розв’язувати проблеми особистісного і суспільного характеру.

Мовна лінія передбачає формування мовної компетентності шляхом засвоєння системних знань про мову як засіб вираження думок і почуттів.

Соціокультурна лінія сприяє формуванню соціокультурної компетентності шляхом засвоєння культурних і духовних цінностей, норм, що регулюють соціально-комунікативні відносини між статями, поколіннями, націями, сприяють естетичному і морально-етичному розвитку учнів.

Діяльнісна (стратегічна) лінія сприяє формуванню діяльнісної компетентності шляхом формування навчальних умінь і навичок, опанування стратегіями, що визначають мовленнєву діяльність, соціально-комунікативну поведінку учнів, спрямовані на виконання навчальних завдань і розв’язання життєвих проблем.

Стратегічно важлива для мовного компонента комунікативна компетентність, яка є невід’ємною складовою структури змісту освіти, передбачає оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності, основами культури усного і писемного мовлення, базовими вміннями і навичками використання мови в різних сферах і ситуаціях.

Для мовного компонента важливими є також такі предметні компетентності, як мовленнєва, мовна, соціокультурна і діяльнісна (стратегічна).

Вивчення мов сприяє збагаченню активного словникового запасу учнів, пізнанню та усвідомленню особливостей життєвого досвіду народів, мови яких вивчаються, важливості оволодіння мовами та задоволенню потреби в користуванні ними як засобом спілкування в різних сферах життєдіяльності, розвиває мовні, інтелектуальні та пізнавальні здібності, формує гуманістичний світогляд, моральні переконання та естетичні смаки, сприяє засвоєнню національних і загальнолюдських цінностей, використанню інформаційних і комунікаційних технологій, виховує в учнів потребу в удосконаленні власної мовленнєвої культури протягом усього життя.

Володіння українською мовою сприяє консолідації громадян у розбудові та зміцненні держави, забезпечує доступ до джерел української духовності, дає змогу випускникам

загальноосвітніх закладів у повному обсязі реалізувати в різних галузях чи сферах життєдіяльності можливості, життєві потреби, плани, пов'язані з подальшим здобуттям освіти, опануванням спеціальністю.

Сучасна система навчання іноземних мов дає можливість застосовувати комунікативно-діяльнісний підхід оволодіння мовами як важливим засобом міжкультурного спілкування, усвідомлення учнями особливостей культури народів, мови яких вивчаються, власної національної культури.

Складовими літературного компонента є емоційно-ціннісна, літературознавча, загальнокультурна і компаративна лінії.

Емоційно-ціннісна лінія забезпечує розкриття гуманістичного потенціалу та естетичної цінності творів української, світової літератури, а також літератур національних меншин, формування світогляду учнів, їх національної свідомості, моралі та громадянської позиції.

Літературознавча лінія передбачає вивчення літературних творів у єдності змісту і форми, оволодіння учнями основними літературознавчими поняттями, застосування їх у процесі аналізу та інтерпретації художніх творів, розгляд літературних творів, явищ і фактів у контексті літературного процесу, виявлення специфіки літературних напрямів, течій, шкіл у розвитку української літератури, світової літератури і літератур національних меншин, розкриття жанрово-стильових особливостей художніх творів, ознайомлення учнів з основними принципами художнього перекладу.

Культурологічна лінія передбачає усвідомлення творів художньої літератури як важливої складової мистецтва, ознайомлення учнів з основними цінностями світової художньої культури, розкриття особливостей творів, літературних явищ і фактів у широкому культурному контексті, висвітлення зв'язків літератури з філософією, міфологією, фольклором, звичаями, віруваннями, культурними традиціями різних народів і національностей, розширення ерудиції учнів, виховання їх загальної культури, поваги до національних і світових традицій, толерантного ставлення до представників різних культур, віросповідань, рас і національностей.

Компаративна лінія забезпечує порівняння літературних творів, їх компонентів (тем, мотивів, образів, поетичних засобів та іншого), явищ і фактів, що належать до різних літератур, встановлення зв'язків між українською, зарубіжною літературою, розгляд традиційних тем, сюжетів, мотивів, образів у різних літературах, зіставлення оригінальних творів і україномовних перекладів літературних творів, увиразнення особливостей української культури та літератури на основі світової, демонстрацію лексичного багатства і невичерпних стилістичних можливостей української мови.

Зміст літературної освіти з урахуванням вікових особливостей учнів визначає художні твори, літературні явища і факти, розкриває їх ідейно-естетичну своєрідність та значущість в історії української і світової культури, встановлює зв'язки між різними національними літературами, літературою і фольклором, літературою і міфологією, літературою і філософією, літературою та іншими видами мистецтва, передбачає обсяг загальних теоретичних понять, необхідних для розуміння літератури як мистецтва слова, формування вмінь аналізувати та інтерпретувати художні твори в різних аспектах.

Засвоєння учнями літературного компонента сприяє їх залученню до надбань вітчизняного і світового письменства, розвитку стійкої мотивації до читання, потреби у зверненні до художньої літератури протягом життя, збагаченню духовно-емоційного досвіду, формуванню загальної культури, підвищенню рівня володіння українською, іноземними мовами та мовами національних меншин.

Вивчення української літератури сприяє вихованню любові до народу, його мови, звичаїв, національних традицій, культури, розумінню світової та національної історії, проблем сьогодення, розвитку інтелектуальних, духовних та естетичних цінностей.

Вивчення літератур національних меншин сприяє усвідомленню учнями розмаїття культурного багатства нашої держави, а світової літератури - залученню учнів до

загальнолюдських цінностей, вихованню толерантного ставлення до різних народів, народностей, рас і культур.

Зміст мовного і літературного компонентів в основній школі спрямований на досягнення належного рівня сформованості в учнів вміння користуватися мовними засобами в усіх видах мовленнєвої діяльності, читати та усвідомлювати прочитане, на розвиток інтересу до художньої літератури і системного читання, розкриття за допомогою засобів мови і літератури національних і загальнолюдських цінностей, формування гуманістичного світогляду особистості, розширення її культурно-пізнавальних інтересів, виховання в учнів любові, поваги до традицій українського народу, толерантного ставлення до культурних традицій інших народів.

Завданнями освітньої галузі в основній школі є:

формування стійкої мотивації до вивчення української мови і літератури, іноземних мов, мов і літератур національних меншин, світової літератури, любові до української мови і культури, а також поваги до інших мов і культур;

ознайомлення з мовною системою і формування на її основі базових лексичних, граматичних, стилістичних, орфоепічних, правописних умінь і навичок;

вироблення вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої (аудіювання, читання, говоріння, письмо) та читацької діяльності, різних сферах спілкування (особистісна, публічна, освітня);

формування комунікативної і літературної компетентностей;

ознайомлення із здобутками художньої оригінальної та перекладної літератури;

формування знань про специфіку художньої літератури як виду мистецтва, розвиток умінь і навичок учнів сприймати, аналізувати та інтерпретувати літературний твір у літературному та культурному контексті, взаємозв'язку з іншими видами мистецтва;

формування мовленнєвої і читацької культури, творчих здібностей, культури ведення діалогу, розвиток критичного мислення та естетичних смаків учениці / учня;

формування гуманістичного світогляду, духовного світу учениці / учня, його моралі, загальної культури, особистісних рис громадянина України, який усвідомлює свою належність до світової спільноти.

Б. Освітня галузь “Суспільствознавство”

Метою освітньої галузі “Суспільствознавство”, що складається з історичного та суспільствознавчого компонентів, є забезпечення розвитку учениці / учня як особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно самореалізується в сучасному українському суспільстві.

Завданнями освітньої галузі є:

забезпечення реалізації можливостей розвитку учениці / учня як вільної особистості, здатної за допомогою набутих ключових та галузевих компетентностей ефективно самореалізовуватися в сучасному багатоманітному глобалізованому світі та брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства, вчитися протягом усього життя;

розвиток інтелекту дитини, її критичного та творчого мислення, визначення нею власної ідентичності як особистості, громадянина, члена родини, етнічної, релігійної, регіональної та локальної спільноти;

формування в учнів почуття власної гідності, поваги до прав людини, гуманістичних традицій та загальнолюдських цінностей, здатності формувати власну етичну позицію та дотримуватися правил соціально відповідальної поведінки.

Зміст освітньої галузі реалізується шляхом вивчення окремих навчальних предметів (історії, права, економіки тощо), що відображають основи відповідних наук, інтегрованих курсів (громадянської освіти, суспільствознавства тощо).

Історичний компонент

Метою навчання історії в загальноосвітній школі є формування в учнів ідентичності та почуття власної гідності у результаті осмислення соціального та морального досвіду минулих поколінь, розуміння історії і культури України в контексті історичного процесу.

Історичний компонент забезпечує:

розвиток інтересу учнів до історії як сфери знань і навчального предмета, власних освітніх запитів учнів і вміння їх задовольняти;

отримання та засвоєння системних знань про головні події, явища та тенденції в історії України та світу;

ознайомлення учнів з духовними і культурними надбаннями та цінностями, історико-культурними традиціями українського народу і цивілізації в цілому;

визначення, відбір і використання у процесі пошуку інформації про минуле різних видів історичних джерел, у тому числі текстових, візуальних та усних, артефактів, об'єктів навколишнього історичного середовища (музеїв, архівів, пам'яток культури та архітектури), а також інформаційно-комп'ютерних технологій;

вміння представляти обґрунтовані та структуровані знання з історії, власне розуміння історії з використанням відповідного понятійного апарату та виважено розглядати контраверсійні і суперечливі теми.

Зміст історичного компонента структуровано з урахуваннями специфіки історичного знання та хронологічних етапів розвитку людства за такими наскрізними змістовими лініями: людина - людина, людина - суспільство, людина - влада, людина - світ уявлень та ідей, людина - простір, людина - природа, людина - світ речей. Зазначені змістові лінії подаються за групами у складових змісту освітньої галузі і в державних вимогах до рівня загальноосвітньої підготовки учнів із застосуванням проблемно-тематичного підходу, що поєднаний з оглядовим, тематичним та поглибленим вивченням і синхронним викладанням взаємопов'язаних курсів історії України та всесвітньої історії.

Суспільствознавчий компонент

Метою навчання суспільствознавства є створення умов для розвитку особистості компетентного, активного, відповідального громадянина України, члена європейської і світової спільноти, що здатний сприймати та ефективно відповідати на сучасні індивідуальні та суспільні виклики і загрози.

Завданнями суспільствознавчої освіти є:

розвиток інтересу до суспільствознавства;

формування в учнів цілісної системи вмінь і навичок дослідження суспільних проблем, пропонування способів їх розв'язання, проведення аналізу та оцінювання суспільних явищ, процесів і тенденцій у державі та світі;

здійснення самостійного пошуку у різних видах джерел інформації про життя суспільства і людини в ньому;

формування активної громадянської позиції, загальнолюдських моральних якостей, правової та економічної культури, мотивації до соціальної активності.

Основними змістовими лініями суспільствознавчого компонента є людина в суспільно-політичній сфері, людина в соціальній сфері, людина у правовій сфері, людина в економічній сфері, людина в культурно-духовній сфері.

В. Освітня галузь "Мистецтво"

Основною метою освітньої галузі "Мистецтво" є формування в учнів у процесі сприймання, інтерпретації, оцінювання ними творів мистецтва та провадження практичної діяльності системи ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей як цілісної єдиної основи світогляду, а також здатності до художньо-творчої самореалізації і культурного самовираження.

Завданнями освітньої галузі є:

оволодіння системою вмінь і навичок у галузі мистецтва, формування світогляду, креативних і комунікативних якостей;

формування вмінь і навичок аналізувати, інтерпретувати та оцінювати твори мистецтва, виявляти їх національну своєрідність;

збагачення духовного світу учнів у результаті вивчення творів мистецтва;

формування ціннісного ставлення до дійсності і творів мистецтва, розвиток емоційно-почуттєвої сфери учнів;

виховання здатності до художньої самореалізації, культурного самовираження, задоволення потреби в мистецькій самоосвіті.

Зміст освітньої галузі передбачає цілісний художньо-естетичний розвиток особистості учениці / учня шляхом опанування різних видів мистецтва і координації знань, умінь та уявлень, набуття яких необхідне для формування у свідомості учнів полікультурного і поліхудожнього образу світу.

Змістовими лініями освітньої галузі є музична, образотворча, культурологічна.

В основній школі зміст освітньої галузі спрямований на розширення у процесі опанування творів мистецтва і художньо-практичної діяльності набутих у початковій школі ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей.

Г. Освітня галузь “Математика”

Основною метою освітньої галузі “Математика” є формування в учнів математичної компетентності на рівні, достатньому для забезпечення життєдіяльності в сучасному світі, успішного оволодіння знаннями з інших освітніх галузей у процесі шкільного навчання, забезпечення інтелектуального розвитку учнів, розвитку їх уваги, пам’яті, логіки, культури мислення та інтуїції.

Завданнями освітньої галузі є:

розкриття ролі та можливостей математики у пізнанні та описанні реальних процесів і явищ дійсності, забезпечення усвідомлення математики як універсальної мови природничих наук та органічної складової загальної людської культури;

розвиток логічного, критичного і творчого мислення учнів, здатності чітко та аргументовано формулювати і висловлювати свої судження;

забезпечення оволодіння учнями математичною мовою, розуміння ними математичної символіки, математичних формул і моделей як таких, що дають змогу описувати загальні властивості об’єктів, процесів та явищ;

формування здатності логічно обґрунтовувати та доводити математичні твердження, застосовувати математичні методи у процесі розв’язування навчальних і практичних задач, використовувати математичні знання і вміння під час вивчення інших навчальних предметів;

розвиток умінь працювати з підручником, опрацьовувати математичні тексти, шукати і використовувати додаткову навчальну інформацію, критично оцінювати здобуту інформацію та її джерела, виокремлювати головне, аналізувати, робити висновки, використовувати отриману інформацію в особистому житті;

формування здатності оцінювати правильність і раціональність розв’язання математичних задач, обґрунтовувати твердження, розпізнавати логічно некоректні міркування, приймати рішення в умовах неповної, надлишкової, точної та ймовірнісної інформації.

Завданнями освітньої галузі, що визначають зміст математичної освіти в основній школі, є:

розширення знань про число (від вивчених у початковій школі натуральних чисел до дійсних), формування культури усних, письмових, інструментальних, точних і наближених обчислень;

формування системи функціональних понять, умінь використовувати функції та їх графіки для характеристики залежностей між величинами явищ і процесів;

забезпечення оволодіння учнями мовою алгебри, вміннями здійснювати перетворення алгебричних виразів, розв’язувати рівняння, нерівності та їх системи, моделювати за допомогою рівнянь реальні ситуації, пояснювати здобуті результати;

формування уявлень про математичну статистику і теорію ймовірності як окремі науки, про особливості організації статистичних досліджень, наочне подання статистичних даних, визначення числових характеристик статистичного ряду, понять випадкової події та її ймовірності;

забезпечення оволодіння учнями мовою геометрії, розвиток просторового уявлення, умінь виконувати геометричні побудови;

формування знань про геометричні фігури на площині, їх властивості, а також умінь застосовувати вивчене у процесі розв'язування геометричних задач;

ознайомлення із способами і методами математичних доведень, формування умінь використовувати їх у процесі навчання;

формування знань про основні геометричні величини (довжина, площа, об'єм, міра кута), способи їх знаходження серед плоских і просторових фігур, формування умінь застосовувати здобуті знання у навчальних і життєвих ситуаціях.

Д. Освітня галузь “Природознавство”

Метою освітньої галузі “Природознавство” є формування в учнів природничо-наукової компетентності як базової та відповідних предметних компетентностей як обов'язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу.

Завданнями освітньої галузі є:

забезпечення оволодіння учнями термінологічним апаратом природничих наук, засвоєння предметних знань та усвідомлення суті основних законів і закономірностей, що дають змогу зрозуміти перебіг природних явищ і процесів;

забезпечення усвідомлення учнями фундаментальних ідей і принципів природничих наук;

набуття досвіду практичної та експериментальної діяльності, здатності застосовувати знання у процесі пізнання світу;

формування ціннісних орієнтацій на збереження природи, гармонійну взаємодію людини і природи, а також ідей сталого розвитку.

Загальними змістовими лініями освітньої галузі є:

закони і закономірності природи;

методи наукового пізнання, специфічні для кожної з природничих наук;

екологічні основи ставлення до природокористування;

екологічна етика;

значення природничо-наукових знань у житті людини та їх роль у суспільному розвитку;

рівні та форми організації живої і неживої природи, які структурно представлені в таких компонентах освітньої галузі, як загально-природничий, астрономічний, біологічний, географічний, фізичний, хімічний, екологічний.

Загальноприродничий компонент забезпечує формування в учнів основи цілісного уявлення про природу і місце людини в ній, пропедевтичну підготовку учнів до вивчення окремих навчальних предметів, що сприяє розвитку ціннісних орієнтацій учнів у різних сферах життєдіяльності та їх адекватній поведінці в навколишньому природному середовищі.

Астрономічний компонент зорієнтований на забезпечення засвоєння учнями наукових фактів, понять і законів астрономії, методів її дослідження, усвідомлення знань про будову Сонячної системи, створення і розвиток Всесвіту, формування наукового світогляду.

Біологічний компонент забезпечує засвоєння учнями знань про закономірності функціонування живих систем, їх розвиток і взаємодію, взаємозв'язок із неживою природою, оволодіння основними методами пізнання живої природи, розуміння біологічної картини світу, цінності таких категорій, як знання, життя, природа, здоров'я, формування свідомого ставлення до екологічних проблем, усвідомлення біосферної етики, застосування знань з біології у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності, оцінювання їх ролі для суспільного розвитку, перспектив розвитку біології як науки та її значення у забезпеченні існування біосфери.

Географічний компонент спрямований на засвоєння учнями знань про природну і соціальну складову географічної оболонки Землі, формування в учнів комплексного, просторового, соціально орієнтованого знання про планету Земля у результаті застосування краєзнавчого, регіонального і планетарного підходів та усвідомлення цілісного географічного образу своєї країни.

Фізичний компонент забезпечує усвідомлення учнями основ фізичної науки, засвоєння ними основних фізичних понять і законів, наукового світогляду і стилю мислення, розвиток здатності пояснювати природні явища і процеси та застосовувати здобуті знання під час розв'язання фізичних задач, удосконалення досвіду провадження експериментальної діяльності, формування ставлення до фізичної картини світу, оцінювання ролі знань фізики в житті людини і суспільному розвитку.

Хімічний компонент забезпечує засвоєння учнями знань про речовини та їх перетворення, хімічні закони і методи дослідження, навички безпечного поводження з речовинами, формує ставлення до екологічних проблем і розуміння хімічної картини світу, вміння оцінювати роль хімії у виробництві та житті людини.

Екологічний компонент спрямований на формування в учнів екологічної свідомості та дотримання правил екологічно безпечної поведінки в навколишньому природному середовищі.

Е. Освітня галузь "Технології"

Метою освітньої галузі "Технології" є формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу учнів і їх соціалізації у суспільстві.

Освітня галузь складається з інформаційно-комунікаційного та технологічного компонентів.

Зміст предметів освітньої галузі має чітко виражену прикладну спрямованість і реалізується переважно шляхом застосування практичних методів і форм організації занять.

Інформаційно-комунікаційний компонент

Реалізація інформаційно-комунікаційного компонента спрямована на формування предметної інформаційно-комунікаційної компетентності та ключових компетентностей.

Завданнями навчання інформатики в основній школі є формування в учнів навичок і вмінь проводити основні операції з інформаційними об'єктами, зокрема:

- здійснювати пошук необхідної інформації з використанням пошукових і експертних систем, зокрема Інтернету;

- створювати інформаційні об'єкти, фіксувати, записувати, спостерігати за ними і вимірювати їх, зокрема, в рамках реалізації індивідуальних і колективних проектів;

- висувати і перевіряти нескладні гіпотези навчально-пізнавального характеру, створювати, вивчати та використовувати інформаційні об'єкти;

- використовувати засоби інформаційно-комунікаційних технологій для обміну інформацією, спілкування;

- планувати, організовувати індивідуальну і колективну діяльність в інформаційному середовищі.

У галузі теоретичної інформатики учні:

- вивчають, аналізують інформаційні процеси, що відбуваються у живій природі, суспільстві та техніці;

- одержують уявлення про основи управління, прийняття рішень, основні принципи роботи засобів інформаційних технологій;

- ознайомлюються з інформаційним моделюванням;

- розвивають алгоритмічне мислення як засіб планування, організації діяльності.

У галузі соціальної інформатики учні:

- одержують уявлення про роль інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій у розвитку сучасної цивілізації, інформаційній інфраструктурі суспільства, про основні види засобів масової інформації та взаємодію людини з такими засобами;

- засвоюють юридичні та морально-етичні норми роботи з інформаційними даними і програмними продуктами;

- отримують уявлення про інформаційну безпеку суспільства та особистості.

Технологічний компонент

Основною умовою реалізації технологічного компонента є технологічна та інформаційна діяльність, що провадиться від появи творчого задуму до реалізації його в готовому продукті.

Завданнями навчання технологій є:

формування цілісного уявлення про розвиток матеріального виробництва, роль техніки, проектування і технологій у розвитку суспільства;

ознайомлення учнів із виробничим середовищем, традиційними, сучасними і перспективними технологіями обробки матеріалів, декоративно-ужитковим мистецтвом;

формування здатності розвивати надбання рідної культури з використанням засобів декоративно-ужиткового мистецтва;

набуття учнями досвіду провадження технологічної діяльності, партнерської взаємодії і ціннісних ставлень до трудових традицій;

розвиток технологічних умінь і навичок учнів;

усвідомлення учнями значущості ролі технологій як практичного втілення наукових знань;

реалізація здібностей та інтересів учнів у сфері технологічної діяльності;

створення умов для самореалізації, розвитку підприємливості та професійного самовизначення кожної / кожного учениці / учня;

оволодіння вмінням оцінювати власні результати предметно-перетворювальної діяльності та рівня сформованості ключових і предметних компетентностей.

Є. Освітня галузь “Здоров’я і фізична культура”

Основною метою освітньої галузі “Здоров’я і фізична культура” є розвиток здоров’язбережувальної компетентності шляхом набуття учнями навичок збереження, зміцнення, використання здоров’я та дбайливого ставлення до нього, розвитку фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій та захисту України.

Завданнями освітньої галузі є:

поглиблення в учнів знань про власне здоров’я, фізичний розвиток, необхідність ведення здорового способу життя, безпечну поведінку, фізичну культуру особистості, взаємозв’язок організму людини з навколишнім природним середовищем;

формування в учнів знання про здоров’я і безпеку, здоровий і безпечний спосіб життя, фізичну культуру;

підвищення рівня рухової активності;

удосконалення життєво необхідних умінь та навичок, вміння використовувати їх у навчальній та повсякденній діяльності;

створення мотивації учнів щодо дбайливого ставлення до власного здоров’я, занять фізичною культурою, вдосконалення фізичної, соціальної, психічної і духовної складових здоров’я;

усвідомлення учнями цінності життя і здоров’я, значущості здорового і безпечного способу життя та фізичної культури;

збагачення власного досвіду учнів щодо збереження здоров’я;

розширення функціональних можливостей організму учениці / учня шляхом цілеспрямованого розвитку природних здібностей, основних фізичних якостей;

підготовка молоді до забезпечення власної безпеки та безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу, до служби у Збройних Силах та інших військових формуваннях.

Здоров’язбережувальна компетентність як:

ключова формується на міжпредметному рівні шляхом оволодіння предметними компетенціями з урахуванням специфіки предметів та пізнавальних можливостей учнів основної школи;

предметна - у результаті засвоєння змісту предметів освітньої галузі і оволодіння учнями відповідними компетенціями.

Загальними змістовими лініями освітньої галузі “Здоров’я і фізична культура” є здоров’я, фізична культура, безпека життєдіяльності, захист України і цивільна оборона

Очікувані результати навчання учнів та учениць подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 18

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. <i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. <i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.

3	Математична компетентність	<i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. <i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. <i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів

6	Уміння вчитися впродовж життя	<i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. <i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	<i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна громадянська компетентності і	<i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як "Екологічна безпека й сталий розвиток", "Громадянська відповідальність", "Здоров'я і безпека", "Підприємливість і фінансова грамотність" спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з "ага-ефектом", пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні та учениці набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

4.4. Навчальний план для 10-11 класів закладу загальної середньої освіти

Пояснювальна записка

Навчальний план для 10-11 класів закладу загальної середньої освіти містить тижневий обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо. Заклад загальної середньої освіти для складання власного навчального плану обрав другий варіанти організації освітнього процесу: Навчальний план містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

Перелік освітніх галузей: “Мови і літератури”, “Суспільствознавство”, “Мистецтво”, “Математика”, “Природознавство”, “Технології”, “Здоров'я і фізична культура”.

Зміст освітніх галузей, їх складові, державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів відповідають завданням старшої школи у їх послідовному взаємозв'язку з завданнями основної школи. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами і курсами, програми яких затверджує МОН.

Визначальним є українознавче спрямування всіх освітніх галузей.

Варіативна складова навчального плану формується закладом з урахуванням особливостей регіону та індивідуальних освітніх запитів учнів.

Перелік вибірково-обов'язкових освітніх компонентів, що пропонуються учням до вибору (обираються 2 з 3):

- 1) інформатика;
- 2) технології;
- 3) мистецтво.

Перелік варіантів послідовності вивчення двох обраних вибірково-обов'язкових освітніх компонентів, що пропонуються учням до вибору:

- 1) по одному предмету: один в 10, а інший в 11 класах;
- 2) одночасно два предмети в 10 і 11 класах (відповідно 2 години і 1 година).

Перелік вибіркових освітніх компонентів, що пропонуються учням до вибору:

- 1) профільні предмети, що потребують збільшення кількості годин: українська мова та українська література,
- 2) окремі базові предмети, що потребують збільшення кількості годин;
- 3) спеціальні курси, факультативні курси, індивідуальні заняття з різних предметів.

Наскрізні змістові лінії, предметні компетентності, завдання освітніх галузей:

А. Освітня галузь “Мови і літератури”

Метою освітньої галузі “Мови і літератури” є розвиток особистості учениці / учня, формування в нього мовленнєвої і читацької культури, комунікативної та літературної компетентності, гуманістичного світогляду, національної свідомості, високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій.

Освітня галузь складається з мовного і літературного компонентів. До мовного компонента належать українська мова, іноземна (англійська) мова, а до літературного - українська література, зарубіжна література. Кожен із компонентів містить кілька наскрізних змістових ліній.

Наскрізними змістовими лініями мовного компонента є мовленнєва, мовна, соціокультурна і діяльнісна.

Мовленнєва лінія забезпечує формування мовленнєвої компетентності шляхом формування та удосконалення вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, говорінні, письмі), а також готовності розв’язувати проблеми особистісного і суспільного характеру.

Мовна лінія передбачає формування мовної компетентності шляхом засвоєння системних знань про мову як засіб вираження думок і почуттів.

Соціокультурна лінія сприяє формуванню соціокультурної компетентності шляхом засвоєння культурних і духовних цінностей, норм, що регулюють соціально-комунікативні відносини між статями, поколіннями, націями, сприяють естетичному і морально-етичному розвитку учнів.

Діяльнісна (стратегічна) лінія сприяє формуванню діяльнісної компетентності шляхом формування навчальних умінь і навичок, опанування стратегіями, що визначають мовленнєву діяльність, соціально-комунікативну поведінку учнів, спрямовані на виконання навчальних завдань і розв’язання життєвих проблем.

Стратегічно важлива для мовного компонента комунікативна компетентність, яка є невід’ємною складовою структури змісту освіти, передбачає оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності, основами культури усного і писемного мовлення, базовими вміннями і навичками використання мови в різних сферах і ситуаціях.

Для мовного компонента важливими є також такі предметні компетентності, як мовленнєва, мовна, соціокультурна і діяльнісна (стратегічна).

Вивчення мов сприяє збагаченню активного словникового запасу учнів, пізнанню та усвідомленню особливостей життєвого досвіду народів, мови яких вивчаються, важливості оволодіння мовами та задоволенню потреби в користуванні ними як засобом спілкування в різних сферах життєдіяльності, розвиває мовні, інтелектуальні та пізнавальні здібності, формує гуманістичний світогляд, моральні переконання та естетичні смаки, сприяє засвоєнню національних і загальнолюдських цінностей, використанню інформаційних і комунікаційних технологій, виховує в учнів потребу в удосконаленні власної мовленнєвої культури протягом усього життя.

Володіння українською мовою сприяє консолідації громадян у розбудові та зміцненні держави, забезпечує доступ до джерел української духовності, дає змогу випускникам загальноосвітніх закладів у повному обсязі реалізувати в різних галузях чи сферах

життєдіяльності можливості, життєві потреби, плани, пов'язані з подальшим здобуттям освіти, опануванням спеціальністю.

Сучасна система навчання іноземних мов дає можливість застосовувати комунікативно-діяльнісний підхід оволодіння мовами як важливим засобом міжкультурного спілкування, усвідомлення учнями особливостей культури народів, мови яких вивчаються, власної національної культури.

Складовими літературного компонента є емоційно-ціннісна, літературознавча, загальнокультурна і компаративна лінії.

Емоційно-ціннісна лінія забезпечує розкриття гуманістичного потенціалу та естетичної цінності творів української, світової літератури, а також літератур національних меншин, формування світогляду учнів, їх національної свідомості, моралі та громадянської позиції.

Літературознавча лінія передбачає вивчення літературних творів у єдності змісту і форми, оволодіння учнями основними літературознавчими поняттями, застосування їх у процесі аналізу та інтерпретації художніх творів, розгляд літературних творів, явищ і фактів у контексті літературного процесу, виявлення специфіки літературних напрямів, течій, шкіл у розвитку української літератури, світової літератури і літератур національних меншин, розкриття жанрово-стильових особливостей художніх творів, ознайомлення учнів з основними принципами художнього перекладу.

Культурологічна лінія передбачає усвідомлення творів художньої літератури як важливої складової мистецтва, ознайомлення учнів з основними цінностями світової художньої культури, розкриття особливостей творів, літературних явищ і фактів у широкому культурному контексті, висвітлення зв'язків літератури з філософією, міфологією, фольклором, звичаями, віруваннями, культурними традиціями різних народів і національностей, розширення ерудиції учнів, виховання їх загальної культури, поваги до національних і світових традицій, толерантного ставлення до представників різних культур, віросповідань, рас і національностей.

Компаративна лінія забезпечує порівняння літературних творів, їх компонентів (тем, мотивів, образів, поетичних засобів та іншого), явищ і фактів, що належать до різних літератур, встановлення зв'язків між українською, зарубіжною літературою, розгляд традиційних тем, сюжетів, мотивів, образів у різних літературах, зіставлення оригінальних творів і україномовних перекладів літературних творів, увиразнення особливостей української культури та літератури на основі світової, демонстрацію лексичного багатства і невичерпних стилістичних можливостей української мови.

Зміст літературної освіти з урахуванням вікових особливостей учнів визначає художні твори, літературні явища і факти, розкриває їх ідейно-естетичну своєрідність та значущість в історії української і світової культури, встановлює зв'язки між різними національними літературами, літературою і фольклором, літературою і міфологією, літературою і філософією, літературою та іншими видами мистецтва, передбачає обсяг загальних теоретичних понять, необхідних для розуміння літератури як мистецтва слова, формування вмінь аналізувати та інтерпретувати художні твори в різних аспектах.

Засвоєння учнями літературного компонента сприяє їх залученню до надбань вітчизняного і світового письменства, розвитку стійкої мотивації до читання, потреби у зверненні до художньої літератури протягом життя, збагаченню духовно-емоційного досвіду, формуванню загальної культури, підвищенню рівня володіння українською, іноземними мовами та мовами національних меншин.

Вивчення української літератури сприяє вихованню любові до народу, його мови, звичаїв, національних традицій, культури, розумінню світової та національної історії, проблем сьогодення, розвитку інтелектуальних, духовних та естетичних цінностей.

Вивчення літератур національних меншин сприяє усвідомленню учнями розмаїття культурного багатства нашої держави, а світової літератури - залученню учнів до загальнолюдських цінностей, вихованню толерантного ставлення до різних народів, народностей, рас і культур.

Навчання мови і літератури у старшій школі полягає у розвитку здобутих в основній школі вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої та читацької діяльності, розвитку комунікативної компетентності з іноземних мов, заохоченні учнів до розширення кола читання, осмислення духовної цінності та поетики художніх творів, поглибленні культурно-пізнавальних інтересів учнів, усвідомленні ними ролі мови і літератури в сучасному світі, формуванні рис успішного мовця і творчого читача з високим рівнем загальної культури, активною громадянською позицією, національною свідомістю, вихованні в учнів поваги до культурних традицій різних народів.

Завданнями освітньої галузі в старшій школі є:

подальший розвиток мотивації до вивчення мови і літератури, засвоєння через мову і літературу історії, культури народу, моральних та естетичних цінностей, формування духовного світу учнів, їх світоглядних переконань, громадянських якостей, утвердження за допомогою засобів мови і літератури національних і загальнолюдських цінностей;

розвиток умінь вільно спілкуватися в різних ситуаціях, формулювати та відстоювати власну думку, вести дискусію, оцінювати життєві явища, моральні, суспільні, історичні та інші проблеми сучасності, висловлювати щодо них власне ставлення, досягати взаєморозуміння та взаємодії з іншими людьми;

удосконалення базових лексичних, граматичних, стилістичних, орфоепічних, правописних умінь і навичок, узагальнення та поглиблення знань учнів про мову як суспільне явище і про літературу - як мистецтво слова;

вироблення вмінь орієнтуватися у різноманітній інформації українською та іншими мовами, у світі класичної і масової літератури, користуватися сучасними інформаційними комунікаціями (Інтернетом, системою дистанційного навчання тощо), провадити пошуково-дослідницьку діяльність (знаходити, сприймати, аналізувати, оцінювати, систематизувати, зіставляти різноманітні факти та відомості), застосовувати на практиці здобуті у процесі вивчення мови і літератури знання, набуті вміння та навички;

удосконалення під час провадження дослідницької діяльності навичок самостійної навчальної діяльності, саморозвитку, самоконтролю, розвитку художньо-образного мислення, інтелектуальних і творчих здібностей учнів, їх емоційно-духовної сфери, естетичних смаків і загальної культури.

Б. Освітня галузь “Суспільствознавство”

Метою освітньої галузі “Суспільствознавство”, що складається з історичного та суспільствознавчого компонентів, є забезпечення розвитку учениці / учня як особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно самореалізується в сучасному українському суспільстві.

Завданнями освітньої галузі є:

забезпечення реалізації можливостей розвитку учениці / учня як вільної особистості, здатної за допомогою набутих ключових та галузевих компетентностей ефективно самореалізовуватися в сучасному багатоманітному глобалізованому світі та брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства, вчитися протягом усього життя;

розвиток інтелекту дитини, її критичного та творчого мислення, визначення нею власної ідентичності як особистості, громадянина, члена родини, етнічної, релігійної, регіональної та локальної спільноти;

формування в учнів почуття власної гідності, поваги до прав людини, гуманістичних традицій та загальнолюдських цінностей, здатності формувати власну етичну позицію та дотримуватися правил соціально відповідальної поведінки.

Зміст освітньої галузі реалізується шляхом вивчення окремих навчальних предметів (історії, права, економіки тощо), що відображають основи відповідних наук, інтегрованих курсів (громадянської освіти, суспільствознавства тощо).

Історичний компонент

Метою навчання історії в загальноосвітній школі є формування в учнів ідентичності та почуття власної гідності у результаті осмислення соціального та морального досвіду минулих поколінь, розуміння історії і культури України в контексті історичного процесу.

Історичний компонент забезпечує:

розвиток інтересу учнів до історії як сфери знань і навчального предмета, власних освітніх запитів учнів і вміння їх задовольняти;

отримання та засвоєння системних знань про головні події, явища та тенденції в історії України та світу;

ознайомлення учнів з духовними і культурними надбаннями та цінностями, історико-культурними традиціями українського народу і цивілізації в цілому;

визначення, відбір і використання у процесі пошуку інформації про минуле різних видів історичних джерел, у тому числі текстових, візуальних та усних, артефактів, об'єктів навколишнього історичного середовища (музеїв, архівів, пам'яток культури та архітектури), а також інформаційно-комп'ютерних технологій;

вміння представляти обґрунтовані та структуровані знання з історії, власне розуміння історії з використанням відповідного понятійного апарату та виважено розглядати контраверсійні і суперечливі теми.

Зміст історичного компонента структуровано з урахуваннями специфіки історичного знання та хронологічних етапів розвитку людства за такими наскрізними змістовими лініями: людина - людина, людина - суспільство, людина - влада, людина - світ уявлень та ідей, людина - простір, людина - природа, людина - світ речей. Зазначені змістові лінії подаються за групами у складових змісту освітньої галузі і в державних вимогах до рівня загальноосвітньої підготовки учнів із застосуванням проблемно-тематичного підходу, що поєднаний з оглядовим, тематичним та поглибленим вивченням і синхронним викладанням взаємопов'язаних курсів історії України та всесвітньої історії.

Суспільствознавчий компонент

Метою навчання суспільствознавства є створення умов для розвитку особистості компетентного, активного, відповідального громадянина України, члена європейської і світової спільноти, що здатний сприймати та ефективно відповідати на сучасні індивідуальні та суспільні виклики і загрози.

Завданнями суспільствознавчої освіти є:

розвиток інтересу до суспільствознавства;

формування в учнів цілісної системи вмінь і навичок дослідження суспільних проблем, пропонування способів їх розв'язання, проведення аналізу та оцінювання суспільних явищ, процесів і тенденцій у державі та світі;

здійснення самостійного пошуку у різних видах джерел інформації про життя суспільства і людини в ньому;

формування активної громадянської позиції, загальнолюдських моральних якостей, правової та економічної культури, мотивації до соціальної активності.

Основними змістовими лініями суспільствознавчого компонента є людина в суспільно-політичній сфері, людина в соціальній сфері, людина у правовій сфері, людина в економічній сфері, людина в культурно-духовній сфері.

В. Освітня галузь "Мистецтво"

Основною метою освітньої галузі "Мистецтво" є формування в учнів у процесі сприймання, інтерпретації, оцінювання ними творів мистецтва та провадження практичної діяльності системи ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей як цілісної єдиної основи світогляду, а також здатності до художньо-творчої самореалізації і культурного самовираження.

Завданнями освітньої галузями є:

оволодіння системою вмінь і навичок у галузі мистецтва, формування світогляду, креативних і комунікативних якостей;

формування вмінь і навичок аналізувати, інтерпретувати та оцінювати твори мистецтва, виявляти їх національну своєрідність;

збагачення духовного світу учнів у результаті вивчення творів мистецтва;

формування ціннісного ставлення до дійсності і творів мистецтва, розвиток емоційно-почуттєвої сфери учнів;

виховання здатності до художньої самореалізації, культурного самовираження, задоволення потреби в мистецькій самоосвіті.

Зміст освітньої галузі передбачає цілісний художньо-естетичний розвиток особистості учениці / учня шляхом опанування різних видів мистецтва і координації знань, умінь та уявлень, набуття яких необхідне для формування у свідомості учнів полікультурного і поліхудожнього образу світу.

Змістовими лініями освітньої галузі є музична, образотворча, культурологічна.

У старшій школі зміст освітньої галузі “Мистецтво” спрямований на формування художнього мислення та світогляду учнів, поглиблення їх ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей шляхом узагальнення знань, умінь і навичок, набутих в основній школі.

Г. Освітня галузь “Математика”

Основною метою освітньої галузі “Математика” є формування в учнів математичної компетентності на рівні, достатньому для забезпечення життєдіяльності в сучасному світі, успішного оволодіння знаннями з інших освітніх галузей у процесі шкільного навчання, забезпечення інтелектуального розвитку учнів, розвитку їх уваги, пам’яті, логіки, культури мислення та інтуїції.

Завданнями освітньої галузі є:

розкриття ролі та можливостей математики у пізнанні та описанні реальних процесів і явищ дійсності, забезпечення усвідомлення математики як універсальної мови природничих наук та органічної складової загальної людської культури;

розвиток логічного, критичного і творчого мислення учнів, здатності чітко та аргументовано формулювати і висловлювати свої судження;

забезпечення оволодіння учнями математичною мовою, розуміння ними математичної символіки, математичних формул і моделей як таких, що дають змогу описувати загальні властивості об’єктів, процесів та явищ;

формування здатності логічно обґрунтовувати та доводити математичні твердження, застосовувати математичні методи у процесі розв’язування навчальних і практичних задач, використовувати математичні знання і вміння під час вивчення інших навчальних предметів;

розвиток умінь працювати з підручником, опрацьовувати математичні тексти, шукати і використовувати додаткову навчальну інформацію, критично оцінювати здобуту інформацію та її джерела, виокремлювати головне, аналізувати, робити висновки, використовувати отриману інформацію в особистому житті;

формування здатності оцінювати правильність і раціональність розв’язання математичних задач, обґрунтовувати твердження, розпізнавати логічно некоректні міркування, приймати рішення в умовах неповної, надлишкової, точної та ймовірнісної інформації.

Завданнями освітньої галузі, що визначають зміст математичної освіти у старшій школі, є:

- розширення компетентностей учнів щодо тотожних перетворень виразів (степеневих, логарифмічних, ірраціональних, тригонометричних), розв’язування відповідних рівнянь і нерівностей;

- завершення формування поняття числової функції у результаті вивчення степеневих, показникових, тригонометричних класів функцій, формування вмінь їх досліджувати і використовувати для опису і вивчення явищ і процесів;

- ознайомлення з ідеями і методами диференціального та інтегрального обчислення, формування елементарних умінь їх практичного застосування;

формування практичної компетентності щодо розпізнавання випадкових подій, обчислення їх ймовірності, застосування базових статистико-ймовірнісних моделей під час

розв'язування навчальних і практичних задач та опрацювання експериментальних даних у процесі вивчення предметів природничого циклу;

формування системи знань про просторові фігури та їх основні властивості, способи обчислення площ їх поверхонь і об'ємів, а також умінь застосовувати здобуті знання під час розв'язування навчальних і практичних задач;

формування уявлення про аксіоматичну побудову математичних теорій.

Зазначені завдання виконуються у процесі опанування навчального змісту освітньої галузі “Математика”, в якому виокремлюються такі змістові лінії: числа, вирази, рівняння і нерівності, функції, елементи комбінаторики, теорії ймовірності та математичної статистики, геометричні фігури і геометричні величини.

Д. Освітня галузь “Природознавство”

Метою освітньої галузі “Природознавство” є формування в учнів природничо-наукової компетентності як базової та відповідних предметних компетентностей як обов'язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу.

Завданнями освітньої галузі є:

забезпечення оволодіння учнями термінологічним апаратом природничих наук, засвоєння предметних знань та усвідомлення суті основних законів і закономірностей, що дають змогу зрозуміти перебіг природних явищ і процесів;

забезпечення усвідомлення учнями фундаментальних ідей і принципів природничих наук;

набуття досвіду практичної та експериментальної діяльності, здатності застосовувати знання у процесі пізнання світу;

формування ціннісних орієнтацій на збереження природи, гармонійну взаємодію людини і природи, а також ідей сталого розвитку.

Загальними змістовими лініями освітньої галузі є:

закони і закономірності природи;

методи наукового пізнання, специфічні для кожної з природничих наук;

екологічні основи ставлення до природокористування;

екологічна етика;

значення природничо-наукових знань у житті людини та їх роль у суспільному розвитку;

рівні та форми організації живої і неживої природи, які структурно представлені в таких компонентах освітньої галузі, як загально-природничий, астрономічний, біологічний, географічний, фізичний, хімічний, екологічний.

Загальноприродничий компонент забезпечує формування в учнів основи цілісного уявлення про природу і місце людини в ній, пропедевтичну підготовку учнів до вивчення окремих навчальних предметів, що сприяє розвитку ціннісних орієнтацій учнів у різних сферах життєдіяльності та їх адекватній поведінці в навколишньому природному середовищі.

Астрономічний компонент зорієнтований на забезпечення засвоєння учнями наукових фактів, понять і законів астрономії, методів її дослідження, усвідомлення знань про будову Сонячної системи, створення і розвиток Всесвіту, формування наукового світогляду.

Біологічний компонент забезпечує засвоєння учнями знань про закономірності функціонування живих систем, їх розвиток і взаємодію, взаємозв'язок із неживою природою, оволодіння основними методами пізнання живої природи, розуміння біологічної картини світу, цінності таких категорій, як знання, життя, природа, здоров'я, формування свідомого ставлення до екологічних проблем, усвідомлення біосферної етики, застосування знань з біології у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності, оцінювання їх ролі для суспільного розвитку, перспектив розвитку біології як науки та її значення у забезпеченні існування біосфери.

Географічний компонент спрямований на засвоєння учнями знань про природну і соціальну складову географічної оболонки Землі, формування в учнів комплексного, просторового, соціально орієнтованого знання про планету Земля у результаті застосування

краєзнавчого, регіонального і планетарного підходів та усвідомлення цілісного географічного образу своєї країни.

Фізичний компонент забезпечує усвідомлення учнями основ фізичної науки, засвоєння ними основних фізичних понять і законів, наукового світогляду і стилю мислення, розвиток здатності пояснювати природні явища і процеси та застосовувати здобуті знання під час розв'язання фізичних задач, удосконалення досвіду провадження експериментальної діяльності, формування ставлення до фізичної картини світу, оцінювання ролі знань фізики в житті людини і суспільному розвитку.

Хімічний компонент забезпечує засвоєння учнями знань про речовини та їх перетворення, хімічні закони і методи дослідження, навички безпечного поводження з речовинами, формує ставлення до екологічних проблем і розуміння хімічної картини світу, вміння оцінювати роль хімії у виробництві та житті людини.

Екологічний компонент спрямований на формування в учнів екологічної свідомості та дотримання правил екологічно безпечної поведінки в навколишньому природному середовищі.

Е. Освітня галузь "Технології"

Метою освітньої галузі "Технології" є формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу учнів і їх соціалізації у суспільстві.

Освітня галузь складається з інформаційно-комунікаційного та технологічного компонентів.

Зміст предметів освітньої галузі має чітко виражену прикладну спрямованість і реалізується переважно шляхом застосування практичних методів і форм організації занять.

Інформаційно-комунікаційний компонент

Реалізація інформаційно-комунікаційного компонента спрямована на формування предметної інформаційно-комунікаційної компетентності та ключових компетентностей.

Завданнями навчання інформатики у старшій школі є формування в учнів здатності:

виявляти та аналізувати інформаційні процеси в технічних, біологічних і соціальних системах;

будувати і використовувати інформаційні моделі, а також засоби опису та моделювання явищ і процесів.

Технологічний компонент

Основною умовою реалізації технологічного компонента є технологічна та інформаційна діяльність, що провадиться від появи творчого задуму до реалізації його в готовому продукті.

Завданнями навчання технологій є:

формування цілісного уявлення про розвиток матеріального виробництва, роль техніки, проектування і технологій у розвитку суспільства;

ознайомлення учнів із виробничим середовищем, традиційними, сучасними і перспективними технологіями обробки матеріалів, декоративно-ужитковим мистецтвом;

формування здатності розвивати надбання рідної культури з використанням засобів декоративно-ужиткового мистецтва;

набуття учнями досвіду провадження технологічної діяльності, партнерської взаємодії і ціннісних ставлень до трудових традицій;

розвиток технологічних умінь і навичок учнів;

усвідомлення учнями значущості ролі технологій як практичного втілення наукових знань;

реалізація здібностей та інтересів учнів у сфері технологічної діяльності;

створення умов для самореалізації, розвитку підприємливості та професійного самовизначення кожного учениці / учня;

оволодіння вмінням оцінювати власні результати предметно-перетворювальної діяльності та рівня сформованості ключових і предметних компетентностей.

Є. Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура"

Основною метою освітньої галузі “Здоров’я і фізична культура” є розвиток здоров’язбережувальної компетентності шляхом набуття учнями навичок збереження, зміцнення, використання здоров’я та дбайливого ставлення до нього, розвитку фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій та захисту України.

Завданнями освітньої галузі є:

поглиблення в учнів знань про власне здоров’я, фізичний розвиток, необхідність ведення здорового способу життя, безпечну поведінку, фізичну культуру особистості, взаємозв’язок організму людини з навколишнім природним середовищем;

формування в учнів знання про здоров’я і безпеку, здоровий і безпечний спосіб життя, фізичну культуру;

підвищення рівня рухової активності;

удосконалення життєво необхідних умінь та навичок, вміння використовувати їх у навчальній та повсякденній діяльності;

створення мотивації учнів щодо дбайливого ставлення до власного здоров’я, занять фізичною культурою, вдосконалення фізичної, соціальної, психічної і духовної складових здоров’я;

усвідомлення учнями цінності життя і здоров’я, значущості здорового і безпечного способу життя та фізичної культури;

збагачення власного досвіду учнів щодо збереження здоров’я;

розширення функціональних можливостей організму учениці / учня шляхом цілеспрямованого розвитку природних здібностей, основних фізичних якостей;

підготовка молоді до забезпечення власної безпеки та безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу, до служби у Збройних Силах та інших військових формуваннях.

Здоров’язбережувальна компетентність як:

ключова формується на міжпредметному рівні шляхом оволодіння предметними компетенціями з урахуванням специфіки предметів та пізнавальних можливостей учнів основної школи;

предметна - у результаті засвоєння змісту предметів освітньої галузі і оволодіння учнями відповідними компетенціями.

Загальними змістовими лініями освітньої галузі “Здоров’я і фізична культура” є здоров’я, фізична культура, безпека життєдіяльності, захист України і цивільна оборона.

4.5. Корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами

Рівний доступ до здобуття повної загальної середньої освіти дітей з порушеннями інтелектуального розвитку забезпечується шляхом викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів) способами, що є найбільш прийнятними для осіб відповідного віку, зокрема шляхом адаптації/модифікації змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів), розроблення освітніх та навчальних програм, підручників (посібників).

Адаптація/модифікація змісту полягає у врахуванні психофізичних особливостей учнів та зміні кількості часу на вивчення предметів (інтегрованих курсів) у взаємозв’язку з іншими навчальними предметами.

Індивідуальні програми розвитку учнів та учениць з ООП, що містять індивідуальний навчальний план, додаються до цієї Наскрізної освітньої програми, однак, лише у друкованому вигляді. Ці ППР не публікуються на вебсайті закладу освіти з метою дотримання вимог Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України “Про затвердження положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти” від 12.01.2016 №8 (це всі додатки, що йдуть після додатку 19). У випадку створення нової або перегляду діючої ППР, рішенням педради вносяться зміни до цієї Наскрізної освітньої програми і додаються до неї у вигляді додатків лише в друкованому вигляді, але не публікуються на вебсайті закладу.

РОЗДІЛ V ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Перелік навчальних програм для 1-2 класів за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 клас, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22, представлено у додатку 14.

Перелік навчальних програм для 3-4 класів за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 клас, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22, представлено у додатку 15.

Перелік модельних та навчальних програм для 5-9 класів за Типовою освітньою програмою для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 09.08.2024 №1120), у т.ч. розроблених вчителями КЗ “Східненський ліцей”, представлено у додатку 16.

Перелік навчальних програм для 9 класу 2025-2026 навчального року за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 №405, представлено у додатку 17.

Перелік навчальних програм для 10-11 класів за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 №890) представлено у додатку 18.

Перелік назв навчальних програм та рівнів вивчення предметів для 10 та 11 класів КЗ «Східненський ліцей» представлено у додатку 19.

Під час вибору модельних навчальних програм та формування їх переліку заклад освіти враховував низку чинників, а саме:

- наявність грифа Міністерством освіти і науки України "Рекомендовано Міністерством освіти і науки України",
- особливості та потреби учнів в досягненні обов'язкових результатів навчання,
- потенціал педагогічного колективу,
- ресурсне забезпечення закладу освіти,
- навчально-методичний супровід конкретних програм, насамперед, наявність підручника, що має грифи Міністерства освіти і науки України (“Рекомендовано Міністерством освіти і науки України”, “Схвалено для використання в освітньому процесі”) або висновок “Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах”.
- наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей,
- варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Головним завданням для вчителя / вчительки є забезпечення досягнення учнівством обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом для певного циклу навчання. Обов'язкові результати навчання описані в Державному стандарті через конкретні результати та відповідні орієнтири для оцінювання і мають бути досягнуті протягом опанування кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу кожної освітньої галузі. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів, інтегрованих (зокрема міжгалузевих) курсів. Такі програми для 5-9 класів, що містять опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом, опис видів навчальної діяльності, вчителі закладу освіти розробили, спираючись на відповідні модельні навчальні програми. Оскільки у модельних навчальних програмах відсутній розподіл навчальних годин у розрізі розділів, тем тощо, кількість годин, необхідну для вивчення тієї чи іншої теми (розділу, модуля тощо), визначено

вчительською / вчителем у навчальних програмах в межах загальнорічної кількості годин, передбаченої навчальним планом закладу освіти на вивчення цього предмета/інтегрованого курсу, та з урахуванням очікуваних результатів навчання. Формування змісту навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснювалося у т.ч. шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Під час роботи над навчальними програмами вчителі мали можливість вносити зміни у запропонований модельною навчальною програмою зміст навчального предмета чи інтегрованого курсу, з урахуванням підготовленості класу, регіональних особливостей, робочого навчального плану закладу освіти, необхідності своєчасного реагування на конкретні умови, в яких відбувається освітній процес, зокрема вони: доповнювали зміст програм, включаючи регіональний компонент; розширювали й поглиблювали або ущільнювали зміст окремих елементів (розділів, тем, модулів тощо) програми, зважаючи на потреби учнів, враховуючи матеріально-технічне забезпечення закладу освіти, запити батьків, громади тощо; доповнювали тематику практичних і творчих робіт; змінювали послідовність вивчення тем, не порушуючи логічної послідовності досягнення результатів навчання; вилучали окремі питання, з метою уникнення надмірної деталізації змісту навчального матеріалу. Однак, загальний обсяг таких змін не перевищив 20%. Варіативність змісту базової середньої освіти реалізувалася також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Навчальні програми, розроблені вчителями на основі модельних навчальних програм, затверджено педагогічною радою закладу освіти.

В освітньому процесі КЗ “Східненський ліцей” використовується лише та навчальна література, що має грифи Міністерства освіти і науки України (“Рекомендовано Міністерством освіти і науки України”, “Схвалено для використання в освітньому процесі”) або висновок “Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах”.

Каталоги підручників та посібників, які вчителі можуть використовувати в освітньому процесі, є за посиланням <https://imzo.gov.ua/kataloh-nadannia-hryfiv/>

З переліками рекомендованої літератури вчителі ознайомлюються за посиланнями:

- для початкових класів - <https://goo.gl/Zgfw1C>;
- для 5-11 класів - <https://goo.gl/93BNko>.

Використання навчальних посібників, зошитів з друкованою основою, що доповнюють зміст підручників, є необов'язковим і може мати місце в освітньому процесі лише за умови дотримання вимог щодо уникнення перевантаження учнів та добровільної згоди усіх батьків учнів класу на фінансове забезпечення.

Автономія вчителя забезпечується в закладі освіти академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням навчальних програм на основі модельних з можливістю внесення в них до 20% змін та доповнень, можливістю розробки проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед, методик компетентнісного навчання.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол №1 від 28.08.2025) обрано такі модулі для вивчення предмета «Технології»:

Модулі для вивчення предмету «Технології» в гімназії

Класи	Модуль
5	№1.Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності №2.Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-

	ужиткового мистецтва №3.Ефективне використання техніки матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу №4.Турбота про власний побут задоволення власних потреб і потреб інших осіб
6	№1.Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності №2.Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва №3.Ефективне використання техніки матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу №4.Турбота про власний побут задоволення власних потреб і потреб інших осіб
7	№1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності №2.Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва №3.Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу №4.Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб
8	Проект № 1 Ключниця Основна технологія: технологія виготовлення виробу з ниток,пряжі. Додаткова технологія: технологія виготовлення нових речей із старих . Проект № 2 Рухома іграшка Основна технологія: технологія ручної обробки деревини Додаткова технологія: паперопластика Проект №3 Полігональне панно Основна технологія: технологія обробки деревинних матеріалів (технологія апсайклінгу). Додаткова технологія: Технологія фарбування фарбами, декорування. Проект № 4 Вироби з пластикової тари Основна технологія. Технологія виготовлення виробів з поєднанням штучних та природних матеріалів Додаткова технологія: Технології обробки вторинних матеріалів для виготовлення нових виробів. Проект № 5 Особистий побут (домоведення) Основна технологія: технологія формування культури споживання їжі Додаткова технологія : технологія сервірування столу
9	Трудове навчання №1.Основи проектування, матеріалознавства та технології обробки №2.Технологія побутової діяльності та самообслуговування

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол №1 від 28.08.2025) для 10-11 класів обрано модулі для вивчення предмету «Технології»:

Модулі для вивчення предмету «Технології» в ліцеї

Класи	Модуль
10	№1.Техніки декоративно-ужиткового мистецтва
11	№1.Креслення. №2.Техніки декоративно-ужиткового мистецтва.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі реалізуються окремі види спорту. За результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол №1 від 28.08.2025) для вивчення предмету «Фізична культура» обрано такі модулі:

Модулі для вивчення предмету «Фізична культура» в гімназії

Класи	Назва модуля
5-7	Рухливі ігри, футбол, пання, гімнастика, аеробіка, черлідінг
8	Легка атлетика, футбол, гімнастика
9	Легка атлетика, Футбол, Гімнастика

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» для учнів 10-11 класів сформоване з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічного забезпечення. За результатами анкетування учнів, згідно рішення педради (протокол №1 від 28.08.2025) для вивчення в ліцеї предмета «Фізична культура» обрано такі модулі:

Модулі для вивчення предмету «Фізична культура» в ліцеї

Класи	Назва модуля
10	№1. Легка атлетика, футбол, волейбол
11	№2. Легка атлетика, футбол, волейбол

Наскрізна освітня програма закладу освіти є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої цілі та функції у тісному взаємозв'язку з іншими компонентами. Перелік модельних і навчальних програм у ній охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх, визначених Державним стандартом, освітніх галузей.

Розподіл навчальних годин з предмету/інтегрованого курсу/міжгалузевого курсу/курсу за вибором, визначених у навчальній програмі, фіксується вчителем ще й у календарно-тематичному плані, який має погодити заступник директора з навчально-виховної роботи закладу освіти. Тобто, на основі затвердженої педагогічною радою навчальної програми навчального предмету/інтегрованого курсу/міжгалузевого курсу/курсу за вибором кожна / кожен вчителька / вчитель складатиме календарно-тематичні плани з урахуванням навчальних можливостей учнів класу.

Календарно-тематичне планування вчителі складають у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел. Воно може бути об'єднане з навчальною програмою в один документ. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчительки / вчителя.

Учитель має право упродовж навчального року вносити зміни до календарно-тематичного планування, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем і змістових модулів. Особливо важливими є корективи, спрямовані на ліквідацію освітніх втрат.

Головним завданням для вчительки / вчителя є забезпечення досягнення учнівством обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом для певного циклу навчання.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчителька / вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи послідовність розгортання змісту в навчальній програмі.

Доцільно в календарно-тематичному плані визначати відповідність кожного очікуваного результату, якого необхідно досягти на уроці, певній групі загальних результатів.

Під час реалізації навчальної програми педагогам слід надавати учням й ученицям чіткі інструкції щодо очікуваних результатів навчання, застосовувати особистісно-орієнтований підхід, що може бути забезпечений передусім вибором відповідних тем навчальних проєктів і ролей у груповій діяльності.

Методичні прийоми, які використовують на уроках, вчителька / вчитель добирає з урахуванням вимог до обов'язкових результатів навчання, визначених у Державному стандарті, та очікуваних результатів, визначених навчальною програмою.

Вчителька / вчитель записує проведені згідно календарно-тематичного плану уроки у частині класного журналу (е-журналу), відведеного для предмета/інтегрованого курсу.

РОЗДІЛ VI ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес у закладі освіти організовується відповідно до Закону України "Про освіту", Закону України "Про повну загальну середню освіту", інших актів законодавства, цієї Наскрізної освітньої програми у безпечному освітньому середовищі, спрямовується на виявлення та розвиток індивідуальних здібностей та обдарувань особистості, досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей, визначених державними стандартами, здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного й інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основним документом, що регулює освітній процес, є ця Наскрізна освітня програма.

Форми здобуття повної загальної середньої освіти, засоби і методи навчання та виховання заклад обрав відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Статуту закладу з урахуванням специфіки, профілю та інших особливостей організації освітнього процесу. Рішення прийнято педагогічною радою закладу освіти.

Вибір педагогічною радою форм організації освітнього процесу як зовнішнього вираження узгодженої діяльності вчителя та учнів що здійснюються у визначеному порядку та режимі (час, місце, склад учасників) продиктовано наявністю у закладі освіти необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності закладу тощо), а також обраними закладом формами здобуття освіти: очною (денною), у тому числі із застосуванням змішаного навчання, та/або дистанційною формами, у тому числі зі створенням дистанційних класів, індивідуальною формою (екстернатною, сімейною (домашньою), педагогічним патронажем), мережевою (за наявності усіх необхідних документів (заяв, договорів тощо)).

Організуюючи освітній процес в умовах воєнного стану педагогічні працівники обирають види та тематику навчальної діяльності з урахуванням важливості психолого-педагогічної підтримки його учасників, зосереджуються на застосуванні індивідуального підходу до кожного учня / учениці в найкращих інтересах дитини для дотримання її права на продовження здобуття освіти.

Кожна форма організації освітнього процесу регулює взаємодію, визначає спосіб навчання та структурує навчальний час. Формами організації освітнього процесу є: уроки, екскурсії, віртуальні подорожі, консультації - робота з учнями, які мають труднощі або, навпаки, обдарованими дітьми, індивідуальні та групові заняття, корекційно-розвиткові заняття.

Тривалість уроку у 1 класі - 35 хв., у 2-4 класах - 40 хв, у 5-11 класах - 45 хв; тривалість консультації не може перевищувати 25 хвилин; тривалість індивідуального чи групового заняття, яке є освітнім компонентом річного навчального плану, має відповідати тривалості уроку у певному класі; тривалість корекційно-розвиткового заняття - 25 хвилин.

З метою належної організації освітнього процесу в закладі освіти формуються класи та/або групи. Для уроку склад учасників є постійним - клас або офіційно сформована група. Для корекційно-розвиткового заняття склад учасників є постійним - учениця / учень з ООП, згідно договору про надання таких послуг. Для індивідуального та групового заняття, консультації склад учасників є змінним і перелік його учасників визначає вчителька / вчитель зі складу учнів класу.

Основними формами організації освітнього процесу у закладі освіти є уроки різних типів: формування компетентностей, розвитку компетентностей, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей, корекції основних компетентностей, комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-"суди", урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки, відео-уроки тощо.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учителями можуть проводитися оглядові віртуальні екскурсії, які припускають цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Оглядова конференція (8-11 класи) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Навчально-практичне заняття виконує функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей. На навчально-практичних заняттях учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Практичні заняття, заняття практикуму, як форми організації освітнього процесу, в яких учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності, проводяться з метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей. Вони можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей. На цих заняттях учні одержують конкретні завдання, самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. На заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт) виконуються експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів.

Допускається організація здвоєних навчальних занять і використання інших форм організації освітнього процесу, що впливають на тривалість навчальних занять, але лише за умови їх відповідності віковим особливостям дітей.

Можна будувати роботу учнів на навчальних заняттях в малих групах (у тому числі роботу учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Крім уже перерахованих форм організації освітнього процесу, у закладі освіти можуть проводитися факультативні та інші позакласні заняття, гуртки, секції і заходи, що передбачені окремими розкладами, спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

Частиною освітнього процесу закладу освіти є самостійна робота.

Самостійна робота - це форма організації освітнього процесу, за якої заплановані завдання виконуються учнями за завданням, під керівництвом, але безпосередньої участі вчительки / вчителя. Вона формує навички самоосвіти, пізнавальну активність та творчий підхід, Рівні самостійної роботи: репродуктивний (тренувальний - за зразком), реконструктивний (коригувальний - вивчення джерел), творчий (пошуковий - наукові завдання, проєкти). Функції самостійної роботи: закріплення знань, формування вмінь, самостійне планування навчання, професійне становлення. Формами організації самостійної роботи є: робота з літературою (опрацювання джерел інформації), письмові роботи (конспектування, реферати, есе, проєкти), практичні завдання (розв'язання задач, виконання графічних вправ), дослідницькі завдання, контроль (тести, підсумкові роботи, підготовка до

захисту проєктів тощо). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Важливою формою організації освітнього процесу, яка забезпечує самостійне вивчення, закріплення та систематизацію навчального матеріалу учнями в позаурочний час, є домашня робота. Вона стимулює самостійність творчості та відповідальність учнів. Функції домашньої роботи: закріплення знань, набутих на уроці, підготовка до сприйняття нового матеріалу, виконання творчих робіт. Види домашньої роботи: письмові, усні, практичні, творчі, індивідуальні чи групові завдання тощо. Особливості домашньої роботи: необхідна систематичність та відповідність принципам індивідуалізації. Щодо змісту, обсягу і характеру домашніх завдань, то вони визначаються вчителем відповідно до педагогічних і гігієнічних правил і вимог, викладених у листах МОН, у Санітарному регламенті для закладів загальної середньої освіти, зокрема, відповідно до вимоги щодо розумової активності учнів у різні дні навчального тижня, з урахуванням вимог навчальних програм та індивідуальних особливостей учнів.

За потреби, заклад освіти може організовувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учениці / учня чи учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі (закладах) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учениці / учня чи учениці реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, який розробляють педагогічні працівники у взаємодії з учнем чи ученицею та/або його чи її батьками (особами, які їх замінюють); його схвалює педагогічна рада закладу освіти, затверджує керівник і підписують батьки (особи, які їх замінюють).

Окремою індивідуальною формою організації освітнього процесу є сімейна (домашня) форма здобуття освіти. Ця форма передбачає, що батьки повністю беруть на себе відповідальність за навчання дитини поза закладом загальної середньої освіти.

Перелік форм організації освітнього процесу може уточнюватися та розширюватися у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та навчальних програм окремих предметів протягом навчального року.

Враховуючи виклики часу, в умовах дистанційного навчання в освітньому процесі закладу освіти, незалежно від форм організації освітнього процесу, використовуються електронні ресурси, впроваджуються інноваційні форми навчання. На вебсайті ліцею розміщуються матеріали щодо дистанційного навчання під час воєнного стану. Для забезпечення дистанційного освітнього процесу належної якості використовується веб-сервіс Google Classroom (для створення завдань, оцінювання та взаємодії інтегрований з Google Meet), що дозволяє створювати віртуальні класи, проводити відеуроки, обмінюватися матеріалами та оцінювати знання; використовується Всеукраїнська школа онлайн (безкоштовна платформа з курсами для 5.11 класів), використовується, за потреби, для проведення заходів з кількістю учасників до 100 осіб, тривалістю до 40 хвилин - Zoom; для інтерактиву використовуються: Learningapps, Worldwall, Gemini, Notebook, Kahoot і так далі. На уроках використовуються такі віртуальні дошки: Canva, Miro, Classroomscrin, Padlet, Lino It, TLDrow, iDroo, Trello, Gynzy, GeoGebra, а також онлайн сервіси для дистанційної перевірки знань та створення навчальних тестів, інтерактивних вправ: «На Урок», Всеосвіта, Google форми, Online Test Pad, Classtime, EDpuzzle, Liveworksheets, Classkick тощо. Вчителі закладу освіти дотримуються гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення освітніх програм.

Вибір форм, методів і засобів навчання вчителя / вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи, водночас, досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Рекомендується у поурочних планах окремо записувати форму організації освітнього процесу, тип уроку, форму його проведення та обов'язково чітко формулювати мету.

Відволікання учнів від навчальних занять для проведення інших видів діяльності забороняється (крім випадків, передбачених законодавством). Залучення учнів до видів діяльності, не передбачених річним навчальним планом та річним планом роботи закладу, дозволяється лише за їх згодою та згодою батьків або осіб, які їх замінюють.

Початкова освіта (особливості)

Основними формами організації освітнього процесу у 1-4 класах є різні типи уроків, у т.ч. уроки засвоєння нових знань, уроки формування та вдосконалення умінь і навичок, уроки закріплення (застосування) знань, умінь та навичок (повторення), уроки систематизації й узагальнення знань, уроки перевірки та коригування знань, умінь, навичок, комбіновані уроки, а також такі форми як екскурсії та подорожі (у тому числі віртуальні) тощо, які вчителі можуть організовувати в межах уроку або у позаурочний час.

Сучасні типи уроків у НУШ фокусуються на діяльнісному підході, інтеграції та активній участі учнів. Основний акцент робиться на нестандартних формах організації освітнього процесу, що розвивають компетентності, а не лише запам'ятовування: уроки-дослідження, квести, театралізовані уроки, тощо. Важливою є група нетрадиційних уроків у вигляді змагань та ігор: конкурси, турніри, вікторини, брейн-ринги, уроки-казки. Слід практикувати публічне спілкування: прес-конференції, диспути, діалоги, дискусії. Важливими є й інші форми: урок-семінар, урок-залік, а також уроки, засновані на діяльності учнів (уроки взаємонавчання, уроки-суди, інтегровані, бінарні). Перелік форм організації освітнього процесу може уточнюватися і розширюватися за умови дотримання Державного стандарту початкової освіти.

Для забезпечення цікавого та ефективного навчання вчителька / вчитель самостійно обирає, що саме і коли застосовувати:

- інтерактивні та ігрові форми: квести, ділові та сюжетно-рольові ігри, уроки-«суди», дискусійні групи;
- дослідницьку та проєктну діяльність: проєкти, екскурсії та віртуальні подорожі;
- технологічне забезпечення: широке використання інформаційно-комунікаційних технологій (мультимедійні презентації, онлайн-тести) та дистанційних форм навчання;
- тощо.

Базова середня освіта

5-9 класи НУШ (особливості)

Основними формами організації освітнього процесу у 5 - 9 класах є різні типи уроків, наприклад:

а) у межах компетентнісного підходу: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок;

б) за дидактичною метою: урок формування (засвоєння) знань; урок формування (засвоєння) й удосконалення навичок та вмінь; урок застосування (закріплення) знань, умінь та навичок; урок узагальнення та систематизації знань; урок контролю та коригування знань, умінь, навичок; комбінований урок;

в) за етапами навчального процесу й характером діяльності: вступні, первинного ознайомлення з матеріалом, формування понять, установлення закономірностей і правил повторення та узагальнення, застосування здобутих знань на практиці, формування навичок (тренувальні), контрольні, комбіновані.

Кожен з цих уроків може бути проведений у різних формах: лекції, бесіди, гри, діалогу, диспуту, круглого столу, семінару, форуму, спектакля, брифінгу, квесту, інтерактивного уроку (уроку-"суда", уроку з навчанням одних учнів іншими), інтегрованого уроку, проблемного уроку, відео-уроку, кіноуроку, уроку-дослідження, захисту проєкту, уроку з різними видами занять, лабораторної роботи тощо.

Застосовуються й такі форми організації освітнього процесу як: екскурсія, віртуальна подорож, навчально-практичне заняття, практичне заняття, заняття практикуму, оглядова

конференція для учнів 8-9 класів, дистанційне (змішане) навчання з використанням цифрових інструментів (відеоконференції, онлайн-платформи), індивідуальна робота з подолання освітніх втрат та консультацій (з резерву годин у навчальному плані) тощо. самостійна робота,

Однак, для кожного предмету / інтегрованого курсу / міжгалузевого курсу кожна / кожен вчителька / вчитель добирає певні форми організації навчання. Ці форми зазвичай комбінуються для досягнення найкращого результату. Для прикладу розглянемо форми організації освітнього процесу, які доцільно застосовувати в певних освітніх галузях / предметах / курсах.

Наприклад, у математичній освітній галузі, де основний акцент робиться на розвитку логічного мислення та моделювання, доцільно застосовувати такі форми:

- урочні, у т.ч., наприклад, урок-дискусійна група (обговорення різних способів розв'язання однієї задачі);
- дослідницькі: розв'язування прикладних задач (математичне моделювання життєвих ситуацій), математичні експерименти;
- інтерактивні: математичні квести;
- цифрові: використання динамічної геометрії (GeoGebra), онлайн-тренажери (GIOS, Matific);
- ігрові: математичні бої, аукціони задач, сторітеллінг (історія виникнення понять).

Акцент у інформатичній галузі рекомендується робити на цифровій грамотності та алгоритмічному мисленні, тому при беззаперечній перевазі урочних форм, увага приділяється також:

- проектно-технологічним формам: індивідуальним та груповим ІТ-проектам (створення сайтів, презентацій, баз даних);
- тренінговим формам: воркшопам з програмування (наприклад, у Scratch чи Python), практикумам з кібербезпеки;
- ігровим формам: гейміфікованому навчанню, освітнім квестам в цифровому середовищі;
- змішаним формам: перевернутому навчанню (опрацюванню теорії самостійно онлайн + практичному кодуванню в синхронному режимі);
- змагальним формам: хакатонам, олімпіадам, конкурсам цифрового малюнка тощо.

Міжгалузеву інтеграцію (STEM, Безпековий практикум) доцільно здійснювати через:

- урочні форми;
- інженерне проектування (мейкерство): конструювання прототипів пристроїв, створення 3D-моделей;
- кейс-технології: розв'язання реальної проблеми (наприклад, «Як очистити воду в закладі освіти?»), що потребує знань з декількох освітніх галузей;
- інтегровані дні/тижні: проведення занять, де одна тема (наприклад, «Енергія») розглядається крізь призму фізики, математики та ІТ-моделювання.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь на цьому рівні повної загальної середньої освіти представлена двома предметами: “Здоров'я, безпека та добробут” і “Підприємництво та фінансова грамотність”. Форми організації освітнього процесу, які бажано застосовувати під час викладання предмету “Здоров'я, безпека та добробут”, мають бути найбільш дієвими для формування безпечної поведінки та культури здоров'я учнів. Це:

- уроки-тренінги: основна форма для відпрацювання життєвих навичок (відмови від шкідливих звичок, надання домедичної допомоги);
- уроки моделювання ситуацій: проживання сценаріїв безпеки (дії під час повітряної тривоги, пожежі, правила дорожнього руху);
- психологічні практикуми: заняття з емоційного інтелекту, саморегуляції та стресостійкості;
- проекти-дослідження: створення «Карт безпеки» села або території закладу освіти, аналіз складу продуктів харчування;

- зустрічі (у тому числі онлайн) з експертами: діалоги з представниками патрульної поліції, ДСНС або психологами.

Форми організації освітнього процесу, які рекомендується застосовувати під час викладання предмету “Підприємництво і фінансова грамотність” (8-9 класи), мають бути найбільш дієвими для формування ініціативності та розуміння економічних процесів. Це:

- ділові та рольові ігри: симуляції ринкових відносин, «Шкільний ярмарок», гра в «Банк» або «Підприємство»;
- уроки-кейси: розв'язання реальних бізнес-ситуацій (наприклад, як розрахувати собівартість продукту);
- стартап-проекти: розробка власного бізнес-плану від ідеї до маркетингової стратегії;
- фінансові симуляції: робота з таблицями Excel, робота з онлайн-калькуляторами сімейного бюджету, ігри типу «Монополія»;
- екскурсії на підприємства / банки (у тому числі онлайн): знайомство з професіями та організацією праці зсередини.

Однак, для більшого ефекту доцільно застосовувати спільні та інтегровані форми організації для обох цих предметів, що дозволяють не просто "вивчити параграф", а спробувати себе в ролі підприємця, рятувальника, відповідального споживача чи лідера громади. Це:

- соціальне підприємництво: проекти, де учні створюють продукт для вирішення соціальної проблеми (наприклад, пошиття еко-сумок для збору коштів на благодійність);
- дебати та дискусійні клуби: обговорення питань добробуту громади, етики бізнесу та сталого розвитку;
- квести та хакатони: командні змагання на швидкість розв'язання проблем безпеки або фінансових задач;
- цифрові лабораторії добробуту: створення учнями соціальної реклами, блогів про здоровий спосіб життя або подкастів про фінансову безпеку;
- волонтерська практика: реальна допомога громаді як форма виховання відповідальності та активної громадянської позиції.

У природничій освітній галузі форми організації освітнього процесу спрямовані на безпосереднє пізнання природи та науковий метод. Перелік форм, які доцільно застосовувати, має враховувати перехід від загального ознайомлення з природою в адаптаційному циклі (5–6 кл.) до системного вивчення окремих наук у циклі базового предметного навчання (7–9 кл.), і може мати такий вигляд:

- урочні форми: уроки-дослідження (5–6 кл. - акцент на спостереженні за явищами природи, робота з лупами, мікроскопами); уроки-експедиції (уявні або віртуальні - вивчення географічних об'єктів або екосистем), інтегровані уроки - поєднання знань з різних природничих предметів (наприклад, "Фізика та біологія в роботі м'язів");
- практико-орієнтовані форми: дослідницькі, лабораторні та практичні роботи - поглиблене вивчення фізичних, хімічних та біологічних процесів із протоколюванням результатів; польові дослідження, спостереження за природними явищами;
- проєктні форми: екологічні проєкти; створення моделей природних систем тощо;
- експериментальні форми: короткотривалі та довготривалі експерименти;
- цифрові та дистанційні форми: віртуальні мандрівки - використання Google Earth для "відвідування" заповідників чи космічних об'єктів; громадянська наука - долучення учнів до збору даних про природу через мобільні додатки (наприклад, iNaturalist); STEM-проєкти - створення моделей, датчиків, у перспективі - робототехнічних пристроїв для моніторингу довкілля; вебінари та відеоуроки - використання онлайн-платформ для подачі теорії; комп'ютерні симуляції (наприклад, PhET Interactive Simulations); робота у віртуальних лабораторіях - виконання складних або небезпечних дослідів за допомогою комп'ютерних симуляцій; інтерактивні квести - гейміфікація освітнього процесу через онлайн-завдання;

- самостійна та індивідуальна робота: фенологічні спостереження - ведення календаря природи (особливо актуально для 5–6 класів): експериментальні форми - короткотривалі та довготривалі експерименти (зокрема домашні досліди під час дистанційного навчання) - безпечні досліди з кухонним приладдям, речовинами або рослинами; портфоліо природничих досягнень - збір колекцій (гербарії, мінерали), фотозвітів та описів власних досліджень;

- позакласна та масова робота: наукові пікніки - демонстрація цікавих дослідів для всього закладу освіти; екологічні акції - "День Землі", толоки, збір макулатури чи батарейок; природничі квести - спортивно-інтелектуальні ігри на свіжому повітрі з розв'язанням завдань; участь у МАН - перші кроки у велику науку для учнів 8–9 класів; предметний тиждень - проведення вікторин, конкурсів тощо; хімічні вечори та олімпіади - змагання на знання предмета та кмітливості; проектна діяльність - довготривалі дослідження з презентацією результатів.

- позаурочні форми: екологічний / хімічний і т.д. гурток - поглиблене вивчення предметів для зацікавлених учнів; факультативні заняття та спецкурси - підготовка до олімпіад або вивчення прикладних аспектів, наприклад, хімії (наприклад, "Хімія в побуті", "Харчова хімія"); екскурсійні форми: навчальні екскурсії - реальні та віртуальні (*природничі* (до лісу, водойми, парку); *технологічні* (на метеостанції, на очисні споруди, хімічні підприємства, в аптеки, лабораторії або до природознавчих музеїв, наукових музеїв (STEM-центрів)); домашня навчальна, експериментальна робота - виконання вправ, розв'язування задач, підготовка домашніх експериментів (безпечних);

- індивідуальні форми: консультації; тьюторство тощо.

9 клас 2025-2026 н.р.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-"суди", урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою

реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчителька / вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Профільна середня освіта (особливості)

Профільне навчання спрямоване на академічне поглиблення знань та професійну орієнтацію. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується, насамперед, через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Формами організації освітнього процесу є різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проєкти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

РОЗДІЛ VII

ОПИС

ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, що діє в Закладі, є відкритою, прозорою і зрозумілою для всіх учасників освітнього процесу.

Оцінювання в закладі освіти здійснюється за національною шкалою оцінювання, яка передбачає:

- у 1-2 класах виключно вербальне оцінювання,
- у 3-4 класах — оцінювання за чотирма рівнями: високий, достатній, середній, початковий,
- у 5-9 класах НУШ - оцінювання за групами результатів за 12-бальною шкалою,
- у 9 класі 2025-2026 н.р. — оцінювання за 12-бальною шкалою,
- у 10-11 класах — оцінювання за 12-бальною шкалою.

Оцінювання у закладі освіти — це живий механізм, спрямований на формування у учнівства відповідальності за результати власного навчання, здатності до самоаналізу та прагнення до самовдосконалення. Оцінюється не обсяг засвоєних знань, а те, як ці знання використовуються для вирішення прикладних завдань, тобто компетентності.

Інструментарій оцінювання є важливою складовою освітнього процесу в закладі освіти. Це цілісна екосистема правил та процедур, методів та засобів, що дозволяє не лише «виміряти» рівень опанування компетентностей учнями та ученицями, а й сприяти їхньому особистісному розвитку та підготовці до реального життя.

Структурними складовими інструментарію оцінювання в закладі освіти є:

1. Навігатор для учня (формульальний аспект).

Оцінювання виступає в ролі «дзеркала» та дорожньої карти для учнів. Цей аспект включає:

- аркуші самооцінювання, що дозволяють учням рефлексувати над своїми досягненнями та визначати сфери для подальшого розвитку;
- рефлексивні екрани, такі як «світлофори» (зелене — все зрозуміло, жовте — є питання, червоне — потребує допомоги) та «піраміди знань», які допомагають учням візуалізувати свій прогрес;
- техніки якісного зворотного зв'язку, що надають учням конкретні поради щодо поліпшення, допомагаючи їм чітко розуміти свою поточну позицію та шлях до досягнення мети.

2. Вимірювальна техніка (технологічний аспект).

Ця частина системи оцінювання включає різноманітні методи фіксації результатів:

- традиційні методи контролю: диктанти, самостійні, діагностувальні та контрольні роботи, усні опитування тощо;
- сучасні та цифрові методи: онлайн-тести на платформах Google Forms, Всеосвіта, “На Урок”, інтерактивні вправи, навчальні ігри, що дозволяють автоматизувати процес оцінювання, та ін.;
- автентичні методи: проєкти, портфоліо, контекстні завдання, які вимагають від учнів застосовувати знання для вирішення реальних проблем, тощо.

3. Правила «гри» (критеріальний аспект).

Використання прозорих критеріїв оцінювання запобігає суб'єктивізму в процесі оцінювання. Важливими є:

- еталонні лінійки: чіткі критерії оцінювання, які надаються учням заздалегідь;
- інформування про процедури: учні знають правила оцінювання, що дозволяє їм краще орієнтуватися в процесі навчання;
- специфічні критерії: вчителі можуть розробляти власні критерії для окремих видів діяльності, які не потребують включення в Наскрізню освітню програму, але мають бути доступними для ознайомлення учням та ученицям.

4. Доказова база (документальний аспект).

Фіксація динаміки розвитку учнів здійснюється у:

- електронному класному журналі (за потреби чи вимог законодавства - у паперовому);
- Свідоцтвах досягнень - документах, що підтверджують опанування певних компетентностей учнями;
- додатках до Свідоцтв про здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти.

Інструментарій оцінювання для кожного освітнього компонента добирається або розробляється вчителем самостійно з урахуванням розроблених у закладі освіти правил та процедур. Він має містити критерії оцінювання, що відповідають освітнім стандартам та потребам учнів. Це забезпечує індивідуалізацію навчального процесу та підвищує якість освіти.

У освітньому процесі застосовуються національні критерії оцінювання.

Для оцінювання окремих видів робіт учнів / учениць, вчителі розробляють критерії, які ґрунтуються на затверджених Міністерством освіти і науки України, враховуючи особливості вивчення теми, обсяг навчальних годин, кількість обов'язкових робіт та компетентнісний підхід до викладання навчального предмета / інтегрованого курсу, форму організації навчальної діяльності учнів на уроці (групова, індивідуальна, фронтальна, колективна).

Критерії оцінювання згаданих видів діяльності, а також таких видів діяльності як групова, дослідницька, постановка та розв'язання проблемних і ситуативних завдань, диспути, мультимедійне навчання, комп'ютерне моделювання, прогнозування, виконання складних тестів, інші види роботи, які потребують розробки конкретизованих критеріїв, оцінювання, можуть розроблятися вчителем на основі визначених законодавством критеріїв оцінювання шляхом їх конкретизації відповідно до навчальних предметів (інтегрованих курсів), форм організації освітнього процесу, видів діяльності учнів. Обов'язковою умовою при формуванні таких критеріїв оцінювання є врахування не лише результатів роботи, а і, безпосередньо сам процес навчання дитини; індивідуальний поступ кожної / кожного учениці / учня; досягнення дитини порівняно з її попередніми знаннями. Ці критерії оцінювання формулюються у зрозумілій для батьків та учнів формі, обґрунтовуються, можуть обговорюватися на засіданні методичного об'єднання (за бажанням/згодою учителя). Інформація про критерії оцінювання різних видів робіт доноситься до учнів і батьків у різних формах: через пам'ятки, в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді в онлайн класі, через освітні інтернет-платформи, наприклад, дошку Padlet, блоги вчителів-предметників, розділ інформації для батьків та учнів на офіційному вебсайті ліцею, в предметній стрічці Класрум тощо. Отже, вчителька / вчитель може розробляти критерії для оцінювання різних видів завдань для різних занять або навчальних тем, до різних видів роботи та видів діяльності учнів, однак, він має пам'ятати про те, що хоч такі такі критерії не мають додаватися до цієї Наскрізної освітньої програми, в ній слід зазначати про їх наявність і вказувати, де вони розміщені. За дотримання цих умов такі критерії оцінювання використовуються у освітньому процесі.

Критерії оцінювання проговорюються з учнями на початку кожного семестру та щоразу перед виконанням видів робіт, що виконуються не частіше 1 разу на 2 тижні. Ці критерії не лише проговорюються з учнями на початку роботи, а й мають бути в полі їх зору протягом її виконання.

У закладі здійснюється внутрішній моніторинг, що передбачає систематичне відстеження і коригування результатів навчання. Аналіз навчальних досягнень проводиться відповідно до плану роботи закладу, за участі вчителів, педагогічного та учнівського колективів.

Правила оцінювання в закладі стосуються виставлення підсумкових оцінок, тематичного оцінювання у початковій школі та у 9-11 класах, захисту проєктів тощо. Вони є прозорими та відповідають політикам, визначеним у Положенні про ВСЗЯО закладу освіти:

- політиці справедливого та об'єктивного оцінювання,
- політиці якісного формувального оцінювання в початковій школі,
- політиці забезпечення компетентнісного підходу.

У випадку суперечливої підсумкової оцінки рішення приймається на користь учня.

Фундаментом системи оцінювання є академічна доброчесність. Враховується дотримання принципів доброчесності, зокрема, повага до інших осіб, їхніх прав і свобод. У разі порушення учнем / ученицею під час виконання певного виду навчальної діяльності принципів доброчесності (списування, плагіат тощо), визначених у Положенні про академічну доброчесність у закладі освіти, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Під час навчання за дистанційною формою, оцінювання здійснюється з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема таких як відеоконференц-зв'язок, відповідно до п. 8 Положення про дистанційну форму здобуття освіти.

Здобувачі освіти у різних формах і різними способами отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень.

Керуючись правом на автономію у виборі змісту, форм і методів роботи, вчителька / вчитель може використовувати самостійно визначені або розроблені способи фіксації зворотного зв'язку з учнями. При цьому важливим є забезпечення ефективності процесу оцінювання задля досягнення очікуваних результатів учнями.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

Початкова освіта (особливості)

Оцінювання в 1–4 класах спрямоване на відстеження індивідуального поступу учениці / учня.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в 1-4 класах учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів у початковій школі здійснюється згідно наказу МОН України “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти” від 13.07.2021р. №813 ([тисни ТУТ](#)), та порад щодо оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти та їх фіксація на носіях зворотного зв'язку між учасниками освітнього процесу, запропонованих у додатку 2 листа МОН від 19.08.2022 № 1/9530-22 (с. 13-26). Відповідно до [пункту 28](#) Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

1) формувального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;

2) підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом / освітньою програмою.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-му та 2-му класах підлягають вербальному формувальному оцінюванню.

Навчальні досягнення учнів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Оцінювання результатів навчання учнів 3-го класу та 4-го класів протягом навчального року здійснюється за рівневою шкалою, а його

результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий» – «П», «середній» – «С», «достатній» – «Д», «високий» – «В» та супроводжується вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учениці / учня.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення досягнень учнів з очікуваними результатами, визначеними освітньою програмою. Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як "Технологічна", "Інформатична", "Мистецька" і "Фізкультурна" здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формувального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, результати такого оцінювання відображаються у Свідостві досягнень.

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах фіксуються у розділі Свідоства досягнень "Характеристика навчальної діяльності" на підставі рішення педагогічної ради.

Державна підсумкова атестація (ДПА) у 4 класі проводиться виключно з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Базова середня освіта (особливості)

5-9 класи НУШ

Під час навчання відбувається як формування так і оцінювання визначених Державним стандартом результатів.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання результатів навчання предметів / інтегрованих курсів вибіркового освітнього компонента здійснюється згідно рішення педагогічної ради закладу освіти, яке приймається перед початком кожного навчального року.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оцінювальних судженнях, згідно рішення педагогічної ради.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів НУШ є: формувальне, підсумкове (семестрове, річне) оцінювання. Тематичне оцінювання у 5-9 класах НУШ не здійснюють.

Оцінювання здійснюють за визначеними критеріями, які дають змогу встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні й учениці.

Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів 5-9 класів НУШ передбачає оцінювання процесу навчання та його результату. Воно може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів. Щоб фіксувати поступ учнів, учителі можуть вести власні нотатки про досягнення дітей, їхню активність на уроках або ж помилки, з якими треба попрацювати додатково, е-щоденник спостереження з кожного предмету, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо. Під час формувального оцінювання вчителю надважливо формувати в учнів саме вміння здійснювати самооцінювання та взаємооцінювання, оскільки тоді вони вчаться аналізувати власну роботу, власні результати навчання, визначати для себе подальші завдання. Важливо у кожний урок/заняття включати роботу з учнями за результатами оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання. Критерії для формувального оцінювання розробляються вчителем самостійно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів.

Оцінювання результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснюють відповідно до загальних критеріїв оцінювання та галузевих критеріїв, у яких ураховано характеристики груп загальних результатів навчання відповідної освітньої галузі додатку 2 наказу МОН від 02.08.2024 №1093 (тисни ТУТ) та листа МОН України від 14.03.2025 № 1/4895-25 «Про окремі питання оцінювання результатів навчання» (тисни ТУТ). На підставі оцінок за окремі групи результатів виставляють загальну оцінку результатів навчання за семестр.

Оцінювання здійснюють із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність і процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, педагоги визначають з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема.

Технології та підходи до оцінювання можуть мати відмінності залежно від освітньої галузі, що знаходять відображення в “Алгоритмі оцінювання у 5-9 класах НУШ КЗ “Східненський ліцей””, який приймається педагогічною радою щороку перед початком навчального року і публікується на вебсайті закладу освіти.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюють відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та створених на його основі модельних навчальних програм із застосуванням різних способів і засобів для визначення рівня досягнення результатів навчання для певної групи результатів або її складників, а також змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом).

Оцінювання результатів навчання здійснюють із застосуванням таких способів і засобів: усного (опитування індивідуальне, групове тощо); письмового (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази тощо, а також діагностувальні роботи, диктанти й ін.); практичного (дослід, практична робота, навчальний проєкт, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей з використанням електронних засобів навчання тощо); комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками).

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів / інтегрованих курсів з усіх обов’язкових та вибіркових освітніх компонентів річного навчального плану.

Процес підсумкового оцінювання у закладі освіти організовано наступним чином:

- поточне оцінювання проводити на розсуд вчительки/ля на кожному уроці або час від часу, але з урахуванням того, що учень / учениця мають отримати протягом семестру не менше ніж дві поточні оцінки за кожною групою результатів;

- підсумкові роботи проводять періодично протягом семестру або наприкінці нього, згідно з Алгоритмом оцінювання у 5-9 класах НУШ КЗ “Східненський ліцей””;

- семестрове оцінювання за групами результатів навчання здійснюють з урахуванням результатів поточного оцінювання та виконання підсумкових робіт за групами результатів, визначених Державним стандартом базової середньої освіти, динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці;

- семестрове оцінювання з предмету / інтегрованого курсу здійснюють за результатами семестрового оцінювання за групами результатів навчання: загальну семестрову оцінку виводять як середнє арифметичне семестрових оцінок за групами результатів;

- семестрові оцінки (як загальні, так і за певними групами результатів) можуть бути скоригованими;

- річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок;

- річне оцінювання може бути скоригованим.

Семестрові оцінки за групи результатів виставляють за підсумками поточного оцінювання, та результатами підсумкового оцінювання, яке передбачає отримання оцінки (оцінок) за підсумкову роботу, яку проводять у форматі окремих підсумкових робіт за однією або декількома групами результатів (кількість та тривалість таких робіт протягом семестру визначає вчителька/-ль) або комплексної підсумкової роботи. Щоб вивести семестрову оцінку за кожною групою результатів, учитель або вчителька впродовж семестру планує щонайменше двічі провести поточне оцінювання результатів кожної групи та мінімально одну підсумкову роботу за кожною групою результатів протягом / наприкінці семестру або одну комплексну підсумкову роботу за всіма групами результатів наприкінці семестру. Види робіт для здійснення такого оцінювання вчитель або вчителька визначає самостійно або використовує ті, що зазначено в модельних навчальних програмах. Поточні оцінки, які не співвідносяться з певними групами результатів, не враховують при виведенні семестрової оцінки за групи результатів, а використовувати для відстеження індивідуального освітнього поступу та надання зворотного зв'язку учням. Не враховують оцінки за ведення робочих зошитів з математики під час оцінювання за групами результатів та під час виставлення семестрової оцінки.

У разі відсутності в учня того чи іншого оцінювання, семестрова оцінка за певну групу результатів ставиться за результатами іншого виду оцінювання. Наприклад, якщо учень був відсутній під час підсумкового оцінювання за певною групою результатів, семестрову оцінку ставляють за цю групу результатів на основі наявних поточних оцінок. У такому випадку виконувати підсумкову роботу учню чи учениці не потрібно, а у класному журналі у відповідній клітинці вчителю / вчительці слід зробити запис «н». Якщо ж в учня чи учениці немає поточних оцінок за певну групу результатів, він має виконати відповідну підсумкову роботу.

Річне оцінювання здійснюють на підставі семестрового за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі чи учениці щороку. Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних семестрових оцінок за I та II семестри (або скоригованих семестрових оцінок). Річна оцінка може бути середнім арифметичним оцінок за I та II семестри, проте не обов'язково. Для визначення річної оцінки враховують динаміку особистих досягнень учня / учениці впродовж року.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів та учениць, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації в установленому законодавством порядку. Державна підсумкова атестація здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством.

За результатами спостереження за розвитком наскрізних умінь учнів, по завершенню кожного семестру (на розсуд вчителя чи вчительки - кожної чверті) та навчального року в цілому, вчитель / вчителька ставлять відповідні позначки у графах «Має значні успіхи / Демонструє помітний прогрес / Потребує уваги і допомоги» е-таблиць “Для Свідоцтв досягнень”, складених для кожного класу з окремими аркушами для кожного учня та рядками для кожного освітнього компоненту, розміщених у Classroom КЗ “Східненський ліцей. 2023”. Класні керівники з допомогою е-таблиць “Для Свідоцтв досягнень” роблять належні розрахунки і переносять інформацію щодо розвитку наскрізних умінь кожного учня з цих е-таблиць у розділ “Характеристика навчальної діяльності” Свідоцтва досягнень.

З фізичної культури оцінювання навчальних досягнень учнів, яких за станом здоров'я відносять до спеціальної медичної групи, здійснюється наступним чином: поточну оцінку виставляють за знання та техніку виконання коригувальних вправ та вправ для загального фізичного розвитку, які їм не протипоказані; семестрове та річне оцінювання здійснюється шляхом виставлення “зараховано” або “незараховано” при відвідуванні менше ніж 50% занять навчальної програми або, на вибір вчителя, диференційованим балом за нормативами програм для спеціальних медичних груп.

9 клас 2025-2026 н.р.

Оцінювання результатів навчання у основній школі регулюється відповідними наказами МОН.

Поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання навчальних досягнень учнів 9 класу здійснюється за 12-бальною шкалою, відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року №329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 року за №566/19304 та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України “Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти” від 21 серпня 2013 року №1222 у редакції від 16.09.2020.

Державна підсумкова атестація здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством.

З фізичної культури оцінювання навчальних досягнень учнів, яких за станом здоров'я відносять до спеціальної медичної групи, здійснюється наступним чином: поточну оцінку виставляють за знання та техніку виконання коригувальних вправ та вправ для загального фізичного розвитку, які їм не протипоказані; семестрове та річне оцінювання здійснюється шляхом виставлення “зараховано” або “незараховано” при відвідуванні менше ніж 50% занять навчальної програми або, на вибір вчителя, диференційованим балом за нормативами програм для спеціальних медичних груп.

Профільна середня освіта

Оцінювання результатів навчання у старшій школі регулюється відповідними наказами МОН.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проєктні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в групах змінного складу тощо.

Поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання навчальних досягнень учнів 10-11 класів здійснюється за 12-бальною шкалою, відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року №329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 року за №566/19304 та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України “Про

затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти” від 21 серпня 2013 року №1222 у редакції від 16.09.2020.

Державна підсумкова атестація здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством.

З фізичної культури оцінювання навчальних досягнень учнів, яких за станом здоров'я відносять до спеціальної медичної групи, здійснюється наступним чином: поточну оцінку виставляють за знання та техніку виконання коригувальних вправ та вправ для загального фізичного розвитку, які їм не протипоказані; семестрове та річне оцінювання здійснюється шляхом виставлення “зараховано” або “незараховано” при відвідуванні менше ніж 50% занять навчальної програми або, на вибір вчителя, диференційованим балом за нормативами програм для спеціальних медичних груп.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з ООП

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами на початковому рівні освіти здійснюють згідно із загальними критеріями оцінювання та з урахуванням індивідуальної програми розвитку (за наявності). Під час оцінювання керуються методичними рекомендаціями “Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами” / методичні рекомендації / укладачі: Н. Софій, О. Стягунова, О. Федоренко. Київ, УІРО, 2024, 40 с.

Особливі випадки оцінювання

При здійсненні семестрового та річного оцінювання учнів та учениць з числа внутрішньо переміщених осіб і тих, хто повернулися на постійне місце проживання, зараховуються всі оцінки, які отримав/отримала учень/учениця впродовж семестру незалежно від місця навчання. Це може бути будь-який заклад загальної середньої освіти, зокрема й приватні заклади освіти, в Україні чи за її межами. Заклади освіти, у яких тимчасово навчалися учні, можуть видавати їм інформаційні довідки про період навчання із зазначенням переліку предметів та результатів оцінювання. Крім того, для проведення семестрового та річного оцінювання здобувачі освіти можуть надавати інформацію з електронних журналу та щоденника за попереднім місцем навчання. За відсутності в учнів, з числа тих, хто повернулися протягом поточного навчального року на постійне місце проживання та з тимчасово окупованих територій, облікованих результатів оцінювання за попереднім місцем навчання (крім закладів освіти країни-агресора), заклад освіти, залежно від вихідних умов, організовує екстернатуру для проведення річного оцінювання, згідно Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, створює комісію для встановлення рівня навчальних досягнень учня, яка діє згідно Порядку встановлення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну. Під час такого оцінювання за умов дистанційної форми навчання використовуються технології дистанційного навчання.

Результати річного оцінювання навчальних досягнень учнів, які у поточному навчальному році не навчалися в українських закладах освіти, але надали свідоцтва про освіту/табелі за цей навчальний рік., отримані в закордонних закладах освіти, переводяться заступником директора з НВР в 12-бальну систему, згідно рекомендацій МОН України, про що ним складається і підписується відповідна довідка, яка передається класному керівнику для розміщення її в особовій справі учня та внесення в цю особову справу переведених оцінок.

У випадках, що не зазначені у цій Наскрізній освітній програмі та інструктивно-методичних рекомендаціях Міністерства освіти і науки України, рішення щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, приймає вчитель, керуючись правом на автономію у професійній діяльності. За потреби, це рішення погоджується з директором закладу освіти.

РОЗДІЛ VIII МОДЕЛІ ВИПУСКНИКІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ, ГІМНАЗІЇ ТА ЛІЦЕЮ

Модель випускника початкової школи, гімназії та ліцею – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності можуть принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник нашого закладу освіти має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем, тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовуватиме для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник ліцею - добре поінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті Музиківської громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- є патріотом України та Музиківської громади;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя - реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Реалізація освітньої програми закладу освіти здійснюється через три рівні освіти:

- I - початкова загальна освіта;
- II - основна загальна освіта;
- III - повна загальна середня освіта.

Тому Наскрізна освітня програма ліцею окремо виділяє модель випускника початкової школи (п. 7.1.), гімназії (п. 7.2.) та ліцею (п.7.3.).

7.1. Модель випускника початкової школи.

Випускник початкової школи критично мислить і є:

- 1) культурною особистістю,
- 2) дослідником,
- 3) фантазером,
- 4) всезнайком,
- 5) шукачем нового,
- 6) “активним читайликом”.

“Активний читайлик”:

- прогнозує зміст дитячої книжки (у т.ч. електронної) за обкладинкою, заголовком, ілюстраціями та анотацією; володіє повноцінними навичками читання (вголос і мовчки), що дає змогу зрозуміти тексти різних видів;

- прогнозує орієнтовний зміст тексту на основі заголовка, ключових слів, анотації, невербальної інформації (ілюстрації, таблиці, схеми, графіки тощо);

- читає подумки та виразно вголос тексти різних видів та з різною метою;
- розповідає (докладно, стисло або вибірково), про що йдеться в тексті;
- ставить запитання різної спрямованості: до змісту твору, до автора, до читача;
- знаходить у тексті відповіді на поставлені запитання;

- відтворює фактичну інформацію з тексту;
- добирає і впорядковує потрібну інформацію з таблиць, графіків, схем тощо;
- установлює послідовність дій персонажів художніх творів;
- зіставляє прочитане із власним життєвим досвідом.

7.2. Модель випускника гімназії.

Випускником нашої гімназії є всебічно розвинута творча особистість, яка володіє знаннями на рівні вимог Державного стандарту базової середньої освіти, набула компетентностей, необхідних для соціалізації та громадянської активності, готова до свідомого вибору подальшого шляху та самореалізації. Це молода людина, що прагне спрямувати свій потенціал на подальше навчання або здобуття професії з метою успішної реалізації здібностей на власне благо, користь суспільства та процвітання держави. Основою для становлення є сформовані загальнолюдські цінності та морально-етичні принципи особистості:

- 1) шанобливе ставлення до родини, громади, суспільства, довкілля, національних та культурних цінностей українського народу;
- 2) толерантність, чесність і справедливість, власна гідність, відповідальність, патріотизм;
- 3) “вдумливий випускник-читач”.

“Вдумливий випускник-читач”:

- 4) пов’язує елементи інформації в цілісну картину;
- 5) розрізняє факти і думки про ці факти;
- 6) формулює прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті;
- 7) визначає форму і пояснює зміст простих медіатекстів .
- 8) виявляє в тексті неочевидну інформацію, узагальнює її;
- 9) виділяє ключові слова та пояснює, як вони допомагають зрозуміти зміст тексту;
- 10) виявляє зв’язки в текстах: між окремими частинами тексту, між частинами тексту і темою або головною думкою;
- 11) досліджує елементи тексту (слова автора, діалог персонажів, опис, виражальні засоби мови);
- 12) розрізняє в тексті факти і судження, знаходить між ними зв’язок;
- 13) висловлює припущення про наміри автора тексту, обґрунтовує свої думки;
- 14) формулює під час і після читання тексту запитання для можливої дискусії;
- 15) установлює причиново-наслідкові зв’язки між подіями, вчинками персонажів та їхніми стосунками з іншими персонажами;
- 16) виявляє деталі тексту, важливі для розуміння ідей; розпізнає стиль тексту і пояснює, як він впливає на сприймання інформації;
- 17) формулює ідеї тексту, пов’язує їх із власним досвідом;
- 18) описує емоційний стан персонажів, співпереживає;
- 19) описує свої емоції, пережиті під час читання художнього твору;
- 20) наводить приклади вчинків персонажів, які викликали відповідні емоції;
- 21) аналізує емоційний стан персонажів, пояснює причини відповідних переживань персонажів;
- 22) використовує власний емоційний досвід для оцінювання емоційного стану персонажів художнього твору;
- 23) пояснює, кому з літературних персонажів співчуває і чому.
- 24) висловлює власне ставлення до творів, літературних персонажів, об’єктів мистецтва і навколишнього світу, наводить прості аргументи щодо власних думок, використовуючи текст, власний досвід та інші джерела;
- 25) описує враження від змісту і форми медіатексту;

- 26) оцінює правдоподібність описаних подій і тверджень із тексту, спираючись на свої уявлення про світ і власний досвід;
- 27) висловлює свій погляд на предмет обговорення (тему, головну думку, висновки тощо);
- 28) оцінює надійність джерела інформації, обґрунтованість висновків;
- 29) визначає роль елементів форми (слова автора, діалог персонажів, опис, виражальні засоби мови) для розуміння змісту;
- 30) виражає свої почуття та емоції щодо прочитаного мовою мистецтва.

7.3. Модель випускника ліцею.

Випускник нашого ліцею - це всебічно розвинена, соціалізована особистість, патріот України та Музиківської громади, який дбайливо ставиться до родини, своєї громади, країни, довкілля, здатний спрямувати свою діяльність на користь іншим людям і суспільству, готовий до сучасного життя та діяльності.

Наш випускник - активний майбутній фахівець, компетентний і відповідальний, готовий розвивати економіку свого регіону й країни, конкурувати на ринку праці, навчатися впродовж життя. Це людина успішна, творча, допитлива, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, яка:

- засвоїла на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- вільно спілкується державною мовою та володіє іноземною мовою на базовому рівні;
- володіє культурою інтелектуальної діяльності на достатньому рівні;
- уміє висловлювати думку усно і письмово, здатна критично мислити, обґрунтовувати власну позицію;
- володіє різними способами отримання інформації, уміє її критично сприймати, аналізувати, визначати, чи не є ця інформація маніпулятивною, що є однією з найцінніших життєвих компетенцій, які дають змогу адекватно сприймати навколишній світ і ухвалювати правильні рішення;
- знає основи комп'ютерної грамотності, програмування, початкові навички технічного обслуговування обчислювальної техніки;
- має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації;
- здійснює осмислено вибір майбутньої професії, що відповідає власним здібностям, індивідуальним можливостям;
- здатна до самостійної реалізації практичних завдань у різних життєвих ситуаціях, використовуючи набуті знання як інструмент вирішення життєвих проблем;
- уміє працювати в команді, виявляє ініціативу, не питаючи інших, чи слід це робити; дотримується правил культури поведінки й спілкування;
- має власну думку, здатна нестандартно мислити і діяти, приймати рішення й нести за них відповідальність;
- конструктивно керує емоціями, здатна застосовувати емоційний інтелект;
- знає свої цивільні права і вміє їх реалізувати, поважає себе та інших людей, здатна нести відповідальність перед собою і суспільством;
- має розвинені життєві компетенції, свідомо ставиться до власного здоров'я та здоров'я інших громадян;
- проявляє милосердя, доброту, терпимість і доброзичливість, уміє співпереживати, готова надати допомогу, прагне до миру й розуміє цінність людського життя;
- виявляє активність та відповідальність у громадському та особистому житті;
- знає і поважає культуру України та інших народів;
- є "розсудливим випускником-читачем", уміє працювати з довідковими, енциклопедичними виданнями, періодикою, книгами (у т.ч. з електронними джерелами інформації) тощо.

“Розсудливий випускник-читач”:

- визначає мету читання (для задоволення, розваги, пошуку потрібної інформації) та обирає відповідні тексти;
- визначає мету читання й обирає відповідно до неї тексти (книжки) (для задоволення, розваги, знаходження потрібної інформації);
- пояснює, наскільки обрані тексти допомогли досягнути мети читання;
- добирає необхідну інформацію з різних джерел: шукає її у словниках, довідниках, енциклопедіях, бібліотеці, інтернеті;
- на основі тексту створює план, таблицю;
- модель добирає та створює ілюстративний матеріал до художнього тексту;
- складає план тексту;
- узагальнює, систематизує, класифікує інформацію з тексту у вигляді таблиць, схем;
- експериментує з текстом (змінює сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає персонажів, імпровізує під час інсценізації);
- переробляє прочитаний твір;
- уводить нових персонажів, змінює події або їх час, змінює оповідача тощо;
- створює власний художній текст, наслідуючи сюжетні та стильові особливості прочитаного тексту;
- створює власний текст, використовуючи елементи кількох прочитаних текстів.

РОЗДІЛ IX ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Наскрізна освітня програма КЗ “Східненський ліцей” дозволяє реалізувати право на освіту через практичну діяльність учасників освітнього процесу у процесі навчання. Її розроблено відповідно до Типових освітніх програм з урахуванням потреб та інтересів учнів, спроможності закладу освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти КЗ «Східненський ліцей» (далі Система або ВСЗЯО) - це сукупність умов, процедур і заходів у закладі освіти, що забезпечують ефективність освітніх та управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів навчання учнів, забезпечують формування їхніх ключових компетентностей, а також сприяють всебічному розвитку особистості учнів.

Завдання ВСЗЯО:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Компонентами ВСЗЯО, за якими здійснюється процес безперервного вдосконалення якості освітньої діяльності закладу освіти, критеріїв та індикаторів для їх оцінювання, є сукупність підсистем - складових частин Системи, які самі, за своєю будовою, є системами, та елементів:

- стратегія (політики) та процедури забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання учнів;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління Закладом;
- створення в закладі єдиного освітнього простору та інклюзивного освітнього середовища, використання універсального дизайну та розумного пристосування.

Компоненти ВСЗЯО логічно групуються за чотирма напрямками освітньої діяльності закладу освіти, за якими здійснюється оцінювання освітніх і управлінських процесів та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, інституційний аудит відповідно до пункту 6 Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти, а саме:

- освітнє середовище;
- система оцінювання здобувачів освіти;
- професійна діяльність педагогічних працівників;
- управлінські процеси.

Основні політики і процедури забезпечення якості освітньої діяльності в закладі:

1. Система моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти, що спрямована на виявлення та відстеження тенденцій їх розвитку у Закладі, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, оцінювання причин відхилень від цілей (згідно Положення про внутрішній моніторинг якості освіти у закладі):

- внутрішніх: моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти; моніторинг освітнього середовища (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних

приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні, вплив середовища на освітню діяльність тощо); моніторинг педагогічної діяльності: спостереження за проведенням навчальних занять. За потреби, згідно рішення педагогічної ради, щодо виду та періодичності проведення моніторингу, можуть застосовуватися й інші види моніторингу: моніторинг стану та результатів навчання за окремими предметами; моніторинг потреб учасників освітнього процесу для адаптації освітнього середовища; моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти; моніторинг стану освіти та освітньої діяльності Закладу; моніторинг роботи з обдарованими дітьми; моніторинг забезпечення учнів підручниками; моніторинг стану відвідування учнями навчальних занять; моніторинг результатів ДПА та ЗНО; моніторинг освітніх та управлінських процесів Закладу; моніторинг стану сформованості загальних та професійних компетентностей вчителів (згідно вимог (з дипломом молодшого спеціаліста); моніторинг матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, нормативно-правових, кадрових, фінансових, навчально-методичних умов здійснення освітньої та управлінської діяльності;

- зовнішніх: моніторинг стану та результатів функціонування і розвитку системи освіти територіальної громади, області, України; моніторинг стану та результатів функціонування і розвитку системи освіти (окремих її складових) України в порівнянні з іншими країнами (міжнародні порівняльні дослідження: TIMSS, PISA, PIRLS).

2. Самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти Закладу, яке здійснюється згідно Моделі самооцінювання, визначеної в Положенні про ВСЗАО КЗ “Східненський ліцей”.

3. Система оцінювання навчальних досягнень учнів, що реалізується через політики щодо оцінювання, визначені закладом освіти:

- політику справедливого та об'єктивного оцінювання результатів навчання учнів;
- політику якісного формуального оцінювання;
- політику забезпечення компетентнісного підходу в оцінюванні результатів навчання учнів, а саме перехід на систему оцінювання, орієнтовану на оцінювання сформованості компетенцій за результатом).

4. Політика забезпечення академічної доброчесності – створення середовища, неприйняттого до академічної недоброчесності у діяльності учасників освітнього процесу, а саме під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності (згідно Положення про систему та механізми забезпечення академічної доброчесності”, Кодексу честі учениці / учня тощо).

5. Антибулінгова політика - створення середовища, неприйняттого до будь-яких проявів насильства, дискримінації та булінгу (шляхом запобігання та протидії булінгу (цькуванню) - системної роботи, яка ґрунтується на принципі участі здобувачів освіти у протидії булінгу, активізації роботи Шкільної служби порозуміння (яка функціонує згідно Положення про Шкільну службу порозуміння), використанні «гарячої лінії» як інструменту для звернення дітей.

Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації оцінюється в Закладі з допомогою таких критеріїв:

- Заклад планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в Закладі;
- правила поведінки учасників освітнього процесу в Закладі забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини;
- керівник та заступники керівника Закладу, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояви.

Для оцінювання стану створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації використовуються рівні оцінювання якості освітньої діяльності закладу освіти та ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти, встановлені для Інституційного аудиту: перший (високий), другий (достатній), третій (вимагає покращення), четвертий (низький).

6. Політика соціально-педагогічного партнерства у освітній та професійній взаємодії учасників освітнього процесу - створення середовища, заснованого на принципах педагогіки партнерства, в якому співробітництво учасників освітнього процесу є добровільним, рівноправним та свідомим, будується на повазі один до одного, спільних цілях, інтересах і прагненнях; середовища, в якому підтримується розвиток партнерства як інтеграції батьків, соціальних інститутів та закладів освіти вищого рівня в освітній процес, що мотивує до прогресивних змін, які відображаються у кількісних, якісних і структурних перетвореннях особистості як цілісної системи та полягає в керованому розвитку її академічних та креативних здібностей, критичного мислення шляхом пробудження інтересу до творчої партнерської діяльності, оволодіння інноваційними методами отримання знань, формування індивідуального стилю особистості.

7. Політика формування компетентностей (згідно Закону України «Про освіту» стаття 12) – створення освітнього середовища, що сприяє забезпеченню відповідного рівня сформованості компетентностей (як динамічних комбінацій знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначають здатність учнів, педагогічних працівників та керівного складу Закладу успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність, підвищення якості навчання), визначених у Професійному стандарті "Вчитель закладу загальної середньої освіти" (шляхом участі кожного педагогічного працівника у розбудові та забезпеченні функціонування Системи, використання нетрадиційних форм і методів навчання та виховання; поліпшення матеріально-технічної бази Закладу (у т. ч. навчальних кабінетів); створення умов для творчості в індивідуальній і колективній діяльності; постійного комплексного планування уроку; раціонального використання часу уроку; використання навчального матеріалу різних видів, змісту та форми; впровадження інноваційних технологій в освітній процес; врахування індивідуальних особливостей учнів; залучення батьків до освітнього процесу). Забезпечення умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій педагогічних працівників забезпечується у закладі через визначення компетентностей за результатами моніторингу з подальшими методичними рекомендаціями при складанні індивідуальних планів підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

8. Політика забезпечення розвитку інформаційних систем з метою підвищення ефективності здійснення освітнього процесу, забезпечення мобільності освітньої діяльності учнів та педагогічних працівників, формування технологічних компетентностей учасників освітнього процесу у закладі використовуються Інтернет-сервіси (Office 365 Education, що включає Word, Excel, PowerPoint, OneNote, Microsoft Teams), мультимедійні програмні засоби, електронні посібники та підручники, система дистанційного навчання (розширення спектру використовуваних Законом безкоштовних сервісів для дистанційного навчання та інших вебресурсів, рекомендованих МОН України, онлайн-платформи для змішаного, дистанційного навчання, очного навчання з використанням дистанційних технологій (Prometheus, EdEra, Всеосвіта, Цікава наука, Matific та ін.), інструменти для створення сайтів вчителів/методоб'єднань, створення блогосфери Закладу; мультимедійних ресурсів для створення, спільного редагування та зберігання інформації, комунікаційного синхронного зв'язку при дистанційній формі навчання – Meet, ZOOM.

Усі вказані політики реалізуються шляхом застосування прозорих, таких, що відповідають чинному законодавству процедур: проведення формувального, тематичного (у 5-8 класах на вибір вчителя, а у 9-11 класах - обов'язкового), підсумкового (семестрового, річного) оцінювання та державної підсумкової атестації.

РОЗДІЛ X

ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

10.1. Наскрізна освітня програма КЗ «Східненський ліцей» схвалюється педагогічною радою і затверджується директором ліцею.

10.2. Наскрізна освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені нею, має бути оприлюднена на вебсайті закладу освіти впродовж 10 днів після її затвердження.

10.3. На основі навчальних планів, що містяться в Наскрізній освітній програмі закладу освіти, заклад складає та затверджує річний навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу на певний навчальний рік.

ДОДАТКИ

Додаток І
до Наскрізної освітньої програми
КЗ "Східненський ліцей"

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ

навчального навантаження на адаптаційно-ігровому циклі початкової освіти (1-2 роки навчання) у КЗ «Східненський ліцей»

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень і рік		Разом за циклом
		1 клас	2 клас	
Мовно-літературна, у тому числі:	На тиждень	9	10	19
	На рік	306	350	656
українська мова і література	На тиждень	7	7	14
	На рік	238	245	483
іншомовна освіта	На тиждень	2	3	5
	На рік	68	105	173
Математична	На тиждень	4	4	8
	На рік	136	140	276
Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна	На тиждень	3	3	6
	На рік	102	105	207
Технологічна	На тиждень	1	1	2
	На рік	34	35	69
Інформатична	На тиждень	-	1	1
	На рік	-	35	35
Мистецька	На тиждень	2	2	4
	На рік	68	70	138
Фізкультурна	На тиждень	3	3	6
	На рік	102	105	207
Усього	На тиждень	22	24	46
	На рік	748	840	1588
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	1	1	2
	На рік	34	35	69
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	23	25	48
	На рік	782	875	1657
Гранично допустиме навантаження учнів*	На тиждень	20	22	42
	На рік	700	770	1470

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів. При визначенні гранично допустимого навантаження учнів було враховано методичні вимоги освіти (правила і норми) щодо освітнього середовища у всіх типах закладів загальної середньої освіти, визначені Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України 25.09.2020 №2205 (в редакції від 10.01.2025).

Директор

Ірина ОСАДЧУК

Ірина ОСАДЧУК

Додаток 2
до Наскрізної освітньої програми
КЗ «Східненський ліцей»

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ
навчального навантаження на основному циклі початкової освіти (3-4 роки навчання) у
КЗ «Східненський ліцей»

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень і рік		Разом за циклом
		3 клас	4 клас	
Мовно-літературна, у тому числі:	На тиждень	10	10	20
	На рік	350	350	700
українська мова і література	На тиждень	7	7	14
	На рік	245	245	490
іншомовна освіта	На тиждень	3	3	6
	На рік	105	105	210
Математична	На тиждень	5	5	10
	На рік	175	175	350
Природнич. громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна	На тиждень	3	3	6
	На рік	105	105	210
Технологічна	На тиждень	1	1	2
	На рік	35	35	70
Інформатична	На тиждень	1	1	2
	На рік	35	35	70
Мистецька	На тиждень	2	2	4
	На рік	70	70	140
Фізкультурна	На тиждень	3	3	6
	На рік	105	105	210
Усього	На тиждень	25	25	50
	На рік	875	875	1750
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	1	1	2
	На рік	35	35	70
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	26	26	52
	На рік	910	910	1820
Гранично допустиме навантаження учнів*	На тиждень	23	23	46
	На рік	805	805	1610

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів

Директор

2475

Ірина ОСАДЧУК

Додаток 3
до Наскрізної освітньої програми
КЗ "Східненський ліцей"

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ
навчального навантаження на рівні початкової освіти у КЗ «Східненський ліцей»

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень і рік		Разом за рівнем
		1-2 класи	3-4 класи	
Мовно-літературна, у тому числі:	На тиждень	19	20	39
	На рік	656	700	1356
українська мова і література	На тиждень	14	14	28
	На рік	483	490	973
іншомовна освіта	На тиждень	5	6	11
	На рік	173	210	383
Математична	На тиждень	8	10	18
	На рік	276	350	626
Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна	На тиждень	6	6	12
	На рік	207	210	417
Технологічна	На тиждень	2	2	4
	На рік	69	70	139
Інформатична	На тиждень	1	2	3
	На рік	35	70	105
Мистецька	На тиждень	4	4	8
	На рік	138	140	278
Фізкультурна	На тиждень	6	6	12
	На рік	207	210	417
Усього	На тиждень	46	50	96
	На рік	1588	1750	3338
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2	2	4
	На рік	69	70	139
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	48	52	100
	На рік	1657	1820	3477
Гранично допустиме навантаження учнів	На тиждень	42	46	88
	На рік	1470	1610	3080

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор

Ірина Осадчук - Ірина ОСАДЧУК

Додаток 4
до Наскрізної освітньої програми
КЗ «Східненський ліцей»

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ
навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти (5-6 роки
навчання) у КЗ «Східненський ліцей»

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень і рік		Разом за циклом
		5 клас	6 клас	
Мовно-літературна	На тиждень	10	10	20
	На рік	350	350	700
Математична	На тиждень	4	4	8
	На рік	140	140	280
Природнича	На тиждень	1,5	2	3,5
	На рік	52,5	70	122,5
Соціальна і здоров'язберезувальна	На тиждень	1	1	2
	На рік	35	35	70
Громадянська та історична	На тиждень	1	1,5	2,5
	На рік	35	52,5	87,5
Технологічна	На тиждень	1	1	2
	На рік	35	35	70
Інформатична	На тиждень	1	1	2
	На рік	35	35	70
Мистецька	На тиждень	1	1	2
	На рік	35	35	70
Фізична культура	На тиждень	3	3	6
	На рік	105	105	210
Усього	На тиждень	23,5	24,5	48
	На рік	822,5	857,5	1680
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	7,5	9,5	17
	На рік	262,5	332,5	595
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34	65
	На рік	1085	1190	2275
Гранично допустиме навантаження учнів*	На тиждень	28	31	59
	На рік	980	1085	2065

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор

24757144

Ірина Осадчук

Ірина ОСАДЧУК

Додаток 5
до Наскрізної освітньої програми
КЗ "Східненський ліцей"

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ
навчального навантаження на циклі базового предметного навчання (7-9 роки
навчання) у КЗ «Східненський ліцей»

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень і рік			Разом за цикл
		7 клас	8 клас	9 клас	
Мовно-літературна	На тиждень	9	8	8	25
	На рік	315	280	280	875
Математична	На тиждень	4	4	4	12
	На рік	140	140	140	420
Природнича	На тиждень	7	8	8	23
	На рік	245	280	280	805
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1	1	1	3
	На рік	35	35	35	105
Громадянська та історична	На тиждень	1,5	2	2	5,5
	На рік	52,5	70	70	192,5
Технологічна	На тиждень	1	1	1	3
	На рік	35	35	35	105
Інформатична	На тиждень	1	1,5	1,5	4
	На рік	35	52,5	52,5	140
Мистецька	На тиждень	1	1	1	3
	На рік	35	35	35	105
Фізична культура	На тиждень	3	3	3	9
	На рік	105	105	105	315
Усього	На тиждень	28,5	29,5	29,5	87,5
	На рік	997,5	1032,5	1032,5	3062,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибірових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	6,5	6,5	6,5	19,5
	На рік	227,5	227,5	227,5	682,5
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	35	36	36	107
	На рік	1225	1260	1260	3745
Гранично допустиме навантаження учнів	На тиждень	32	33	33	98
	На рік	1120	1155	1155	3430

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор

Ірина Осадчук

Ірина ОСАДЧУК

Додаток 6
до Наскрізної освітньої програми
КЗ «Східненський ліцей»

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ
навчального навантаження на рівні базової середньої освіти
у КЗ «Східненський ліцей»

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень і рік		Разом за рівнем
		5-6 класи	7-9 класи	
Мовно-літературна	На тиждень	20	25	45
	На рік	700	875	1575
Математична	На тиждень	8	12	20
	На рік	280	420	700
Природнича	На тиждень	3,5	23	26,5
	На рік	122,5	805	927,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	2	3	5
	На рік	70	105	175
Громадянська та історична	На тиждень	2,5	5,5	8
	На рік	87,5	192,5	280
Технологічна	На тиждень	2	3	5
	На рік	70	105	175
Інформатична	На тиждень	2	4	6
	На рік	70	140	210
Мистецька	На тиждень	2	3	5
	На рік	70	105	175
Фізична культура	На тиждень	6	9	15
	На рік	210	315	525
Усього	На тиждень	48	87,5	135,5
	На рік	1680	3062,5	4742,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	17	19,5	36,5
	На рік	595	682,5	1277,5
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	65	107	172
	На рік	2275	3745	6020
Гранично допустиме навантаження учнів*	На тиждень	59	98	157
	На рік	2065	3430	5495

*Години, передані для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор

Ирина Осадчук

Ірина ОСАДЧУК

Додаток 7
до Наскрізної освітньої програми
КЗ «Східненський ліцей»

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ
навчального навантаження для 9 класу 2025-2026 навчального року
у КЗ «Східненський ліцей»

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 9 клас
Мови і літератури	На тиждень	9
	На рік	315
Суспільствознавство	На тиждень	3,5
	На рік	122,5
Мистецтво	На тиждень	1
	На рік	35
Математика	На тиждень	4
	На рік	140
Природознавство	На тиждень	8,5
	На рік	297,5
Технології	На тиждень	3
	На рік	105
Здоров'я і фізична культура	На тиждень	4
	На рік	140
Усього	На тиждень	30+3
	На рік	1050+105
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	3
	На рік	105
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	33+3
	На рік	1155+105
Гранично допустиме навантаження учнів*	На тиждень	33
	На рік	1155

*Години, передані для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор

Ірина Осадчук Ірина ОСАДЧУК

Додаток 8
до Наскрізної освітньої програми
КЗ "Східненський ліцей"

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ
навчального навантаження на рівні профільної середньої освіти
у КЗ «Східненський ліцей»

Назва освітньої галузі	Всього за освітньою галуззю / Предмет	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень і рік		Разом за рівнем
			10 клас	11 клас	
Мови і літератури	Всього за освітньою галуззю	На тиждень	7	7	14
		На рік	245	245	490
	Українська мова	На тиждень	2	2	4
		На рік	70	70	140
	Українська література	На тиждень	2	2	4
		На рік	70	70	140
	Зарубіжна література	На тиждень	1	1	2
		На рік	35	35	70
Суспільствознавство	Всього за освітньою галуззю	На тиждень	4,5	2,5	7
		На рік	157,5	87,5	245
	Історія України	На тиждень	1,5	1,5	3
		На рік	52,5	52,5	105
	Всесвітня історія	На тиждень	1	1	2
		На рік	35	35	70
	Громадянська освіта	На тиждень	2	-	2
		На рік	70	-	70
Математика	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	На тиждень	3	3	6
		На рік	105	105	210
Природознавство	Всього за освітньою галуззю	На тиждень	8	9	17
		На рік	280	315	595
	Біологія і екологія	На тиждень	2	2	4
		На рік	70	70	140
	Географія	На тиждень	1,5	1	2,5
		На рік	52,5	35	87,5
	Фізика і астрономія	На тиждень	3	4	7
		На рік	105	140	245
Здоров'я і фізична культура	Всього за освітньою галуззю	На тиждень	1,5	2	3,5
		На рік	52,5	70	122,5
		На тиждень	5	5	10
		На рік	175	175	350

	Фізична культура	На тиждень	3	3	6
		На рік	105	105	210
	Захист України	На тиждень	2	2	4
		На рік	70	70	140
Усього базових предметів за освітніми галузями		На тиждень	27,5	26,5	54
		На рік	962,5	927,5	1890
Технології	Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика / Технології / Мистецтво)	На тиждень	3	3	6
		На рік	105	105	210
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття, з них:		На тиждень	5,5	6,5	12
		На рік	192,5	227,5	420
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		На тиждень	36	36	72
		На рік	1260	1260	2520
Гранично допустиме навантаження учнів*		На тиждень	33	33	66
		На рік	1155	1155	2310

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор

Ірина Осадчук

Ірина ОСАДЧУК

Додаток 9
до Наскрісної освітньої програми
КЗ "Східненський ліцей"

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для 1-2 та 3-4 класів КЗ «Східненський ліцей»
(за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я.,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22)

Назва освітньої галузі	Навчальний предмет/інтегрований курс Класи	Кількість годин на тиждень						Всього
		I цикл			II цикл			
		1 кл.	2 кл.	Разом	3 кл.	4 кл.	Разом	
		Інваріантний складник						
Мовно-літературна, у тому числі: - українська мова і література - іншомовна освіта	Українська мова	7*	7**	19	7	7	20	39
	Літературне читання							
	Іноземна мова (англійська мова)	2	3		3	3		
Математична	Математика	4	4	8	5	5	10	18
Природнична, громадянська та історична, соціальна та здоров'я зберезувальна	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	3	6	3	3	6	12
Технологічна	Дизайн і технології (інтегрований курс)	1	1	2	1	1	2	4
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1	1	2	3
Мистецька	Мистецтво (інтегрований курс)	2	2	4	2	2	4	8
Фізкультурна	Фізична культура***	3	3	6	3	3	6	12
	Усього	22	24	46	25	25	50	96
		Варіативний складник						
	Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, з них:	1	1	2	1	1	2	4
	Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей	1***	1***	2***	1***	1***	2***	4** *
	Додаткові години для проведення	1***	1***	2***	1***	1***	2***	4** *

	індивідуальних консультацій та групових занять							
	Загальнорічна кількість навчальних годин	23	25	48	26	26	52	100
	Гранично допустиме тижнєве/річне навчальне навантаження учня****	20/700	22/77 0	42/147 0	23/80 5	23/80 5	46/161 0	88/3 080

* 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти».

** 2 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

*** Освітні компоненти для вільного вибору учнів – предмети або курси, які можуть обирати самі учні (батьки учнів) - обирається один з варіантів і відображається в річному плані роботи.

**** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор

Ирина Осадчук

Ірина ОСАДЧУК

Додаток 10
до Наскрісної освітньої програми
КЗ "Східненський ліцей"

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 5-9 класів КЗ «Східненський ліцей» з навчанням українською мовою
(за Типовою освітньою програмою для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 (у
редакції наказу Міністерства освіти і науки України 09.08.2024 №1120))

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети/ Інтегровані курси/	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження				
		5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	9 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3	3
	Українська література	1.5	1.5	1.5	1	1
	Зарубіжна література	1	1	1	1	1
	Англійська мова	3.5	3.5	3.5	3	3
Математична	Інтегрований курс "Математика"	4	4	4	4	4
Природнича	Інтегрований курс "Пізнаємо природу"	1.5	1	-	-	-
	Біологія	-	-	2	2	2
	Географія	-	1	2	2	1
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1	2	2
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Інтегрований курс "Здоров'я, безпека та добробут"	1	1	1	0.5	0.5
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	-	-	0.5	0.5
Громадянська та історична	Курс "Вступ до історії України та громадянської освіти"	1	-	-	-	-
	Інтегрований курс "Історія України. Всесвітня історія"	-	1	-	-	-
	Історія України	-	-	0.5	1	0.5
	Всесвітня історія	-	-	0.5	0.5	0.5
	Громадянська освіта	-	0.5	0.5	0.5	0.5
	Правознавство	-	-	-	-	0.5
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1.5	1.5
Технологічна	Технології	1	1	1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	-	0.5*	-	-	-
	Музичне мистецтво	-	0.5*	-	-	-
	Інтегрований курс "Мистецтво"	1	1*	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3
Година навчального		7.5	9.5	6.5	6.5	6.5

навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	Міжгалузевий інтегрований курс "STEM"					
	Міжгалузевий інтегрований курс "Безпековий практикум"					
	Курс соціального, емоційного та етичного спрямування "Культура добросусідства"					
	Курси за вибором (факультативні курси)					
	Проектна діяльність					
	Обов'язкові освітні компоненти (навчальні предмети / інтегровані курси), що потребують збільшення кількості годин (але не більше, ніж до максимальної кількості годин для відповідної освітньої галузі (згідно з додатками 1, 2))					
	Індивідуальні консультації і групові заняття з певних предметів / інтегрованих курсів					
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31	34	35	36	36
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3	32+3	33+3	33+3

* - на мистецьку освітню галузь у 6 класі заплановано 1 годину на тиждень. При цьому у 2025-2026 н.р. у 6-му класі ця галузь забезпечується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», а надалі реалізовуватиметься шляхом викладання інтегрованого курсу мистецтва.

підп. - Ірина ОСАДЧУК

Додаток 11
до Наскрісної освітньої програми
КЗ "Східненський ліцей"

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 9 класу 2025-2026 року навчання у КЗ «Східненський ліцей» з навчанням українською мовою
(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		9
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації, з них:		На тиждень
		3
		На рік
		105
Українська мова		1
Курс за вибором "Українознавство"		1
Індивідуальні заняття та консультації з української мови		1
Гранично допустиме навчальне навантаження*		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

підп. Ірина ОСАДЧУК

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 10-11 класів КЗ «Східненський ліцей»
(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (у
редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 №890))

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		10	11
	Базові предмети	27,5	26,5
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1	1
	Іноземна мова (англійська мова)	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Громадянська освіта	2	-
Математика	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Природознавство	Біологія і екологія	2	2
	Географія	1,5	1
	Фізика і астрономія	3	4
	Хімія	1,5	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3	3
	Захист України	2	2
	Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Технології / мистецтво	Інформатика / технології / мистецтво*	2 / 3**	1 / 0**
	Технології / інформатика / мистецтво*	1 / 0**	2 / 3**
	Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття, з них:	5,5	6,5
	- профільні предмети	українська мова	2
		українська література	2
	- окремі базові предмети	математика (алгебра і початки аналізу та геометрія) / інші предмети***	1
		англійська мова / інші предмети***	-
	- спеціальні курси, факультативні курси, індивідуальні заняття з математики (алгебра і початки аналізу та геометрія) / з інших предметів	0,5	0,5

	Гранично допустиме тижневе навантаження на учня****	33	33
	Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	36	36

* Вибірково-обов'язкові освітні компоненти, що пропонуються учням до вибору (обираються 2 з 3).

** Кількість годин для різних варіантів послідовності вивчення двох обраних вибірково-обов'язкових освітніх компонентів, що пропонуються учням до вибору: одночасно два предмети в 10 і 11 класах / по одному предмету: один в 10, а інший в 11 класах.

*** учні обирають окремі базові предмети.

**** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

підп. Ірина ОСАДЧУК

Додаток 13
до Наскрісної освітньої програми
КЗ "Східненський ліцей"

ПЕРЕЛІК
навчальних програм для 1-2 класів у КЗ «Східненський ліцей»
(за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко
О.Я. 1-2 клас, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022
№743-22)

№ з/п	Предмет / інтегрований курс	Назва навчальної програми у складі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 клас
1	Українська мова. Навчання грамоти (інтегрований курс)	Українська мова (інтегрований курс). Мовно-літературна освітня галузь. 1 клас
2	Українська мова	Українська мова (навчальний предмет). Мовно-літературна освітня галузь. 2 клас
3	Читання	Читання (навчальний предмет). Мовно-літературна освітня галузь. 2 клас
4	Іноземна мова (англійська мова)	Іноземна мова (навчальний предмет). Мовно-літературна освітня галузь (Іншомовна освіта). 1-2 клас
5	Математика	Математика (навчальний предмет). Математична освітня галузь. 1-2 клас
6	Я досліджую світ	Я досліджую світ (Інтегрований курс). Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі. 1-2 клас
7	Інформатика	Інформатика (навчальний предмет). Інформатична освітня галузь. 2 клас
8	Дизайн і технології (інтегрований курс) класи	Дизайн і технології (інтегрований курс). Технологічна освітня галузь. 1-2 клас
9	Мистецтво (інтегрований курс)	Мистецтво (інтегрований курс). Мистецька освітня галузь. 1-2 клас
10	Фізична культура	Фізична культура (навчальний предмет). Фізкультурна освітня галузь. 1-2 клас

Директор

Ірина Осадчук

Ірина ОСАДЧУК

Додаток 14
до Наскрісної освітньої програми
КЗ "Східненський ліцей"

ПЕРЕЛІК
навчальних програм для 3-4 класів у КЗ «Східненський ліцей»
(за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко
О.Я. 3-4 клас, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022
№743-22)

№ з/п	Предмет / інтегрований курс	Назва навчальної програми у складі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 клас
1	Українська мова	Українська мова (навчальний предмет). Мовно-літературна освітня галузь. 3-4 клас
2	Літературне читання	Літературне читання (навчальний предмет). Мовно-літературна освітня галузь. 3-4 клас
3	Іноземна мова (англійська мова)	Іноземна мова (навчальний предмет). Мовно-літературна освітня галузь (Іншомовна освіта). 3-4 клас
4	Математика	Математика (навчальний предмет). Математична освітня галузь. 3-4 клас
5	Я досліджую світ	Я досліджую світ (Інтегрований курс). Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі. 3-4 клас
6	Інформатика	Інформатика (навчальний предмет). Інформатична освітня галузь. 3-4 клас
7	Дизайн і технології (інтегрований курс)	Дизайн і технології (інтегрований курс). Технологічна освітня галузь. 3-4 клас
8	Мистецтво (інтегрований курс)	Мистецтво (інтегрований курс). Мистецька освітня галузь. 3-4 клас
9	Фізична культура	Фізична культура (навчальний предмет). Фізкультурна освітня галузь. 3-4 клас

Директор

Ірина Осадчук

Ірина ОСАДЧУК

ПЕРЕЛІК

модельних та навчальних програм для 5-9 класів у КЗ "Східненський ліцей"
(за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 09.08.2024 №1120), у т.ч. розроблених вчителями КЗ "Східненський ліцей")

5-6 класи			
№ з/п	Предмет/інтегрований курс	Назва модельної навчальної програми	Назва навчальної програми
1	Англійська мова	6 клас 2023-2024 року навчання: Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І. М., Мойсіук В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) 5 клас 2023-2024 року навчання: Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	6 клас 2023-2024 року навчання: Навчальна програма «Іноземна мова. 5-6 класи». Складено на основі модельної навчальної програми "Іноземна мова 5-9 класи" для закладів загальної середньої освіти (авт.: Зимомря І. М., Мойсіук В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Відповідає підручникам: 1. Англійська мова: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти / Джоанна Коста, Мелані Вільямс. – Київ: Видавництво «Літгвіст», 2022 – 160 с. 2. Англійська мова: підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти / Джоанна Коста, Мелані Вільямс. – Київ: Видавництво «Літгвіст», 2023 – 156 с. 5 клас 2023-2024 року навчання: Навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи». (Укладач: Муртазаєва А.С.) Складено на основі модельної навчальної програми "Іноземна мова 5-9 класи" для закладів загальної середньої освіти

			(авт.: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самоїлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Відповідає підручникам: 1. Карпюк О. Англійська мова: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти /Оксана Карпюк. – Київ: Видавництво “Астон”, 2022 – 155с.
2	Інтегрований курс “Математика”	Модельна навчальна програма “Математика. 5-6 класи” для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма “Математика. 5-6 класи”. (Укладачі: Черепашук Д.І., Осадчук І.В.) Складено на основі модельної навчальної програми “Математика. 5-6 класи” для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Відповідає підручникам: 1. Істер О.С. Математика : підруч. для 5-го кл. закл. заг. серед. освіти / Олександр Істер. – Київ : Генеза, 2022. - 304 с. : іл. 2. Істер О.С. Математика : підруч. для 6-го кл. закл. заг. серед. освіти. (У 2-х ч.). Ч. I / Олександр Істер. – Київ : Генеза, 2023. - 208 с. : іл. 3. Істер О.С. Математика : підруч. для 6-го кл. закл. заг. серед. освіти. (У 2-х ч.). Ч. II / Олександр Істер. – Київ : Генеза, 2023. - 208 с. : іл.
3	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Біда Дарія Дмитрівна, Гільберг Тетяна Георгіївна, Колісник Ярина Іванівна). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)».(Укладач: Скиба І.М.) Складено на основі модельної навчальної програми «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України

			від 12.07.2021 № 795). Відповідає підручникам: 1. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І. Пізнаємо природу: підруч. для 5-го кл. закл. заг. серед. освіти. - Київ: Генеза, 2022.- 256 с. : іл. 2. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І. Пізнаємо природу: підруч. для 6-го кл. закл. заг. серед. освіти. - Київ: Генеза, 2022.- 258 с. : іл.
4	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут, 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, І. В. Лаврентьєва, О. Л. Хомич). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма “Здоров'я, безпека та добробут, 5-6 класи (інтегрований курс)”/(Укладач: Скиба І.М.) Складено на основі модельної навчальної програми «Здоров'я, безпека та добробут, 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, І. В. Лаврентьєва, О. Л. Хомич), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Відповідає підручникам: 1. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л., Андрук Н. В. Здоров'я, безпека та добробут: підруч. інтегрованого курсу для 5 кл. закл. заг. серед. освіти.- Київ : Алатон, 2022. - 232 с. : іл. 2. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л., Андрук Н. В. Здоров'я, безпека та добробут: підруч. інтегрованого курсу для 6 кл. закл. заг. серед. освіти.- Київ : Алатон, 2023. - 192 с. : іл.
5	Культура добросусідства	Модельна навчальна програма “Культура добросусідства, 5-6 класи” для закладів загальної середньої освіти (автори М.А. Араджіоні, О.Г. Козорог, Н.К. Лебідь, А.І.Потапова, І.К.Унгурян) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України	Навчальна програма «Культура добросусідства, 5-6 класи» (Укладач: Ковальчук Т.П.) Складено на основі модельної навчальної програми «Культура добросусідства, 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Араджіоні М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І.,Потапова В.І.,

		від 12.07.2021 № 795)	Унгурян І.К.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) Відповідає підручникам: 1) «Культура добросусідства» для 5 класу закладів загальної середньої освіти / Араджіоні М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І., Потапова В.І., Унгурян І.К. - Видавничий дім "Освіта", 2022 2) «Культура добросусідства» для 6 класу закладів загальної середньої освіти/ автори Араджіоні М. А., Гретченко Л. Л., Козорог О. Г., Лебідь Н. К., Потапова В. І., Унгурян І. К., Філончук З. В. - Видавничий дім "Освіта", 2022
6	Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» (Укладач: Ковальчук Т.П.) Складено на основі модельної навчальної програми «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.). рекомендованої Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) Відповідає підручнику: "Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас" для закладів загальної середньої освіти / Щупак І.Я., Бурлака О.В., Піскарьова І.О., Посулько А. - К.: Видавництво "Оріон", 2022
7	Історія України. Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.). рекомендованої	Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» (Укладач: Ковальчук Т.П.) Складено на основі модельної навчальної програми «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О.,

		Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) Відповідає підручнику: "Історія України. Всесвітня історія. 6 клас" для закладів загальної середньої освіти / Щупак І. Я., Бурлака О. В., Власова Н. С., Піскарьова І. О. - К.: Видавництво "Оріон", 2023
8	Інформатика	6 клас 2023-2024 року навчання: Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) 5 клас 2023-2024 року навчання: Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н.В., Барна О.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795)	Навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи».(Укладач: Скиба І.М.) Складено на основі модельної навчальної програми «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) Відповідає підручникам: 1.Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В. Інформатика: підруч. для 5-го кл. закл. заг. серед.освіти.- Київ : Генеза, 2022.-314 с. : іл. 2. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В. Інформатика: підруч. для 6-го кл. закл. заг. серед.освіти.- Київ : Генеза, 2023.-239 с. : іл. 5 клас 2023-2024 року навчання: Навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи».(Укладач: Скиба І.М.) Складено на основі модельної навчальної програми «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н.В., Барна О.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795) Відповідає підручникам: 1. Морзе Н.В., Барна О.В.

			Інформатика : підруч. для 5 - го кл.закл. заг. серед. освіти.-Київ : Оріон, 2022.- 255 с. : іл. 2. Морзе Н.В., Барна О.В. Інформатика : підруч. для 6 - го кл.закл. заг. серед. освіти.- Київ: Оріон, 2023.- 259 с. : іл.
9	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма «Технології. 5 клас» (Укладач: Чихун А.О.) Складено на основі модельної навчальної програми «Технології» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.) , рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Відповідає підручнику: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М. Технології: підручник для 5-го кл. заг. серед. освіти./ Харків: Ранок, 2023.- 159 с. : іл. Навчальна програма «Технології. 6 клас» (Укладач: Чихун А.О.) Складено на основі модельної навчальної програми «Технології» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.) , рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Відповідає підручнику: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М. Технології: підручник для 5-го кл. заг. серед. освіти./ Харків: Ранок, 2023.- 162 с. : іл.
10	Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л.Г.). Рекомендовано Міністерством	Навчальна програма «Музичне мистецтво».(Укладач: Мацула М.І.) Складено на основі модельної навчальної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти

		освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	(автор Кондратова Л. Г.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Відповідає підручникам: 1. Людмила Кондратова, Сергій Федун, Олександр Чорний. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 5 кл. закл. загальн. середн. освіти / Людмила Кондратова, Сергій Федун, Олександр Чорний.- Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2022.- 240с.: іл. 2. Людмила Кондратова Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 6 кл. закл. загальн. середн. освіти / Людмила Кондратова.- Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2023.-286с.: іл.
11	Образотворче мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л.Г). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма «Образотворче мистецтво».(Укладач: Мацула М.І.) Складено на основі модельної навчальної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л. Г.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) Відповідає підручникам: 1. Людмила Кондратова, Сергій Федун, Олександр Чорний. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 5 кл. закл. загальн. середн. освіти / Людмила Кондратова, Сергій Федун, Олександр Чорний.- Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2022.- 240с.: іл 2. Людмила Кондратова Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 6 кл. закл. загальн. середн. освіти / Людмила Кондратова.- Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2023.-286с.: іл.
12	Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори	Навчальна програма «Географія. 6 клас» (Укладач - Семенюк В.І.)

		Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795).	Складено на основі модельної навчальної програми «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С.Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) Відповідає підручнику: Географія: підручник для учнів 6 класу закладів загальної середньої освіти / С.Г. Кобернік, Р.Р. Коваленко - Кам'янець-Подільський : Видавництво Абетка, 2023. - 272 с.: іл.
13	Фізична культура (в частині 6 класу, 2024-2025 н.р.)	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752)	Навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» (Укладач - Посунько В.М.). Складено на основі модельної навчальної програми «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші) рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752). Відповідає підручникам: Фізична культура 5 клас / Г. С. Ільницька. - Харків: Вид. група "Основа", 2022 - 176. 2. Фізична культура 6 клас / Г. С. Ільницька. - Харків: Вид. група "Основа", 2023 - 160.
Затверджено педрадою від 31.08.2023 (протокол №1), введено в дію з 01.09.2023р. і дозволено використовувати протягом 5 років (наказ директора КЗ "Східненський ліцей" від 31.08.2023 №87)			
14	Фізична культура (в частині 5 класу, 2024-2025 н.р.)	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков С. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М.В.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752)	Навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» (Укладач: Посунько В.М.) Складено на основі модельної навчальної програми «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков С. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М.В.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752)

		і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185)	В.. Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М.В.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185) Підручник у розробці
Затверджено від 30.08.2024 №1 педрадою (протокол), введено в дію з 02.09.2024р. і дозволено використовувати протягом 5 років)			
1	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти» (авт.Волошук С. В.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 10.10.2023 року № 1226)	Навчальна програма «Зарубіжна література 5-6 класи» (Укладачі: Серба С.С., Радиш Л.З.) Складено на основі модельної навчальної програми «Зарубіжна література 5-6 класи». Рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 10.10. 2023 року №1226). Відповідає підручнику: Зарубіжна література: підруч. для 5-го кл. закл. заг. серед. освіти / Євгенія Волошук. – Київ: Генеза. 2022. – 240 с.: іл. Зарубіжна література: підруч. для 6-го кл. закл. заг. серед. освіти / Євгенія Волошук, Олена Слободянюк. – Київ: Генеза. 2023. – 256 с
2	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти» (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 року № 795)	Навчальна програма «Українська мова. 5-6 клас» (Укладачі: Серба С.С., Радиш Л.З.) Складено на основі модельної навчальної програми «Українська мова 5-6 класи». Рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 року №795). Відповідає підручнику: Українська мова : підруч. для 5 кл. закл. Загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко, Зара Тищенко. — Київ : Грамота. 2022. — 208 с. : іл. Українська мова: підруч. для 6 кл. закл. загальн. середн. освіти/Олександр Авраменко,

			Зара Тищенко. – Київ: Грамота, 2023. – 224с. : іл.
3	“STEM.5-6 класи” (міжгалузевий інтегрований курс)	Модельна навчальна програма «STEM. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти” (автори Кондратова Л.Г.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма “STEM. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс)” (Укладачі: Осадчук І.В.) Складено на основі модельної навчальної програми « STEM. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори КондратоваЛ.Г.) рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Підручник у розробці
4	“Культура добросусідств а. 5-6 класи”	Модельна навчальна програма «Культура добросусідства. 5-6 класи » для закладів загальної середньої освіти” (автори Араджионі М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І., Потапова В.І., Унгурян І.К.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма “Культура добросусідства. 5-6 класи” (Укладачі: Осадчук І.В.) Складено на основі модельної навчальної програми « Культура добросусідства. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори КондратоваЛ.Г.) рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795).
5	Українська література.	Модельна навчальна програма «Українська література. 5–6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкарь С.І., Шило С.Б.); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 12.07.2021 р. № 795).	Навчальна програма укладена на основі чинної модельної навчальної програми «Українська література. 5–6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкарь С.І., Шило С.Б.); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 12.07.2021 р. № 795). Зміст навчальної програми забезпечують підручник: Авраменко О. Українська література : підруч. для 6 кл. закл. загальн. середн. Освіти» - Київ: Грамота, 2022. - 288 с: іл. Авраменко О. Українська література : підруч. для 6 кл. закл. загальн. середн. Освіти» - Київ: Грамота, 2023. - 224 с.: іл.

Затверджено радою (протокол від 28.08.2025 №1), введено в дію з 01.09.2025р. і дозволено використовувати протягом 5 років

*Ірина ОСАДЧУК*¹⁰⁴

ПЕРЕЛІК
навчальних програм курсів за вибором
для 5-6 класів (цикл адаптивного навчання базової середньої освіти) гімназії з
навчанням українською мовою як структурного підрозділу КЗ «Східненський ліцей»

№ з/п	Предмет	Назва навчальної програми
1	Курс за вибором «Українознавство»	Українознавство. 5–11 класи: навчальна програма з курсу за вибором «Українознавство» для закладів загальної середньої освіти України / авт.- укл.: А. Ціпка, Т. Бойко, С. Бойко, О. Газізова. Київ, 2020. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист МОШ України від 10.08.2020 № 1/11-5310). Схвалено вченою радою Науково-дослідного інституту українознавства (протокол № 7 від 30 липня 2019 року)

Ірина ОСАДЧУК

7-9 класи			
№ з/п	Предмет/інтегрований курс	Назва модельної навчальної програми	Назва навчальної програми
1	Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В. П., Січкарь С. І., Шило С.Б.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма «Українська література. 7 клас» (Укладач Радиш Л. З.) Складено на основі модельної навчальної програми «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В. П., Січкарь С. І., Шило С.Б.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Українська література. 7 клас» (автори: Авраменко О. Українська література: підруч. для 7 кл. закл. загальної середньої освіти / Олександр Авраменко. — Київ: Грамота, 2022. — 288 с.
2	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма для 5–9 класів закладів загальної	Навчальна програма «Зарубіжна література. 7 клас». (Укладач Серба

		середньої освіти з українською мовою навчання «Зарубіжна література» (автори : О. Ніколенко, О. Ісаєва, Ж. Клименко, Л.Мацевко-Бекерська, Л. Юлдашева, Н. Рудніцька, В. Туряниця, С. Тіхоненко, М. Вітко, Т. Джангобекова. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ № 795 від 12.07.2021 р.)	С.Є.).Складено на основі Модельної навчальної програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання «Зарубіжна література(автори : О. Ніколенко, О. Ісаєва, Ж. Клименко, Л.Мацевко-Бекерська, Л. Юлдашева, Н. Рудніцька, В. Туряниця, С. Тіхоненко, М. Вітко, Т. Джангобекова, рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ № 795 від 12.07.2021 р.) Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Зарубіжна література. 7 клас (автори: Ю. Ковбасенко, О.Первак, С. Дячок).
3	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Голуб, Горошкіна).Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)	Навчальна програма “Українська мова. 7 клас” (Укладач Радиш Л. З.) Складено на основі модельної навчальної програми «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Голуб, Горошкіна). рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883) Зміст навчальної програми забезпечує підручник “Українська мова. 7 клас” (автори: О. Авраменко,- Київ: Грамота. 2022.).
4	Історія України	Модельна навчальна програма «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)	Навчальна програма «Історія України. 7 клас». (Укладач Ковальчук Т.П.) Складено на основі Модельної навчальної програми «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090). Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Історія України. 7 клас»(автори: Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б.,

			Серова Г. В
5	Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)	Навчальна програма «Всесвітня історія. 7 клас». (Укладач Ковальчук Т.П.) Складено на основі Модельної навчальної програми «Всесвітня історія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090). Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Всесвітня історія. 7 клас» (автори Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.)
6	Іноземна мова	Модельна навчальна програма "Іноземна мова. 5 - 9 класи" для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795) Кіор Т.М.)	Навчальна програма "Іноземна мова. 7 клас". (Укладач Токаленко Н.А.) Складено на основі Модельної навчальної програми "Іноземна мова. 5 - 9 класи" для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Зміст навчальної програми забезпечує підручник "Іноземна мова. 7 клас" (автори Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.)
7	Технології	Модельна навчальна програма "Технології. 7 - 9 класи" для закладів загальної середньої освіти авторів: Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ	Навчальна програма "Технології. 7 клас". (Укладач Чихун А.О.) Складено на основі Модельної навчальної програми "Технології. 7 - 9 класи" для закладів загальної середньої освіти авторів: Ходзицька І. Ю., Горобець О.

		Міністерства освіти і науки України від 16 серпня № 1001)	В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М., рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня № 1001) Зміст навчальної програми забезпечує підручник "Технології. 7 клас" (автори Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)
8	ІК "Здоров'я, безпека та добробут"	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, І. В. Лаврентьєва, О. Л. Хомич) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма "Здоров'я, безпека та добробут. 7 клас (інтегрований курс)" (Укладач: Скиба І.М.). Складено на основі модельної навчальної програми «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, І. В. Лаврентьєва, О. Л. Хомич), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Зміст навчальної програми забезпечує підручник (автори: Воронцова Т. В.; Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л., Андрук Н. В.)
9	Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма «Географія. 7 клас». (Укладач: Семе́нок В.І.) Складено на основі на основі Державного стандарту базової середньої освіти і Модельної навчальної програми «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Географія. 7 клас». (автори: Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р.,

			Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)
10	Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Кременський Б.Г., Гельфгат І.М., Божинова Ф.Я., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ від 24.12.2024 № 1787)	Навчальна програма «Фізика. 7 клас». (Укладач: Семенюк В.І.) Складено на основі на основі Державного стандарту базової середньої освіти і Модельної навчальної програми «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Кременський Б.Г., Гельфгат І.М., Божинова Ф.Я., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України від 24.12.2024 №1787). Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Фізика. 7 клас» (автори: Кременський Б.Г., Гельфгат І.М., Божинова Ф.Я., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.)
Затверджено педрадою від 28.06.2024 №21 (протокол), введено в дію з 02.09.2024р. і дозволено використовувати протягом 5 років			
11	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Голуб, Горошкіна). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)	Навчальна програма “Українська мова. 7 клас” (Укладач Радиш Л. З.) Складено на основі модельної навчальної програми «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Голуб, Горошкіна), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883), за підручником “Українська мова (О. Авраменко.-Київ: Грамота, 2022.).
12	Українська література	Модельна навчальна програми «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В. П., Січкач С. І., Шило С.Б.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	Навчальна програма “Українська література. 7 клас” (Укладач Радиш Л. З.). Складено на основі модельної навчальної програми «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В. П., Січкач С. І., Шило С.Б.)? рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від

			12.07.2021 №795) за підручником «Українська література. 7 клас» (автори: Авраменко О. Українська література: підруч. для 7 кл. закл. загальн.середн. освіти / Олександр Авраменко. — Київ: Грамота. 2022. — 288 с.)
13	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання «Зарубіжна література» (у редакції 2023 року). Авторський колектив програми: О. Ніколенко, О. Ісаєва, Ж. Клименко, Л. Мацевко-Бекерська, Л. Юлдашева, Н. Рудніцька, В. Туряниця, С. Тіхоненко, М. Вітко, Т. Джангобекова. Рекомендовано МОН України (наказ № 795 від 12.07.2021 р.). зміни до програми схвалено експертною комісією з літератури (української та зарубіжної) протокол № 5 від 02.06.2023 р.)	Навчальна програма «Зарубіжна література. 7 клас». (Укладач Серба С.С.). Складено на основі Модельної навчальної програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання «Зарубіжна література» (у редакції 2023 року). Авторський колектив програми: О. Ніколенко, О. Ісаєва, Ж. Клименко, Л. Мацевко-Бекерська, Л. Юлдашева, Н. Рудніцька, В. Туряниця, С. Тіхоненко, М. Вітко, Т. Джангобекова, рекомендованої МОН України (наказ № 795 від 12.07.2021 р.). зміни до якої схвалено експертною комісією з літератури (української та зарубіжної) (протокол № 5 від 02.06.2023 р.). Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Зарубіжна література. 7 клас. Підручник для закладів загальної середньої освіти» Колектив авторів: Ю. Ковбасенко, О.Первак, С. Дячок. – К., Літера ЛТД, 2024 (рекомендовано МОН від 05.02.2024 №124).
14	Історія України	Модельна навчальна програма «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 05.02.2024 № 124).	Навчальна програма «Історія України. 7 клас» (Укладач Ковальчук Т.П.). Складено на основі Модельної навчальної програми «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.) рекомендованої Міністерством освіти і науки

			України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 05.02.2024 № 124). Зміст навчальної програми забезпечує підручник "Історія України 7 клас" (авт. Олена Пометун, Ольга Дудар, Нестор Гупан)
15	Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 05.02.2024 № 124).	Навчальна програма «Всесвітня історія. 7 клас». (Укладач Ковальчук Т. П.) Складено на основі модельної навчальної програми «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 05.02.2024 № 124). Зміст навчальної програми забезпечує підручник "Історія України 7 клас" (авт. Олена Пометун, Юлія Малієнко, Ольга Дудар)
16	Іноземна мова (англійська)	Модельна навчальна програма "Іноземна мова. 5 - 9 класи" для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.). Рекомендовано МОН України (наказ № 795 від 12.07.2021 р.)	Навчальна програма "Англійська мова. 7 клас" (Укладач Токаленко Н. А.) Складено на основі модельної навчальної програми "Іноземна мова. 5 - 9 класи" для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ № 795 від 12.07.2021 р.). Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Англійська мова (7-й рік навчання)» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Карпюк О. Д., Карпюк К. Т.) (рекомендовано МОН від 28.03.2024 № 412).

17	Інтегрований курс "Математика"	Модельна навчальна програма "Математика. 7-9 класи (інтегрований курс)" для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090).	Навчальна програма "Математика. 7 клас (Інтегрований курс)" (Укладач: Толочна О.А.) Складено на основі модельної навчальної програми "Математика. 7-9 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090). Зміст навчальної програми забезпечує підручник: Істер О.С. Математика (інтегрований курс) : підруч. для 7-го кл. закл. заг. серед. освіти. (У 2-х ч.). Ч. 1 / Олександр Істер. – Київ : Генеза, 2024. - 256 с.; Істер О.С. Математика (інтегрований курс) : підруч. для 7-го кл. закл. заг. серед. освіти. (У 2-х ч.). Ч. 2 / Олександр Істер. – Київ : Генеза, 2024. - 256 с.
18	Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти» автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.) , рекомендована Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня N 1001)	Навчальна програма «Інформатика. 7 клас» для (Укладач:Скиба І.М.). Складено на основі модельної навчальної програми «Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти» (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня N 1001) Зміст навчальної програми забезпечує підручник: Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В. Інформатика: підруч. для 7-го кл. закл. заг. серед. освіти.- Київ : Генеза, 2024.-256 с.
19	Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти» (автори Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П. рекомендована Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від	Навчальна програма «Біологія. 7 клас» (Укладач: Скиба І.М.) Складено на основі модельної навчальної програми «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти» (автори Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.),

		06.09.2023 № 1090)	рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090) Зміст навчальної програми забезпечує підручник: К. Задорожний, Г. Ягенська, О. Павленко, В. Додь «Біологія, 7 клас» підручник для 7 класу закладів загальної серед. освіти. - Видавничий дім «Освіта», 2024. - 273 с.
20	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура, 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков С. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185)	Навчальна програма «Фізична культура, 7 клас» (Укладач - Посушко В. М.). Складено на основі модельної навчальної програми «Фізична культура, 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков С. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185) Відповідає підручникам: Фізична культура 5 клас / Г. С. Ільницька. - Харків: Вид. група "Основа", 2022 - 176. 2. Фізична культура 6 клас / Г. С. Ільницька. - Харків: Вид. група "Основа", 2023 - 160.
21	Інтегрований курс "Здоров'я, безпека та добробут"	Модельна навчальна програма "Здоров'я, безпека та добробут, 7-9 клас (інтегрований курс)" для закладів загальної середньої освіти (автори Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, І. В. Лаврентьєва, О. Л. Хомич), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795).	Навчальна програма "Здоров'я, безпека та добробут, 7 клас (інтегрований курс)" (Укладач: Скиба І. М.). Складено на основі модельної навчальної програми «Здоров'я, безпека та добробут, 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, І. В. Лаврентьєва, О. Л. Хомич), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Зміст

			навчальної програми забезпечує підручник: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л., Андрук Н. В. Здоров'я, безпека та добробут: підруч. інтегрованого курсу для 5 кл. закл. заг. серед. освіти.- Київ : Алатон, 2022. - 232 с. : іл.
23	Інтегрований курс "Мистецтво"	Модельна навчальна програма «Мистецтво». 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.). Рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.23 № 883)	Навчальна програма «Мистецтво». 7-9 класи (інтегрований курс)» (Укладач: Мацула М. І.) Складено на основі модельної навчальної програми «Мистецтво». 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.23 № 883) Зміст навчальної програми забезпечує підручник: Мистецтво інтегрованого курсу для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти / Людмила Кондратова.- Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2024.- 272 с.: іл.
24	Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6 -9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Дашенко Л. М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Програма є складовою частиною природничої освітньої галузі.	Навчальна програма «Географія. 6 -9 класи» (Укладач: Семенюк В. І.) Складена на основі модельної навчальної програми «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Дашенко Л. М.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Програма є складовою частиною природничої освітньої галузі. Зміст навчальної програми забезпечує підручник : автори Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р.)
25	Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів	Навчальна програма «Фізика. 7 клас» (Укладач: Семенюк В. І.).

		загальної середньої освіти (автори: Кремінський Б.Г., Гельфгат І.М., Божинова Ф.Я., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001).	Складено на основі модельної навчальної програми «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Кремінський Б.Г., Гельфгат І.М., Божинова Ф.Я., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001). Відповідає підручнику: Фізика: підруч. для 7 кл. закл. загал. серед. освіти / (В. Г. Бар'яхтар, Ф.Я. Божинова, С.О. Довгий, М.М. Кірюхін, О.О. Кірюхіна); за ред. С.О. Довгого. - Х. : Вид-во "Ранок", 2024. - 272 с.
26	Хімія	Модельна навчальна програма "Хімія. 7–9 класи" для закладів загальної середньої освіти" (авт. Лашевська Г.А.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001)	Навчальна програма "Хімія. 7–9 клас" (Укладач: Осадчук І.В.). Складено на основі модельної навчальної програми «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор: Лашевська Г.А.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року №1001). Відповідає підручнику: Попель П. Хімія : підруч. для 7 кл. заг. серед. освіти / Павло Попель, Людмила Крикля. - Київ : ВП "Академія", 2024. - 152 с. : іл.
27	Технології	Модельна навчальна програма "Технології. 7 - 9 класи" для закладів загальної середньої освіти авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня № 1001)	Навчальна програма "Технології. 7 клас". (Укладач: Чихун А.О.) Складено на основі Модельної навчальної програми "Технології. 7 - 9 класи" для закладів загальної середньої освіти авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М., рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня № 1001). Зміст навчальної програми забезпечує підручник: для 7 кл. закл. загал. серед.

			освіти/І.Ю.Ходзицька.І. О.Безносюк .В.М. Гащак та ін.Кам'янець-Подільський : Вид- во " Аксіома" . 2015.-176с.: іл.
Затверджено педрадою (протокол від 30.08.2024 №1), введено в дію з 02.09.2024р. і дозволено використовувати протягом 5 років)			
28	Хімія	Модельна навчальна програма “Хімія. 7–8 класи” для закладів загальної середньої освіти” (авт. Лашевська Г. А.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001)	Навчальна програма “Хімія. 7-8 клас” (Укладачі: Осадчук І.В., Скиба Н.В.). Складено на основі модельної навчальної програми «Хімія. 7-8 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор: Лашевська Г.А.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року №1001). Відповідає підручнику: Попель П. Хімія : підруч. для 7 кл. заг. серед. освіти / Павло Попель, Людмила Крикля. - Київ : ВП “Академія”, 2024. - 152.с. : іл. Попель П. Хімія : підруч. для 8 кл. заг. серед. освіти / Павло Попель, Людмила Крикля. - Київ : ВП “Академія”, 2025. - 151.с. : іл.
29	Українська література.	Модельна навчальна програма «Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти” (авт. Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 року № 883)	Навчальна програма «Українська література. 7-9 клас» (Укладачі: Серба С.Є., Радиш Л.З.) Складено на основі модельної навчальної програми «Українська література 5-6 класи”.Рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07. 2021 року №795). Відповідає підручнику: Українська література”: для 7 кл. закл. Загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко. — Київ : Грамота. “Українська література”: для 8 кл. закл. Загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко. — Київ :

			Грамота. 2025
30	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-8 клас» для закладів загальної середньої освіти» (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 року № 883)	Навчальна програма «Українська мова. 7-8 клас» (Укладачі: Серба С.С., Радиш Л.З.) Складено на основі модельної навчальної програми «Українська мова 5-6 класи». Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07. 2023 року №883). Відповідає підручнику: Українська мова : підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко, Зара Тищенко. — Київ : Грамота. 2024. — 216 с. : іл. Українська мова : підруч. для 8 кл. закл. загальн. середн. освіти/ Олександр Авраменко, Зара Тищенко. — Київ : Грамота. 2025. — 184 с.
31	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література 7-8 класи» для закладів загальної середньої освіти» (авт.О. Ніколенко, О. Ісаєва, Ж. Клименко, Л. Мацевко-Бекерська, Л. Юлдашева, Н. Рудніцька, В. Турянця, С. Тихоненко, М. Вітко, Т. Джангобекова). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 року № 795)зміни до програми схвалено експертною комісією з літератури (української та зарубіжної) (протокол № 5 від 02.06.2023 р.)	Навчальна програма «Зарубіжна література 7-8 класи» (Укладачі: Серба С.С., Радиш Л.З.) Складено на основі модельної навчальної програми «Зарубіжна література 7-8 класи».Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 року №795). Зміни до програми схвалено експертною комісією з літератури (української та зарубіжної) (протокол № 5 від 02.06.2023 р.) Відповідає підручнику: «Зарубіжна література. 7 клас. Підручник для закладів загальної середньої освіти» Колектив авторів: Ю. Ковбасенко, О.Первак, С. Дячок. – К., Літера ЛТД. 2024. (рекомендовано МОН від 05.02.2024 №124).
32	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5–9 класи» для	Навчальна програма «Технології. 5-9 класи»

		закладів загальної середньої освіти” (авт. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 року № 795)	(Укладач: Чихун А.) Складено на основі модельної навчальної програми «Технології 5-9 класи». Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 року № 795). Відповідає підручникам: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М. Технології: підручник для 5-го кл. заг. серед. освіти./ Харків: Ранок, 2023.- 159 с. : іл. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М. Технології: підручник для 6-го кл. заг. серед. освіти./ Харків: Ранок, 2023.- 162 с. : іл. Технології. 7 клас (рівень стандарту): підруч. для 7 кл. закл. загал. серед. освіти/ І.Ю.Ходзицька, І. О.Безносюк, В.М. Гащак та ін. Кам’янець-Подільський : Вид-во "Аксіома", 2015.-176с.: іл. Технології. 8 клас (рівень стандарту): підруч. для 8 кл. закл. загал. серед. освіти/ І.Ю.Ходзицька, Н. І. Боринець, В.М. Гащак та ін. - Харків: Вид-во "Ранок", 2017.- 256с.: іл.
33	Іноземна мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти” (авт.Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлокевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.). Рекомендовано Міністерством	Навчальна програма “Іноземна мова. 5-9 класи” (Укладач: Токаленко Н.А). Складено на основі модельної навчальної програми «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко

		освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 року № 1001)	О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.), рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року №1001). Відповідає підручникам: «Англійська мова (5-й рік навчання)» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Карпюк О. Д., Карток К. Т.), 2022 р. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 № 140). «Англійська мова (6-й рік навчання)» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Карпюк О. Д., Карток К. Т.), 2023 р. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 08.03.2023 р. № 254). «Англійська мова (7-й рік навчання)» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Карпюк О. Д., Карток К. Т.), 2024 р. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 05.02.2024 р. № 124). «Англійська мова (8-й рік навчання)» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Карпюк О. Д., Карток К. Т.), 2025 р. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.01.2025 р. № 98). «Англійська мова (9-й рік навчання)» підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Карпюк О. Д., Карток К. Т.), 2026 р. (на даний час - у процесі розробки). Підручник створено відповідно до модельної
--	--	--	---

			програми "Іноземна мова 5-9 класи" для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г. та ін.)
34	Курс "Безпековий практикум"	Моделюна навчальна програма «Безпековий практикум, 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти" (авт. Суходольська А., Кісільова С., Казанжи Т., Лоранж У., Шиян О.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.10.2024 року № 1475)	Навчальна програма "Безпековий практикум, 5-9 класи" (Укладач: Скиба І.М.) Складено на основі модельної навчальної програми «Безпековий практикум, 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Суходольська А., Кісільова С., Казанжи Т., Лоранж У., Шиян О.). – рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.10.2024 № 1475). Відповідає підручникам: "Здоров'я, безпека та добробут 5 клас", "Здоров'я, безпека та добробут 6 клас" підручники 5-6 класи "Безпековий практикум" (у процесі розробки).
35	ІК "Здоров'я, безпека та добробут"	Моделюна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут, 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти" (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. та ін.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 року № 883)	Навчальна програма "Здоров'я, безпека та добробут, 7-9 класи" (Укладач: Скиба І.М.). Складено на основі модельної навчальної програми «Здоров'я, безпека та добробут» для закладів загальної середньої освіти (автори Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. та ін.), рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.10.2024 № 1475). Відповідає підручникам: "Здоров'я, безпека та добробут 7 клас", "Здоров'я, безпека та добробут 8 клас"
36	Громадянська освіта	Моделюна навчальна програма «Громадянська освіта 6 - 9 класи НУШ» для закладів загальної середньої освіти" (автори Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.). Рекомендовано Міністерством	Навчальна програма "Громадянська освіта 6 - 9 класи НУШ" (Укладач: Ковальчук Т.П.) Складено на основі модельної навчальної програми «Громадянська освіта 6 - 9 класи НУШ » для закладів загальної

		освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2024 № 1768)	середньої освіти (автори Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.) рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2024 № 1768). Відповідає підручнику: "Громадянська освіта 8 клас" для закладів загальної середньої освіти /О.Пометун, Т.Ремех, Г.Ссрова
Затверджено педрадою (протокол від 28.08.2025 №1), введено в дію з 01.09.2025р. і дозволено використовувати протягом 5 років))			

наб- Ірина ОСАДЧУК

Додаток 16
до Наскрізної освітньої програми
КЗ "Східненський ліцей"

ПЕРЕЛІК

навчальних програм для 9 класу 2025-2026 навчального року у КЗ
«Східненський ліцей», затверджених наказом МОН України від 07.06.2017
№804

(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 №405 (у
редакції наказу Міністерства освіти і науки України №983 від 13.09.2021))

№ з/п	Предмет	Назва навчальної програми
1.	Українська мова	Українська мова. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 5–9 класи. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
2.	Українська література	Українська література. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 5–9 класи. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
3.	Іноземна мова (англійська мова)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5–9 класи. Англійська мова. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
4.	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 6–9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
5.	Історія України	Історія України. Всесвітня історія. 6–11 класи. Історія України. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
6.	Всесвітня історія	Історія України. Всесвітня історія. 6–11 класи. Всесвітня історія. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
7.	Основи правознавства	Основи правознавства. 9 клас. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»

8.	Мистецтво	Мистецтво. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 5–9 класи. Програма інтегрованого курсу «Мистецтво» (8–9 класи). Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
9.	Алгебра	Математика. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. Алгебра. 5-9 класи. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
10.	Геометрія	Математика. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. Геометрія. 5- 9 класи. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
11.	Біологія	Біологія. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 6-9 класи. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
12.	Географія	Географія. 7-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
13.	Фізика	Фізика. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 7 – 9 класи. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
14.	Хімія	Хімія. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 7 – 9 класи. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
15.	Трудове навчання	Трудове навчання. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 5 – 9 класи. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
16.	Інформатика	Інформатика (початок вивчення з 2 класу). Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 5 – 9 класи. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
17.	Основи здоров'я	Основи здоров'я. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
18.	Фізична культура	Фізична культура. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів

		загальної середньої освіти, 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
--	--	--

Директор

Ирина Осадчук Ірина ОСАДЧУК

ПЕРЕЛІК

навчальних програм курсів за вибором
для 9 класу 2025-2026 навчального року у КЗ «Східненський ліцей»

№ з/п	Предмет	Назва навчальної програми
1	Курс за вибором «Українознавство»	Навчальна програма курсу за вибором «Українознавство» для учнів 9 класу (автор Головай І.А.). Лист ІМЗО від 02.11.2015 №2.1/12-Г-71

Директор

Ирина Осадчук Ірина ОСАДЧУК

ПЕРЕЛІК
навчальних програм для 10-11 класів у КЗ «Східненський ліцей»,
затверджених наказом МОН України від 23.10.2017 №1407
(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (у
редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 №890))

№ п/п	Предмет	Назва навчальної програми
1	Українська мова	Українська мова. 10-11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Філологічний напрям, профіль – українська філологія. 2017. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10–11 класів закладів загальної середньої освіти»
2	Українська література	Програма. Українська література. 10-11 класи. Профільний рівень. 2017. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10–11 класів закладів загальної середньої освіти»
3	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 10–11 класи Рівень стандарту Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
4	Іноземна мова (англійська мова)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10–11 класи. Англійська мова. 2017. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10–11 класів закладів загальної середньої освіти»
5	Історія України	Історія України. Всесвітня історія. 6–11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
6	Всесвітня історія	Історія України. Всесвітня історія. 6–11 класи.

		Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
7	Громадянська освіта	Громадянська освіта (інтегрований курс). 10 клас. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
8	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Навчальна програма з математики (Алгебра і початки аналізу та геометрія) для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту. 2017. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10–11 класів закладів загальної середньої освіти»
9	Біологія і екологія	Біологія і екологія. 10-11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2017. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10–11 класів закладів загальної середньої освіти»
10	Географія	Географія. 10-11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2017. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10–11 класів закладів загальної середньої освіти» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698)
11	Фізика і астрономія	Фізика і астрономія. Навчальні програми для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (рівень стандарту, профільний рівень). Авторський колектив під керівництвом Ляшенка О. І. 2017. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10 – 11 класів закладів загальної середньої освіти»
12	Хімія	Хімія. 10-11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2017. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для

		учнів 10–11 класів закладів загальної середньої освіти»
13	Фізична культура	Фізична культура. 10–11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
14	Захист України	Захист України. 10–11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
15	Інформатика	Інформатика. Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету для учнів 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту). 2017. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10–11 класів закладів загальної середньої освіти»
16	Технології	Технології. 10–11 класи (рівень стандарту). 2017. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10–11 класів закладів загальної середньої освіти»

Директор

Ірина ОСАДЧУК Ірина ОСАДЧУК

Додаток 18
до Наскрісної освітньої програми
КЗ "Східненський ліцей"

ПЕРЕЛІК
назв. навчальних програм та рівнів вивчення предметів
для 10 та 11 класів у КЗ «Східненський ліцей»

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1	Українська мова	Профільний рівень
2	Українська література	Профільний рівень
3	Зарубіжна література	Рівень стандарту
4	Іноземна мова (англійська мова)	Рівень стандарту
5	Історія України	Рівень стандарту
6	Всесвітня історія	Рівень стандарту
7	Громадянська освіта	Рівень стандарту
8	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
9	Біологія і екологія	Рівень стандарту
10	Географія	Рівень стандарту
11	Фізика і астрономія	Рівень стандарту
12	Хімія	Рівень стандарту
13	Фізична культура	Рівень стандарту
14	Захист України	Рівень стандарту
15	Інформатика	Рівень стандарту
16	Технології	Рівень стандарту

Директор

Handwritten signature

Ірина ОСАДЧУК

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК
інструментів формульного оцінювання у КЗ «Східненський ліцей»

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня чи учениці. Портфоліо – це підібрані учнем чи ученицею роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня чи учениці з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Відповідь хором	Учні та учениці одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи: учні та учениці записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі.
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні та учениці стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні та учениці, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання з теми, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів та учениць у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень чи учениця може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні та учениці заповнюють пропуски у запропонованому твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину – це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні та учениці записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчителька / вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозуміла / зрозумів учениця / учень певну

- тему, урок, поняття або вивчене
- 10 Записні книжки учнів Інструмент для учнів / учениць для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
- 11 Збір ідей Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні та учениці самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчителька / вчитель звертається до певного учня / учениці та просить поділитися записаними ідеями. Учні та учениці викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них на аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчителька / вчитель продовжує опитувати учнів та учениць, доки сядуть усі
- 12 З-Х-В та ЗХВ+ Учні та учениці відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожна / кожен учениця / учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене
- 13 Картка на вихід Це письмові відповіді учнів та учениць на запитання на картках, які їм роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
- 14 Концептуальна карта Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням та ученицям побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
- 15 Лідер за номером Учні та учениці об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Вчителька / вчитель ставить питання / проблему і всі чотири учні та учениці її обговорюють. Вчителька / вчитель називає номер і відповідний учень чи учениця у кожній групі відповідає
- 16 Найзаплутаніший (або найясніший) момент Це варіант однихвилинки. Можна дати учням та ученицям трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «_____»?
- 17 Перевірка неправильного розуміння Вчителька / вчитель надає учням та ученицям поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитус, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні та учениці мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-

- неправильно»
- 18 Перефразування Учні та учениці мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
- 19 Підбиття підсумків Форма роздумів одразу після певного виду роботи
- 20 Підказка за аналогією Учні та учениці мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____
- 21 Підсумок А-Б-В Кожному учневі та учениці в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а вони обирають слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
- 22 Підсумок або питання на картках *Вчителька / вчитель* час від часу роздає картки й просить учнів та учениць писати з обох сторін за такими правилами:
(Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку.
(Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
- 23 Підсумок одним реченням Учнів та учениць просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
- 24 Підсумок одним словом Учні та учениці мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
- 25 Подумай – запиши – обговори в парі – поділися Учні та учениці обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
- 26 Подумай – розкажи в парі *Вчителька / вчитель* ставить учням та ученицям запитання. Учні та учениці самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. *Вчителька / вчитель* викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
- 27 Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2) За дві хвилини учні та учениці повинні *пригадати* та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини *підсумувати* ці пункти одним реченням, записати одне основне *запитання*, на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну *прив'язку* цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
- 28 Рішення-рішення *Вчителька / вчитель* висловлює певну думку, потім просить учнів та учениць зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні та учениці можуть змінювати сторону після обговорення
- 29 Самооцінювання Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображає їхні успіхи у досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки

- 30 Семінар за Сократом Учні та учениці ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
- 31 Сигнали руками Учні та учениці на прохання вчителя / вчительки показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
- 32 Скажи щось Учні та учениці по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
- 33 Сорткування слів Учням та ученицям дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
- 34 Спінер ідей Вчителька / вчитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчителька / вчитель крутить спінер та просить учнів та учениць відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчителька / вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
- 35 Спостереження Вчителька / вчитель готує протокол спостереження із переліком учнів та учениць у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями та ученицями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
- 36 Тестування За допомогою тестування вчителька / вчитель перевіряє опанування учнями та ученицями фактичної інформації, понять, Орієнтовні типи тестових завдань:
Декілька правильних варіантів
Правильно/Неправильно
Коротка відповідь
Знайди відповідність
Розширена відповідь
- 37 Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений) Учні та учениці дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
- 38 Усне опитування Вчителька / вчитель пропонує учням та учениці відповісти на запитання, наведені нижче:
Чим це _____ схоже на/ відрізняється від _____?
Які характерні риси/ елементи _____?
Як іще можна показати/ проілюструвати _____?
У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль

- _____?
- Як _____ стосується _____?
- Які ідеї / деталі можна додати до _____?
- Наведіть приклад _____?
- Що не так з _____?
- Який висновок ви могли б зробити з _____?
- Які висновки можна зробити з _____?
- На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити?
- Що ви можете сказати про _____?
- Що може статися, якщо _____?
- Які критерії можна взяти для оцінки _____?
- Які докази підтверджують _____?
- Як ми можемо довести / підтвердити _____?
- Як це можна розглядати з точки зору _____?
- Які альтернативи _____ слід розглянути?
- Який підхід/ стратегію ви могли б використати для _____?
- 39 Учнівська конференція Бесіда з кожним учнем та ученицею особисто для перевірки рівня розуміння
- 40 Хрестики-нулики Набір видів роботи, з яких учні та учениці самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів та учениць обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань
- 41 Хто швидше? Робота в парі – слухач/ка і ведучий/а. Обоє знають категорію (тему), однак ведучий/а стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач/ка дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, вестає
- 42 Швидкий запис Попросіть учнів та учениць відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
- 43 Шкала Лайкерта Вчителька / вчитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням і ученицям подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками / однокласницями. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).»
Повністю погоджуюся
не погоджуюся
погоджуюся
повністю погоджуюся
- 44 3-2-1 слухач/ка виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом:
три речі, які ви дізналися, два цікаві-факти, одне питання, що залишилося;
три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __;
три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня;
три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно

обдумати:

три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)

- 45 Трихвилинна пауза Трихвилинна пауза дає змогу учням / ученицям зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень.

Я змінив(ла) ставлення до....

Я більше дізнався (лася) про...

Мене здивувало...

Я почувався(лася)...

- 46 Є питання, в кого є відповідь? Вчителька / вчитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Вчитель / вчителька роздає картки з відповідями учням та ученицям, а потім він або дитина зачитує класу питання на картці. Всі учні та учениці перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну

Директор

ИЗУ

Ірина ОСАДЧУК

Всього пронумеровано, пронумеровано
і списнено печаткою
44 (сво сорок чотирь) сторінок.

Директор *нод* Ірина Осадчук

